

Innkalling

Utvalg: Kommunestyret
Møtested: TEAMS
Dato: 13.12.2021
Tid: Kl. 17:30

Forfall med kortfattet begrunnelse og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til møtesekretær på valg@karmoy.kommune.no eller på telefon 52 85 74 21 / 19 / 22. Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale med sekretariatet.

Orientering kl. 17:30:

Orientering fra nedsatt arbeidsgruppe ifm. oppfølging av rapport om ytringsklima.

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
127/21	Valg av nye medlemmer i Karmøy ungdomsråd - 2022-2024
128/21	Årsmelding 2021 - Karmøy ungdomsråd
129/21	Suppleringsvalg av nytt varamedlem i hovedutvalg teknisk og miljø - Høyre
130/21	Kvalitets- og utviklingsmelding for Karmøyskolen 2020-2021
131/21	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2021 - 2026
132/21	Bosetting flyktninger 2022
133/21	Flaggreglement for Karmøy kommune
134/21	Sluttbehandling - Plan 2119 Naust på Stongvegen15/30 - Detaljregulering
135/21	Budsjettendringer 2021
136/21	Handlingsprogram 2022-2025 med budsjett og økonomiplan
137/21	Ressursbruk innen reiseliv
138/21	Eierstrategi for Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS
139/21	Veikart for Haugalandet 2021-2025 - Regional strategi for næringsutvikling
140/21	Samlesak for referatsaker
141/21	Samlesak for spørsmål

Karmøy, 08.12.2021

Jarle Nilsen
Ordfører

Saksbehandler: Lene Yvonne Kvilhaug**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
127/21	Kommunestyret	13.12.2021

Valg av nye medlemmer i Karmøy ungdomsråd - 2022-2024**Forslag til vedtak:**

Karmøy kommunestyre velger følgende representanter til Karmøy Ungdomsråd for perioden 2022- 2024:

Medlemmer:

Varamedlemmer:

Saksutredning

Ungdomsrådet er et lovpålagt politisk organ og kommunestyret selv foretar valg av representanter til ungdomsrådet jf. kommuneloven § 5-12. Ungdomsrådets medlemmer innstilles på bakgrunn av innkomne søknader fra ungdom i Karmøy. I innstillingen legger opp til en god kjønnsmessig, geografisk og aldersmessig sammensetning i rådet. Medlemmene kan velges blant ungdom mellom 13 og 18 år. Medlemmene velges for 2 år. Rådet konstitueres i januar, hvor leder og nestleder velges. Leder og nestleder velges for 1 år.

I fjor la man om valgordningen slik at medlemmer velges for 2 år om gangen. Da ble noen valgt for 1 år, mens de resterende ble valgt for 2 år. Dette for å komme inn i valgordningen, samt sikre en viss grad av kontinuitet i rådet ved at ikke alle skiftes ut samtidig. Totalt sitter det 9 faste representanter i rådet og 12 varamedlemmer. For 2022-2024 skal det velges 3 nye faste medlemmer og 9 nye varamedlemmer.

Saksbehandler: Lene Yvonne Kvilhaug**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
128/21	Kommunestyret	13.12.2021

Årsmelding 2021 - Karmøy ungdomsråd

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre tar vedlagte årsmelding for 2021 for Karmøy ungdomsråd til orientering

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune har hatt et aktivt ungdomsråd siden 2017.

Ungdomsrådet er et lovpålagt politisk organ og kommunestyret selv foretar valg av ungdomsrådet jf. kommuneloven § 5-12. Rådets formål og oppgaver fremgår av Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger). Reglement for ungdomsrådets sammensetning og funksjonstid i Karmøy kommune var gjenstand for revisjon i november 2020 og fremgår nå av Karmøy kommunes reglement for saksbehandling i folkevalgte organer – kommunestyreperioden 2019-2020.

Av forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger) § 2 (5), samt vedtatte reglement for saksbehandling i ungdomsrådet fremgår det at det årlig skal legges frem en årsmelding for ungdomsrådet i kommunestyret.

Saks- og faktaopplysninger

Medlemmer:

Ungdomsrådet består av 9 faste representanter. Rådet skal videre ha inntil 12 vararepresentanter, valgt i numerisk rekkefølge.

November 2020 vedtok kommunestyret endring i valgordning for ungdomsrådet, hvor man gikk bort fra den tidligere ordningen hvor elevrådene ved de ulike skolene i kommunen innstilte representanter til rådet. Ny ordning fungerer slik at ungdom selv sender inn søknad og innstilling utarbeides på bakgrunn av innkomne søknader. Innstilling fremlegges for kommunestyret som foretar valg av representanter. Videre ble det endring i funksjonstid fra ett til to år. Rådets representanter velges i kommunestyrets møte i desember og konstitueres i rådets første møte i januar. I konstituerende møte foretas valg av leder og nestleder, jf. forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordninger).

For året 2020/2021 var tre av rådets faste medlemmer på valg for ett år, samt ni av vararepresentantene. Dette for å komme inn i ny valgrotasjon med to års varighet.

Nye representanter til ungdomsrådet skal derfor velges i kommunestyrets møte i desember 2021. Innstilling til nye representanter søker i størst mulig grad å muliggjøre representasjon fra hele kommune, samt variasjon i alder. Rådets sammensetning skal sikre kjønnsbalanse. Søknadskjema ble lagt ut på kommunens nettside og koordinatorene for rådet, samt to representanter fra ungdomsrådet var ute på alle skolene, med unntak av Skudeneshavn, for å informere om ungdomsrådets arbeid, søknad om nye medlemmer og årets ungdomskonferanse. Skudeneshavn hadde en pågående smittesituasjon på tidspunktet for avtalt besøk, og informerte derfor selv sine elever.

Møteplan og sakspapirer:

I 2021 er det avholdt 7 møter i ungdomsrådet, i tillegg er det avholdt ungdomskonferanse med tilhørende planleggingsmøter. For året 2022 legges det opp til like mange møter som i de to andre rådene, dvs. 8 møter. Rådet har hatt 24 saker til behandling. De har også hatt flere orienteringer. Videre har de hatt 25 saker til behandling. De har også hatt flere orienteringer og har også bidratt inn i arbeidet med ny samfunnsdel.

Ungdomsrådet har vært spesielt opptatt av busstilbudet i kommunen og har også deltatt i møte mellom Karmøy kommune og Rogaland fylkeskommune med dette som tema. Videre er ungdomsrådet opptatt av kulturtilbud og deltok også på Ung kulturytring som er en arena hvor ungdommer i hele landet fikk delta med hensikten å lage en tiltaksplan for å følge opp barne- og ungdomskulturmeldingen. Ungdomsrådet i Karmøy deltok digitalt.

Ungdomsrådet gav også innspill til budsjettet hvor likt mattilbud på de ulike skolene, samt skolefrukt ble spesielt fremhevet. Ungdomstilbud, herunder tilgjengeliggjøring av fritidstilbud og informasjon om eksisterende tilbud ble fremhevet, samt viktigheten av å fortsette arbeidet med lysløyper i alle byer/tettsteder i kommunen.

Ungdomsrådet har også hatt besøk av leder av Haugesund ungdomsråd, og har også sendt en representant til Haugesund ungdomsråd sin ungdomskonferanse. Karmøy ungdomsråd hadde også en delegat til stede under Rogaland fylkeskommune sin ungdomskonferanse i Stavanger. Her stilte delegater fra ungdomsrådene i kommunene i Rogaland, samt ungdommens Fylkesråd i Rogaland.

Ungdomsrådet har også opprettet en egen instagramprofil som brukes for å markedsføre ungdomsrådet og deres arbeid. I samarbeid med Absurd film har også ungdomsrådet fått laget totalt 3 filmer med ulikt innhold. Alle tre for å promotere ungdomsrådets arbeid.

Ungdomskonferansen 2021:

Av reglement for saksbehandling i folkevalgte organer fremgår det at ungdomsrådet hvert år skal arrangere en ungdomskonferanse. Da koronapandemien i fjor satte en stopper for en fysisk samling, fikk ungdomsrådet overført midler til å arrangere en enda større fysisk konferanse dette året. Konferansen fikk navnet «Genz» - Generasjon Z- og ble arrangert 25.11.2021 i Karmøyhallen fra kl. 18.00-22.00.

Det ble tidlig etablert en arbeidsgruppe bestående av representanter fra ungdomsrådet og 2 medlemmer av hovedutvalg oppvekst og kultur, i tråd med reglement for saksbehandling i folkevalgte organer.

Til arrangementet booket ungdomsrådet inn Mads Hansen, samt en DJ. Det ble videre booket inn lyd og lys for å gjøre konferanseopplevelsen best mulig for deltakerne. Det ble også satt opp en kiosk

inne i lokalet, samt at det var mulighet for å handle i Karmøyhallen sin egen kiosk. I forkant av arrangementet ble arrangementet promotert på ulike sosiale medier, og på de ulike skolene. Koordinatorer for ungdomsrådet og representanter fra ungdomsrådet var rundt og informerte på skolene i kommunen. Det ble lagt ut totalt 500 billetter, 454 billetter ble reservert. Av disse møtte 251 opp. Oppblussing av korona, samt plutselig værskifte med snøfall kan være noe av årsaken til at ikke flere møtte opp. Dette til tross var arrangementet vellykket og konferansen ble godt mottatt av de som var til stede.

Framtidstanker:

Det jobbes fortsatt med å finne en god arbeidsform for ungdomsrådet. Omleggingen av valgordningen hvor medlemmene nå skal ha en funksjonstid på 2 år virker imidlertid ut til å være en god idé. Det tar tid å bli trygg og kjent med sin rolle, samt utarbeide en arbeidsform som passer til rådet, herunder rådets sammensetning.

Året har vært preget av korona noe som har medført at ønsket om å besøke flere ungdomsråd, samt delta fysisk på ulike konferanser har blitt vanskeliggjort. Besøk til andre ungdomsråd, samt deltakelse på ulike konferanser for ungdom er viktig både for inspirasjon og kunnskapsinnhenting, og er derfor noe ungdomsrådet håper å få gjort mer av fremover. Det er også etablert dialog med Bokn, Tysvær og Karmøy om felles opplæring for ungdomsrådene i de 3 kommunene.

Saksbehandler: Lene Yvonne Kvilhaug**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
129/21	Kommunestyret	13.12.2021

Suppleringsvalg av nytt varamedlem i hovedutvalg teknisk og miljø - Høyre**Forslag til vedtak:**

1. _____ velges som nytt varamedlem i hovedutvalg teknisk og miljø

Saksutredning**Saks- og faktaopplysninger**

I kommunestyret 21.06.2021 trådte Kåre Hatløy jr. ut av sine verv som medlem av kommunestyret, og hovedutvalg teknisk og miljø, samt verv som varamedlem i formannskapet, valgstyret og klagenemnda.

Nytt fast medlem av hovedutvalg teknisk og miljø ble valgt fra eksisterende varamedlemsliste. Dette har resultert i at Høyre mangler et varamedlem og dermed ønsker å foreta et suppleringsvalg jf. kommuneloven § 7-10 (6). Ved suppleringsvalg etter § 7-10 (6), kan gruppen selv foreslå hvem som skal velges, og nytt varamedlem plasseres nederst på listen over varamedlemmer, jf. kommuneloven § 7-10 (7). Dersom ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det, hvis det er mulig, velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn jf. § 7-10 (6).

Saksbehandler: Bjørn Nøttum

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
034/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	03.11.2021
111/21	Formannskapet	22.11.2021
130/21	Kommunestyret	13.12.2021

Kvalitets- og utviklingsmelding for Karmøyskolen 2020-2021

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre tar *Karmøyskolen 2020 – 2021 Kvalitets- og utviklingsmelding* til orientering.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg oppvekst og kultur - 03.11.2021 - 034/21

Karmøy kommunestyre tar *Karmøyskolen 2020 – 2021 Kvalitets- og utviklingsmelding* til orientering, med følgende endring:

Tekst i del 3, 32, siste avsnitt, 2. setning, som lyder: "Uttrekket er gjort basert på svake resultater i skolen over tid" endres til

Karmøy kommune er blitt trukket ut i oppfølgingsordningen på bakgrunn av for stor spredning i antall risikopoeng mellom skoler, samtidig som minst en av skolene ligger i nederste kvartil. Laveste risikopoeng i Karmøy kommune er 0 og høyest er 52,8. Spredningen er altså over 50 poeng, og kvalifiserer til uttrekk.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 22.11.2021 - 111/21

Karmøy kommunestyre tar *Karmøyskolen 2020 – 2021 Kvalitets- og utviklingsmelding* til orientering, med følgende endring:

Tekst i del 3, 32, siste avsnitt, 2. setning, som lyder: "Uttrekket er gjort basert på svake resultater i skolen over tid" endres til

Karmøy kommune er blitt trukket ut i oppfølgingsordningen på bakgrunn av for stor spredning i antall risikopoeng mellom skoler, samtidig som minst en av skolene ligger i nederste kvartil. Laveste risikopoeng i Karmøy kommune er 0 og høyest er 52,8. Spredningen er altså over 50 poeng, og kvalifiserer til uttrekk.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 03.11.2021:

Behandling:

Lindtner (Sp) fremmet følgende endringsforslag:

Hovedutvalg oppvekst og kultur tar Kvalitets- og utviklingsmelding for Karmøyskolen 2020-2021 til orientering.

Det foreslås imidlertid endring av tekst i del 3, 32, siste avsnitt, 2. setning, som lyder: Uttrekket er gjort basert på svake resultater i skolen over tid.

Hovedutvalg oppvekst og kultur foreslår derfor at teksten i avsnittet endres til: Karmøy kommune er blitt trukket ut i oppfølgingsordningen på bakgrunn av for stor spredning i antall risikopoeng mellom skoler, samtidig som minst en av skolene ligger i nederste kvartil. Laveste risikopoeng i Karmøy kommune er 0 og høyest er 52,8. Spredningen er altså over 50 poeng, og kvalifiserer til uttrekk.

Innstillingen med Lindtners endringsforslag enstemmig vedtatt.

HOK- 034/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar Karmøyskolen 2020 – 2021 Kvalitets- og utviklingsmelding til orientering, med følgende endring:

Tekst i del 3, 32, siste avsnitt, 2. setning, som lyder: "Uttrekket er gjort basert på svake resultater i skolen over tid" endres til

Karmøy kommune er blitt trukket ut i oppfølgingsordningen på bakgrunn av for stor spredning i antall risikopoeng mellom skoler, samtidig som minst en av skolene ligger i nederste kvartil. Laveste risikopoeng i Karmøy kommune er 0 og høyest er 52,8. Spredningen er altså over 50 poeng, og kvalifiserer til uttrekk.

Formannskapet 22.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 111/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar Karmøyskolen 2020 – 2021 Kvalitets- og utviklingsmelding til orientering, med følgende endring:

Tekst i del 3, 32, siste avsnitt, 2. setning, som lyder: "Uttrekket er gjort basert på svake resultater i skolen over tid" endres til

Karmøy kommune er blitt trukket ut i oppfølgingsordningen på bakgrunn av for stor spredning i antall risikopoeng mellom skoler, samtidig som minst en av skolene ligger i nederste kvartil. Laveste risikopoeng i Karmøy kommune er 0 og høyest er 52,8. Spredningen er altså over 50 poeng, og kvalifiserer til uttrekk.

Saksutredning

Det er fastsatt i opplæringsloven at skoleeier plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. Dette kalles tilstandsrapport, men i Karmøy kommune har man utvidet rammene for denne rapporten og har derfor valgt å kalle den kvalitets- og utviklingsmelding. Kommunen er satt til å være skolemyndighet, og det er kommunestyret som formelt sett er skoleeier. Ut fra dette har kommunestyret et overordnet ansvar for at skolene gir en kvalitativt god og tilpasset opplæring for barn og unge.

Kvalitets- og utviklingsmeldingen er en del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Som et minimum skal meldingen omhandle læringsresultater, skolemiljø og gjennomføring i videregående skole. Overordnede mål for det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet er å bidra til kvalitetsutvikling

på alle nivåer i grunnopplæringen og økt læringsutbytte for den enkelte elev.

Rådmannen har valgt å inkludere et fremtidsperspektiv i kvalitets- og utviklingsmeldingen. Dette presenteres i kapittel 3. Meldingen inneholder også et sammendrag, mens hovedområdene i meldingen er omtalt i kapittel 2.

Rådmannen bruker kvalitets- og analysesystemet Insight fra Conexus i utarbeidelse og analyse av data. Dette verktøyet har så høy andel av elevresultatene i grunnskolen at man kan regne dette som et nasjonalt gjennomsnitt. Alle resultater og analysrer baserer seg på skoleår og ikke kalenderår.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen mener foreliggende kvalitets- og utviklingsmelding dekker de lovkrav som er gjeldende, og gir en god oversikt over tilstanden i og videre utviklingsarbeid for Karmøyskolen. Meldingen danner grunnlag for prioriteringer i kommunens kvalitetsarbeid, sammen med nasjonale styringsinitiativ.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.

Opplæringsloven § 13-3e.

Vedlegg:

Karmøyskolen 2020-2021 - Kvalitets- og utviklingsmelding

Saksbehandler: Randi Iren Clausen Jøsang**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
022/21	Karmøy ungdomsråd	01.12.2021
026/21	Eldrerådet	30.11.2021
031/21	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	30.11.2021
035/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	03.11.2021
035/21	Hovedutvalg helse og omsorg	01.12.2021
123/21	Formannskapet	06.12.2021
131/21	Kommunestyret	13.12.2021

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2021 - 2026

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg oppvekst og kultur - 03.11.2021 - 035/21

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Vedtak som innstilling fra Eldrerådet - 30.11.2021 - 026/21

Eldrerådet tar den reviderte handlingsplanen mot vold i nære relasjoner til orientering og støtter de prioriterte satsingsområdene som skal prioriteres.

Vedtak som innstilling fra Karmøy ungdomsråd - 01.12.2021 - 022/21

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg helse og omsorg - 01.12.2021 - 035/21

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 03.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HOK- 035/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Eldrerådet 30.11.2021:**Behandling:**

Reiersens foreslo:

Eldrerådet tar den reviderte handlingsplanen mot vold i nære relasjoner til orientering og støtter de prioriterte satsingsområdene som skal prioriteres.

Reiersens forslag enstemmig vedtatt.

ELD- 026/21 Vedtak:

Eldrerådet tar den reviderte handlingsplanen mot vold i nære relasjoner til orientering og støtter de prioriterte satsingsområdene som skal prioriteres.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 30.11.2021:**Behandling:**

Helgesen foreslo følgende pkt. 2:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne ønsker også at det blir fokus på bakenforliggende tilstander/ukjent diagnose.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne støtter enstemmig rådmannen forslag og Helgesens forslag til pkt 2.

RFM- 031/21 Vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

2. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne ønsker også at det blir fokus på bakenforliggende tilstander/ukjent diagnose.

Karmøy ungdomsråd 01.12.2021:**Behandling:**

Ungdomsrådet viser til viktigheten av at helsesykepleiere og lærere på skolene fokuserer på dette og legger dette inn i formaliserte informasjonskanaler.

Innstilling enstemmig vedtatt.

KUR- 022/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Hovedutvalg helse og omsorg 01.12.2021:**Behandling:**

Innstilling enstemmig vedtatt.

HHO- 035/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre vedtar handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2021-2026.

Saksutredning

Planen er en revidering av handlingsplanen «Vald i nære relasjonar 2016 – 2019» som var et interkommunalt samarbeid mellom Bokn, Karmøy, Tysvær, Sveio, Suldal, Etne, Vindafjord og Utsira. Målene i planen var:

1. Økt kompetanse om vold i kommunene.
2. Økt fokus på forebygging av vold i kommunene .
3. Økt fokus på avdekking av vold og tilgjengelige hjelpeinstanser.

Revidering av plan og organisering av arbeidet

Handlingsplanen 2021 – 2026 er revidert kommunalt. Ressursgruppen som ble etablert i forbindelse med forrige handlingsplan har revidert planen. Planen oppsummerer arbeidet som er gjort hittil i kommunen, og fokuserer på mål og tiltak som er aktuelle for de enkelte etater og enheter. Det er også utarbeidet tiltakskort. Tiltakskortene skal være til hjelp for ansatte og innbyggere ved mistanke om, eller kjennskap til vold. Disse ligger ved planen, og skal også ligge tilgjengelig på kommunens nettsider og på alle de kommunale enhetene.

Handlingsplanen vold i nære relasjoner 2021- 2026 vedtas slik den foreligger.

Bakgrunn for saken

Vold i nære relasjoner er alvorlig kriminalitet, et angrep på grunnleggende menneskerettigheter, og et folkehelseproblem. Denne handlingsplanen belyser ulike former for vold, ser på status lokalt i kommunen, og kommer med tiltak basert på sårbarheten og behovene i kommunen.

Gjennom arbeidet med forrige planperiode, har ressursgruppen som jobber mot «vold i nære relasjoner» sett på hvilke tiltak som finnes og hvor satsingene bør gjøres i følgende planperiode.

Følgende satsingsområder prioriteres:

1. Opprettholde kompetanse på «vold i nære relasjoner» i kommunen
2. Vold mot eldre
3. Vold mot personer med rusproblematikk, psykisk sykdom og personer med fysisk og/eller psykisk funksjonsnedsettelse
4. Æresrelatert vold og negativ sosial kontroll

Det tverretatlige samarbeidet som er etablert i kommunen bidrar til å opprettholde kompetanse og kunnskap om dette temaet. Ressursgruppen fortsetter arbeidet for å sikre at informasjon om vold i nære relasjoner kommer ut til alle ansatte og innbyggere i kommunen. Informasjonen publiseres på kommunens nettside og på infoskjermene som er plassert på bibliotek, svømmehaller og kulturhus.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Revidert handlingsplan har fokus rettet mot sårbare grupper i samfunnet som er utsatte for vold i nære relasjoner. Tiltakene bidrar til et målrettet arbeid, samt økt bevisstgjøring av temaet.

Rådmannen anbefaler at handlingsplanen vold i nære relasjoner vedtas slik den foreligger.

Vedlegg:

Handlingsplan vold i nære relasjoner Karmøy 21

Saksbehandler: Arne Fagerland**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
122/21	Formannskapet	06.12.2021
132/21	Kommunestyret	13.12.2021
036/21	Hovedutvalg helse og omsorg	01.12.2021
042/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	08.12.2021

Bosetting flyktninger 2022

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommune vil bosette 44 flyktninger i 2022. Dette er i henhold til anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).
2. Øker bosettingsbehovet kan Karmøy kommune bosette inntil 80 flyktninger i 2022. Forutsetningen vil være at bemanningen må styrkes med 1-2 stillinger.
3. Covid-19 situasjonen skaper fortsatt noe usikkerhet rundt utreise fra de landene som flyktningene befinner seg i. Bosettingsbudsjettet tar derfor kun høyde for inntekter tilsvarende en bosetting av 31 flyktninger i 2022. Eventuelt behov for budsjettregulering vil bli tatt i løpet av året.

Hovedutvalg helse og omsorg 01.12.2021:

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

HHO- 036/21 Vedtak:

1. Karmøy kommune vil bosette 44 flyktninger i 2022. Dette er i henhold til anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).
2. Øker bosettingsbehovet kan Karmøy kommune bosette inntil 80 flyktninger i 2022. Forutsetningen vil være at bemanningen må styrkes med 1-2 stillinger.
3. Covid-19 situasjonen skaper fortsatt noe usikkerhet rundt utreise fra de landene som flyktningene befinner seg i. Bosettingsbudsjettet tar derfor kun høyde for inntekter tilsvarende en bosetting av 31 flyktninger i 2022. Eventuelt behov for budsjettregulering vil bli tatt i løpet av året.

Saksutredning

Innledning

Karmøy kommune er i brev av 10.11.21 forespurt av integrerings -og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å bosette 44 flyktninger i 2022. I brevet opplyser IMDi at bosettingsbehovet for 2022 er beregnet til å være omtrent 5500 personer. Det tas imidlertid forbehold om at det råder noe usikkerhet rundt anslaget når de skriver følgende: «*Talet er samstundes svært usikkert på grunn av uvissheit rundt innkomst av overføringsflyktninger i 2022.*» Videre skriver IMDi at «*Plassar som ikkje vart nytta i 2021 kan ikkje overførast til 2022. Personar som er søkt ut til kommunen i 2021, men som først vert registrert som busett etter årsskiftet, vil telje på kommunens vedtak for 2022.*». IMDi ber i brevet også om at kommunen i sitt svar på anmodningen «*I tillegg til eit vedtak som svarar på denne oppmodinga, ber IMDi om at kommunen også angir om og kor mange flyktningar kommunen kan vere i stand til å busette dersom busettingsbehovet aukar i løpet av året.*» Avslutningsvis i anmodningen ønsker de også å få «*tilbakemelding på kommunen sin kapasitet til å busette personar med komplekse, helserelaterte behov som moglegvis kan føre med seg langvarig kommunal oppfølging*»

I årene 2016 og 2017 var det en vesentlig økning i bosettingsbehovet. I disse årene ble det i Karmøy kommune bosatt henholdsvis 80 flyktninger i 2016, og 75 flyktninger i 2017. I 2018 ble imidlertid bosettingen halvert. Kommunen ble da bedt om å bosette 30 flyktninger. Så kom det i tillegg en ekstra anmodning høsten 2018, hvor kommunen ble anmodet om å bosette ytterligere 10 flyktninger høsten 2018. De to siste årene har anmodning og faktisk bosetting sett slik ut:

Årstall	Anmodning	Faktisk bosetting
2019	30	30
2020	30	11
2021	40	38

Bakgrunnen for det store avviket mellom anmodning og bosetting i 2020 skyldes innreiserestriksjoner til Norge som følge av Covid-19. Flesteparten av flyktningene som bosettes er overføringsflyktninger som kommer direkte fra flyktningleir i utlandet. Bosettingen avhenger da av at reiseruter inn til Norge er åpne.

Saksutredningen videre tar for seg de mest sentrale elementene i bosettings- og integreringsarbeidet før den avsluttes med rådmannens konklusjon. Elementene som presenteres er:

[1.0 Økonomi](#)

[2.0 Bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker](#)

[3.0 Bosetting](#)

[3.1 Tilgang på boliger](#)

[3.2 Hvor kommer flyktningene fra?](#)

[3.3 Aktiviteter for flyktninger](#)

[3.4 Helsesykepleier](#)

[4.0 Introduksjonsordningen](#)

[4.1 Antall deltakere i ordningen](#)

[4.2 Omorganisering av introduksjonsordningen](#)

[4.3 Ny integreringslov](#)

[4.4 Andre krav i ny integreringslov:](#)

[5.0 Velkomstklassene](#)

[5.1 Organisering og innhold](#)

[5.2 Kapasitet og belegg](#)

[5.3 Fremtidig behov](#)

[6.0 Barnehage](#)

[7.0 Konsekvenser av Covid-19](#)

[8.0 Forutsetninger for å lykkes med bosettingsarbeidet](#)

[8.1 Fremtidig ressursbehov ved Karmøy voksenopplæringscenter](#)

[Rådmannens konklusjon:](#)

1.0 Økonomi

Karmøy kommune har siden 2020-budsjettet hatt en modell hvor det forutsettes at arbeidet med bosetting av flyktninger og opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal drives innenfor rammene av statlige tilskudd på området, henholdsvis integreringstilskudd og tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Rådmannen er gitt fullmakt til å omprioritere innenfor disse rammene, også når det går på tvers av tjenesteområder. Dette blant annet for å kunne ta høyde for endringer i antall eller endret sammensetning av bosatte flyktninger i løpet av året.

Kommunen mottar et integreringstilskudd for hver flyktning som bosettes. Dette tilskuddet mottar kommunen i fem år. Tilskuddet er størst de to første bosettingsårene. Deretter reduseres det gradvis til og med femte bosettings år hvor tilskuddet er lavest. Målsettingen er at de overføringene kommunen mottar fra staten skal dekke utgiftene til bosetting og integrering av flyktninger. Anmodningen om å bosette 44 personer i 2022 vil gi høyere inntekter enn det som er budsjettet. I bosettingsbudsjettet er det kun lagt inn bosetting av 31 flyktninger i 2022. Antallet har ikke bare en kostnadsside. Blir antall bosettinger for lavt vil en ikke kunne holde forsvarlig faglig kvalitet på tjenestene. Antallet på bosatte i budsjettet for 2022 ble satt før anmodningen for 2022 var offentliggjort. Selv om anmodningen nå viser seg å være bosetting av 44 flyktninger, tror vi utreiserestriksjoner fortsatt vil være gjeldende i 2022 for de landene flyktningene befinner seg i. Budsjettet bør derfor holdes på inntekter tilsvarende bosetting av 31 personer. Skulle det komme så mange personer som anmodet, er det budsjettmessig enklere å justere opp inntektene enn å ta dem ned. Som nevnt i tidligere års bosettingssaker vil dette gi en buffer mot usikkerheten knyttet til faktisk bosetting versus anmodet bosetting.

Med 31 bosettinger er det ikke nødvendig å gjøre justeringer i budsjettet for 2022. Blir det faktiske antallet bosettinger 44 personer, så må det vurderes å sette inn ekstra ressurser enten på Karmøy Voksenopplæringscenter (KVOS) eller NAV. Hvor det skal settes inn ekstra midler vil avhenge av hvor mange av de bosatte som har rett og plikt til et introduksjonsprogram. Se mer om dette under eget punkt om introduksjonsordningen.

2.0 Bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker

Utover integreringstilskuddet som kommunen mottar for alle flyktninger, så kan det søkes om ytterligere midler til flyktninger som har behov for ekstra oppfølging grunnet helsemessige begrensninger eller atferdsvansker. Her er det viktig å understreke at helsebegrensningene eller atferdsvanskene må kunne dokumenteres å ha oppstått før vedkommende kom til Norge. Disse ekstra midlene er inndelt i kategoriene tilskudd 1 og tilskudd 2. Tilskudd 1 er et engangstilskudd som kommunen kan søke om få i enten første eller andre bosettingsår. Tilskudd 2 kan det søkes om i alle fem årene av bosettingsperioden. Det betyr at for en person med ekstra oppfølgingsbehov som bosettes i 2021, så kan det søkes om ekstra tilskudd for årene 2021-2025. Ekstra tilskuddet gis for ett år av gangen, og er øremerket for den personen det er søkt for. Selv om tilskuddssøknad innvilges for første bosettingsår, er det ikke gitt at det blir innvilget for alle fem årene. For begge tilskuddene må kommunen dokumentere faktiske utgifter. Det er IMDi som saksbehandler søknader om disse tilskuddene. Inngangsvilkår, maksimalt søknadsbeløp for tilskudd og tilskudd 2 er oppsummert nedenfor:

	Inngangsvilkår	Maksimalt søknadsbeløp per år	Periode det gis tilskudd for

Tilskudd 1	Legeerklæring	Kr.196 400	Kun første år (enten år en eller år to etter at personen er bosatt)
Tilskudd 2	Erklæring fra spesialisthelsetjenesten. Dersom tilstanden i hovedsak ikke omhandler medisinske forhold, skal fagkyndig beskrivelse fra en annen relevant faginstans som PPT eller barnevernet legges ved søknaden	Kr. 1 430 000	Tilskudd 2 kan søkes for hele bosettingsperioden på fem år , men det må søkes for ett år om gangen. Kommunen kan maksimalt få dekket utgifter inntil kr.7 150 000 over en 5 års periode.

Det som er utførende med ekstra tilskuddene er at de er uforutsigbare. Det er ingen garanti for få innvilget tilskuddet. Søknaden skal gjennom en fagkyndig vurdering hos IMDi, og erfaringsmessig kommer de noen ganger til en annen konklusjon enn kommunen. Videre kan saksbehandlingstiden være lang. Dette medfører at kostander og inntekter ofte ikke følger hverandre i samme budsjettår. Det er også viktig å nevne at det kun er personer som blir bosatt etter avtale med IMDi det kan søkes ekstra tilskudd for. Det betyr at det ikke kan søkes om ekstra tilskudd for barn og voksne som kommer på familiejenforening. På spørsmålet i anmodningsbrevet om kommunen har kapasitet til å bosette personer med «komplekse, helserelaterte behov», så har vi i Karmøy kommune lang erfaring med bosetting av flyktninger med særskilte behov. Det bør derfor tilbagemeldes at vi har kapasitet til å ta denne type saker. Samtidig forutsettes det da at IMDi gjennomfører en rask og enkel prosess for behandling av krav om ekstra tilskudd for disse personene.

3.0 Bosetting

NAV flyktningteam har ansvar for å koordinere oppfølgingen av flyktninger som bosettes i kommunen. Dette ansvaret følger tilskuddsperioden som er fem år. I praksis betyr det at en flyktning som har bodd mer enn fem år i kommunen ikke lenger vil ha oppfølging fra flyktningteamet. Har de behov for oppfølging etter fem års botid i kommunen, må de da henvende seg til det ordinære tjenesteapparatet. Flyktningteamet har 7,6 faste årsverk. I tillegg er det ansatt 4,7 årsverk på øremerkede tilskuddsmidler som er omtalt under avsnittet «2.0 Bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker».

3.1 Tilgang på boliger

I perioden 2016 og frem til november 2021 er det bosatt 266 flyktninger i kommunen. Tilgangen på utleie boliger er god. Mange private utleiende ønsker å leie ut til flyktninger som skal bosettes. Viser det seg at det faktisk kommer 44 personer slik som anmodet, vil Karmøy kommune ha gode forutsetninger for å finne bolig til alle. De siste årene har det vært et større problem at flyktningteamet har måttet takke nei til mange huseiere som har ønsket å leie ut til flyktninger.

3.2 Hvor kommer flyktningene fra?

I årene 2016-2017 kom over halvparten av de bosatte flyktningene Syria. I tillegg var det en del flyktninger fra Eritrea og Iran, samt et mindre antall personer fra andre nasjoner. Før 2016 var det flyktninger fra Somalia som utgjorde den største gruppen. I perioden 2018-2020 er det kvoteflyktninger fra Kongo som har utgjort den største gruppen. I 2021 har ulike nasjonaliteter blitt bosatt. Noen aktuelle land har vært Eritrea, Kongo og Sudan. Det er store variasjoner i behovene til flyktningene som bosettes. Noen flyktninger trenger mye oppfølging rundt boevne, økonomistyring og foreldreveiledning. Andre greier seg med minimalt av oppfølging. For de familiene og enkelt personene som har hatt store oppfølgingsbehov har det vært av essensiell betydning å kunne bruke miljøarbeidere som har samme bakgrunn som dem som skal bosettes. Dette har vært særlig viktig i den første tiden etter bosetningen.

3.3 Aktiviteter for flyktninger

NAV flyktningsteam drifter ulike aktiviteter på UNIK senteret som er lokalisert i Kopervik på Kopparen senteret. Her er det ukentlige samlinger både for ungdommer i aldersgruppen 13-17 år, unge voksne fra 18-25 år, og mor/barn gruppe for mødre som er i foreldrepermisjon fra introduksjonsprogrammet. En ansatt i flyktningteamet bruker store deler av sin stilling til å organisere dette tilbudet. Med tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir) til «forebygging av barnefattigdom» kunne en frem til 2018 finansiere en assistentstilling. I tillegg har tilskuddet gitt muligheter til å kunne organisere ekstraordinære aktiviteter som overnattingsturer, bowling, kinobesøk, og deltakelse på kulturnatt for å nevne noe. I 2019 og 2020 har tilskuddet blitt betydelig mindre. I hovedsak har tilskuddet da blitt brukt til aktiviteter, så har kommunen dekket driftsutgiftene til UNIK senteret. Grunnet Covid-19 restriksjoner ble aktiviteter på UNIK senteret stanset i mars 2020. Fra sommeren i 2021 er aktiviteter for ungdom igjen startet opp.

I regi av Røde Kors har bosatte flyktninger mulighet for å få en flyktningguide. Dette tiltaket er et samarbeid mellom Karmøy kommune, Haugesund kommune og Røde Kors. Alle tre partene bidrar med å finansiere en stilling som flyktningguide koordinator på Haugalandet. Flyktningguide koordinator jobber med å rekruttere Haugalandinger som ønsker å være flyktningguider. «Frivillige flyktningguider og flyktninger kobles sammen og møtes et par timer i uka. Slik blir flyktningen kjent med språk, kultur og lokalsamfunnet» (<https://www.rodekors.no/tilbudene/flyktningguide/>)

3.4 Helsesykepleier

Helsesykepleier har ansvar for oppfølging av helserelaterte problemstillinger for alle flyktningene som blir bosatt i kommunen. Den første tiden vil denne oppfølgingen blant annet bestå av at alle som blir bosatt får en grundig helsesjekk hvor de er i kontakt med både lege og sykehus. Det blir også vurdert behov for eventuelle vaksiner. Hvilken oppfølging som blir gitt videre vil være basert på individuelle behov. Noen av de som blir bosatt har ikke behov for kontakt, mens andre igjen har faste avtaler med helsesykepleier. I tillegg til individuell oppfølging deltar helsesykepleier også på temaundervisning for flyktningene, samt på forskjellige gruppeaktiviteter på UNIK senteret når helse er på agendaen.

Grunnet økt bosetting i 2016 og 2017, ble stillingsressursene for helsesykepleier for flyktning økt fra 0,75 % stilling til 1,5 årsverk. I 2021 ble helsesykepleier for flyktninger redusert til 0,5 årsverk som en konsekvens av redusert bosetting.

4.0 Introduksjonsordningen

Karmøy kommune har ansvar for å tilby introduksjonsprogram for bosatte flyktninger i alderen 18 til 55 år med behov for kvalifisering. Programmet varer normalt i to år, med mulighet for utvidelse i inntil ett år. Introduksjonsordningen er ment å styrke muligheten for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv og sikre økonomisk selvstendighet.

4.1 Antall deltakere i ordningen

Karmøy har per dags dato 31 aktive deltakere i introduksjonsprogrammet. Til sammenligning var det 131 aktive deltakere i januar 2018. Avhengig av alderssammensetningen på de som bosettes i 2022, så anslås det at med en bosetting på 44 personer så vil det i gjennomsnitt være et sted mellom 30-40 deltakere i programmet hver måned i 2022.

4.2 Omorganisering av introduksjonsordningen

Fra 1. januar 2020 ble introduksjonsordningen i Karmøy kommune omorganisert. NAV overtok ansvar for heldagstilbudet og en større del av programmet skulle bestå av arbeidsretting og praksisutplassering for deltakerne i introduksjonsprogrammet. Samtidig ble opplæringstilbudet på Karmøy voksenopplæringssenter redusert, og det ble gitt færre timer med norskopplæring og forberedende voksenopplæring (FVO) til de enkelte gruppene. De fleste deltakerne i introduksjonsprogrammet deltar nå i FVO. Her gis det opplæring i inntil fem fag, men opplæringen er tilpasset til den enkelte deltakers medbragte kompetanse og norsknivå.

4.3 Ny integreringslov

Fra 1. januar 2021 trådte ny integreringslov i kraft. Tidligere ordning som innebar rett og plikt til opplæring i 600 timer og inntil 2400 timer behovsprøvd opplæring for den enkelte deltaker, ble erstattet med krav om å oppnå et bestemt norskmål, uavhengig av timetall. Det fremgår av loven at programtiden for den enkelte deltaker skal differensieres med utgangspunkt i utdanningsbakgrunn og sluttmaal i introduksjonsprogrammet. Det er blitt større fokus på formell kvalifisering og lovendringene medfører en sterkere styring og detaljerte føringer på hva som skal inngå i deltakers individuelle plan. Blant annet skal deltakers sluttmaal og norskmål angis og hvilke tiltak som skal inngå. Det er også krav til at det skal utarbeides en integreringskontrakt som vil være gjensidig forpliktende for kommunen og den enkelte deltaker. Kontrakten skal gjengi målene og varigheten av programmet. Formålet er å sikre at deltakerne får et individuelt tilpasset opplæringsløp som gjør vedkommende i stand til å nå sitt sluttmaal. Kommunen forpliktet til å fastsette et norsknivå som den enkelte deltaker i programmet skal oppnå. Kravet til norsknivå er satt høyere enn de kravene som gjelder i dag. Selv om norskmålet i den nye integreringsloven er veiledende, er det presisert at det skal føres en streng praksis når det gjelder å sette norsknivået lavere enn det som framgår av føringene. For mange av introdeltakerne betyr det at de vil bruke lengre tid på å gjennomføre opplæringen. De siste årene har kommunen tatt imot mange flyktninger med lite skolegang fra hjemlandet. I tillegg til å ha et omfattende opplæringsbehov i norsk og samfunnskunnskap og/eller grunnskoleopplæring, har de hatt behov for mye informasjon og veiledning knyttet til dagligdagse gjøremål.

Det foreligger også en innskjerping av minimumskravet til norskferdigheter som vilkår for statsborgerskap. Den nye integreringsloven er ambisiøs og stiller høye krav til kvalitet og innhold i kvalifiseringsløpet. Økte språkkrav og økt fokus på sluttmaal som kvalifiserer for videre utdanning eller arbeid, vil gjøre det vanskelig å innfri kravene med de ressursene KVOS har tilgjengelige i dag. Da ansvaret for heldagstilbudet ble overført til NAV og fokus i større grad rettet seg mot praksisutplassering, ble det skissert et behov for 30 praksisplasser. Hittil er bare rundt halvparten av disse fremskaffet. Så her er behov fortsatt stort, og da spesielt innen områder som park, renhold, kantine og administrasjon.

4.4 Andre krav i ny integreringslov:

I den nye loven ble det obligatorisk med «kurs i livsmestring» for alle deltakere i introduksjonsprogrammet. For introdeltakere med barn blir det i tillegg obligatorisk med «kurs i foreldreveiledning». For å sikre at introdeltakere i alle kommuner får et likeverdig tilbud av en viss kvalitet, så har kunnskapsdepartementet regulert et minstekrav for begge disse elementene. Når det gjelder livsmestringskurset består det av to temaområder:

- Migrasjon, helse og mangfold
- Karrierekompetanse, inkludert kunnskap om utdanning og arbeid.

«Alle deltagere i introduksjonsprogrammet skal gjennomføre kurset, også de som har kort programtid etter integreringsloven § 13 andre ledd. Minimumskravet for antall timer kurs i livsmestring er satt på bakgrunn av dette. Temaområdet migrasjon, helse og mangfold skal bestå av minimum 10 timer veiledning, mens temaområdet karrierekompetanse, inkludert kunnskap om utdanning og arbeid, skal bestå av minimum 15 timer veiledning» (Forslag til forskrift til integreringsloven (integreringsforskriften), s.14). NAV flyktningteam har ansvaret for gjennomføringen av dette elementet, men innholdet er blitt utformet i samarbeid med både voksenopplæringen og helsesykepleier.

For foreldreveiledning foreslår kunnskapsdepartementet følgende omfang: *«veiledningen kan gjennomføres enten i gruppe eller som individuell veiledning. Veiledning i gruppe skal bestå av mellom åtte og tolv veiledningsmøter på minimum 1 time hver, mens individuell veiledning skal bestå av mellom fem og åtte veiledningssamtaler på minimum 45 minutter hver»* (Forslag til forskrift til integreringsloven (integreringsforskriften), s.16-17).

Kunnskapsdepartementet foreslår at foreldreveiledningen minimum skal inneholde følgende tema:

- Barnets behov og tilpasning av omsorg til barnets behov.
- Positiv utvikling av det følelsesmessige forholdet mellom omsorgsgiver og barnet.
- Et godt og stimulerende samspill mellom omsorgsgiveren og barnet
- Regulering og grensesetting.
- Negativ sosial kontroll og ulike former for vold i nære relasjoner, inkludert

tvangsekteskap og kjønnslemlestelse samt helserisikoen ved å få barn med nært beslektede personer.

Karmøy kommune har allerede lang erfaring med foreldreveiledning for flyktninger. Det finnes ansatte både på NAV flyktningteam og voksenopplæringen som er sertifisert innenfor ICDP (International Child Development Program). Dette er et anerkjent foreldreveiledningsprogram som tar for seg de elementene som kunnskapsdepartementet stiller krav om som minimumsinnhold. NAV flyktningteam vil ha ansvaret for organiseringen, men utøvelsen vil være i samarbeid med både voksenopplæring og helsesykepleier.

Integreringsloven stiller krav om kompetansekartlegging og karriereveiledning gjennom hele opplæringsløpet. Ved KVOS ble rådgiverstillingen tatt bort i forbindelse med nedbemanningen. Introdeltakere som går fulltid i videregående opplæring gis karriereveiledning av Fylkeskommunen. For introdeltakere som ikke er aktuelle for videregående må kommunen å løse kravet om karriereveiledning.

Ansvaret for opplæring til deltakere mellom 16 og 24 år flyttes over til fylkeskommunen, men kommunen har fortsatt ansvar for introduksjonsprogrammet, utbetalinger og vedtak knyttet til dette.

5.0 Velkomstklassene

Velkomstklassen er et helhetlig undervisningstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever.

5.1 Organisering og innhold

På Karmøy er det to velkomstklasser på 1.–7. trinn; en på Kopervik skole og en på Sevland skole. For elever på ungdomstrinnet er det velkomstklasse på Stangeland ungdomsskole.

Undervisningen i Velkomstklassene følger "Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter (Nor07-2). Læreplanen er nivådelt og har 3 nivåer. Når man mestrer nivå tre (B11) skal man kunne delta i og ha utbytte av undervisningen uten særskilt språkopplæring². Det er et mål at elevene skal mestre nivå 3 innen fem år etter ankomst, men flere trenger noe mer tid.

De fleste elevene får tilbud om å gå i Velkomstklassen i ett år, men det er hjemmel for å tilby inntil to år dersom det er til elevens beste. Målet for undervisningen i velkomstklassen er å mestre nivå 1 i læreplanen: «Muntlige ferdigheter på nivå 1 innebærer at en kommuniserer enkelt i kjente sammenhenger. En oppfatter hovedinnholdet i beskjeder og instruksjoner, og bruker enkle strategier for kommunikasjon» og «Å kunne lese og skrive på nivå 1 innebærer at en leser og skriver korte og kjente tekster en møter ofte. En kan trenge støtte når en leser og skriver i nye situasjoner» 3.

Undervisningen i grunnleggende norsk gis med utgangspunkt i de andre fagene på skolen (matematikk, samfunnsfag, naturfag, musikk, kunst & håndverk, kroppsøving osv.) for å sikre elevene et variert ordforråd og begrepsapparat.

5.2 Kapasitet og belegg

Velkomstklassen på Kopervik skole har kapasitet til 19 elever. Det er knyttet 54 pedagogtimer (ca. 2 årsverk) og 62,4 % miljøarbeider til velkomstklassen ved Kopervik skole. Per november 2021 har velkomstklassen i Kopervik sju registrerte elever hvorav fem er flyktninger

Velkomstklassen på Sevland har kapasitet til 15 elever. Det er knyttet 39 pedagogtimer (ca. 1,5årsverk) og miljøarbeider i 50 % til velkomstklassen på Sevland. Per november 2021 har velkomstklassen på Sevland 15 registrerte elever hvorav sju er flyktninger.

Velkomstklassen på Stangeland ungdomsskole har kapasitet til 15 elever. Det er knyttet 36 pedagogtimer (ca. 1,5 årsverk) til klassen. Per november 2021 har velkomstklassen på Stangeland åtte registrerte elever hvorav sju er flyktninger.

5.3 Fremtidig behov

Med utgangspunkt i en bosetting av 44 personer til neste år kan det forventes at et sted mellom seks til åtte vil være barn i grunnskolealder. Dette anslaget bygger på tidligere erfaringer hvor en har sett at barn i grunnskolealder utgjør rundt 15 % av den totale bosettingen. Med en samlet kapasitet på 49 elever, så antas det å være god kapasitet til å kunne ta imot nye elever.

6.0 Barnehage

Karmøy kommunestyre vedtok 15.04.04, sak nr. 0062/04, at deltakere i introduksjonsprogrammet skal få tilbud om fri barnehageplass. Utgifter til skyss dekkes ikke. Foreldrene ønsker primært et tilbud i nærbarnehagen. Dette innebærer at barna går i både kommunale og private barnehager. Når det gjelder kapasitet i barnehagene på Karmøy, så er ikke dette noen statistisk størrelse, men et tall som vil variere fra år til år og fra sone til sone. I dag er den samlede kapasiteten fortsatt god. Med en bosetting av 44 flyktninger i 2022 estimeres det å være behov for maksimalt åtte nye barnehageplasser til flyktningbarn. Dette estimatet baserer seg på at rundt 20 % av de bosatte siste årene var barn i barnehagealder.

7.0 Konsekvenser av Covid-19

Store deler av Norge stengte ned den 12.mars i 2020 grunnet Covid-19. Dette påvirket i stor grad arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger. Først og fremst medførte innreiserestriksjoner til Norge at bosettingen stanset opp. Flesteparten av flyktningene som bosettes kommer direkte fra flyktningeleirer, og bosetting i kommunen vil være avhengig av at det er mulig å fly inn til Norge. Av 30 personer som skulle bosettes i 2020, ble det kun bosatt 12. Uforutsigbarheten rundt innreise muligheter har vedvart inn i 2021. Til tross for dette har det innen utgangen av november blitt bosatt 30 personer i 2021, og vi har fått ankomst dato på ytterligere 8 personer innen utgangen av desember. Flyktningene som er bosatt de siste to år er det blitt etablert gode rutiner rundt. Nødvendig oppfølging har derfor blitt ivaretatt selv om flyktningene har måttet sitte i karantene når de har ankommet fra utlandet. Kommunen er derfor parat til å kunne bosette 44 personer selv med videre Covid-19 restriksjoner inn i 2022.

Med henvisning til IMDi sitt spørsmål om *«hvor mange flyktninger kommunen kan være i stand til å bosette dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året»*, vurderes det at kommunen vil kunne håndtere en bosetting av inntil 80 personer i løpet av året. Dette anslaget er gitt på bakgrunn av tidligere erfaringer hvor det som nevnt innledningsvis ble bosatt henholdsvis 80 person i 2016 og 75 personer i 2017. Bosetting av 80 personer er imidlertid under en forutsetning av at bemanningen styrkes med en til to stillinger.

Flere deltakere i introduksjonsprogrammet har ikke fått et fullverdig program siden Covid-19 restriksjonene inntrådte i mars 2020. Konsekvensen av dette er at noen deltakere har behov for å få utvidet sitt introduksjonsprogram for å ta igjen det tapte. Hittil er det syv deltakere som har fått utvidet programmet. Omfanget av utvidelsene varierer fra tre til ni måneder. For å sikre retten til utvidelse ble det vedtatt en ny lov «Midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19». Denne loven gir deltakere som startet i introduksjonsprogrammet før 1. januar 2019, *«rett til å få utvidet programmet med inntil seks måneder dersom den enkelte har behov for slik utvidelse for å komme i jobb eller utdanning»*. IMDi har også overført et ekstraordinært tilskudd til kommunen for å kompensere kostnadene

knyttet til utvidelser av introduksjonsprogrammet.

8.0 Forutsetninger for å lykkes med bosettingsarbeidet

I bosettingssaken for 2020 (ref. sak KST-169/20) ble det listet opp en rekke forutsetninger for å lykkes med bosettingsarbeidet. Disse gjelder fortsatt, og er gjengitt nedenfor:

- Antall språkpraksisplasser må økes vesentlig både i kommunalsektor og i det private næringsliv
- Karmøy kommune må forplikte seg til å stille et visst antall språkpraksisplasser til disposisjon fra hver etat.
- Det bør igangsettes et arbeid for å øremerke deler av lærlingeplassene i Karmøy kommune til personer med flyktningebakgrunn.
- NAV tiltak må fortsatt videreutvikle kvalifiseringstilbudet til flyktninger med liten og ingen skolebakgrunn. De kursene som tilbys per i dag gir ikke tilstrekkelig kompetanse til å dekke de kravene som stilles på arbeidsmarkedet.
- NAV flyktningsteam og KVOS må fortsatt videreutvikle bosettingsarbeidet ved å søke etter prosjektmidler til å kunne igangsette gode ideer for økt integrering og arbeidsmarkedstilknytning for flyktninger.
- Dagens tjenestetilbud til denne innbyggergruppen må kontinuerlig evalueres. Om det er formålstjenlig må ytterligere omorganisering vurderes for å nå målsetningen om at overføringene kommunen mottar fra staten skal dekke utgiftene til bosetting og integrering av flyktninger
- Gjennom en aktiv frivillighetspolitikk må en arbeide med å få en enda større del av frivilligheten i kommunen involvert i integreringsarbeidet.
- Større fokus på formell kvalifisering basert på den enkelte deltakers utdanningsbakgrunn og sluttmaal for opplæringen.

8.1 Fremtidig ressursbehov ved Karmøy voksenopplæringscenter

I vedtak om bosetting for 2021 (KST-169/20), så ble det lagt til et punkt hvor det stod følgende: «Det utredes om KVOS bør styrkes for å imøtekomme krav i ny integreringslov». Etter endringer i integreringsloven trådte i kraft 010121 har vi befunnet oss i en pandemi. Dette har vanskeliggjort en evaluering i forhold til det reelle behovet for økte ressurser på området. Endringene tilsier midlertid at det vil være et økt behov for kartlegging, rådgivning og karriereveiledning i samarbeid med flere aktører. Hvor stort dette behovet blir vil også avhenge av hvor mange som blir reelt bosatte i 2022. Blir det bosatt flere enn 31 vil også inntektene fra staten øke tilsvarende. Med dette som bakteppe vil det være en dialog mellom KVOS og NAV i forhold til hvor en eventuelt skal styrke rådgivningsfunksjonen og omfanget på stillingen. Skulle det vise seg at antall bosettinger blir større enn 31 vil en også måtte øke antall pedagogtimer ved KVOS. I forhold til antall pedagoger vil det være en fortløpende dialog mellom NAV og KVOS avhengig av bosetting og statlig finansiering på området.

Rådmannens konklusjon:

I årene 1990-2020 har det blitt bosatt 1550 flyktninger i Karmøy kommune. Dette inkluderer også familiegjenforente. I gjennomsnitt har det da blitt bosatt 50 flyktninger hvert år i perioden 1990-2020. I løpet av disse årene har kommunen bygd opp en solid kompetanse på bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger. Kommunen kan vise til gode resultater i introduksjonsprogrammet, ved at en stor andel av deltakerne har gått videre til jobb, utdanning eller opplæring etter endt program. En anmodning om å bosette 44 flyktninger i 2022 vil derfor være håndterbart for tjenesteapparatet. Det som imidlertid kan være problematisk er en situasjon hvor det blir færre flyktninger å bosette enn anmodningen tilsier. Ved å budsjettere med kun 31 bosettinger tas det det forbehold om at dette kan bli tilfelle. Variasjonen i bosettingsbehovet de siste fem til seks årene gjør det utfordrende å finne «riktig nivå» på flyktningarbeidet. For å opprettholde et godt tilbud til flyktningene som bosettes kreves det at bosettingsvolumet holdes på et visst nivå. Eksakt hvor

grensen går er vanskelig å si, men over tid bør gjennomsnittlig bosetting for kommunen minst være 30 flyktninger per år. Utfordringen med varierende bosettingstall vil med stor sannsynlighet vedvare. Dette gjelder også for andre bosettingskommuner på Haugalandet. I fjorårets bosettingssak ble det nevnt at det kan være fornuftig å utrede muligheten for å organisere bosettingsarbeidet som et interkommunalt samarbeid. Fordelen med en slik organisering er at det vil gi et større samlet volum som er mindre sårbart for svingningene i bosettingsnivået. Bosettes det faktisk 44 flyktninger i 2022, så er ikke behovet prekært for å utrede dette. Allikevel bør det være av interesse å undersøke om det er stemningen i de andre kommunene for å opprette en arbeidsgruppe som ser på fordeler og ulemper ved et eventuelt interkommunalt samarbeid rundt bosetting av flyktninger. Uavhengig av hva som ligger foran oss på bosettingsfeltet, så går vi i hvert fall med en slik utredning fremtiden forlengs i møte.

Saksbehandler: Roy André Tørring**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
125/21	Formannskapet	06.12.2021
133/21	Kommunestyret	13.12.2021

Flaggreglement for Karmøy kommune

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar Flaggreglement for Karmøy kommune

Bakgrunn:

Representanten Eriksen (Krf) fremmet i kommunestyremøtet den 28.10.2021 følgende oversendelsesforslag, som ble oversendt formannskapet uten realitetsvotering:

Karmøy kommune kjøper inn samiske flagg og flagger med disse flaggene 6. februar som er samefolkets dag.

Formannskapet vedtok i møte den 01.11.2021:

Oversendelsesforslaget fremmet av Eriksen (Krf) ble oversendt rådmannen for videre oppfølging. Det norske flagget heises/fires på offentlige flaggstenger ihht de norske flaggreglene.

Administrasjonen vurderer om det er behov for et eget reglement/forskrift for bruk av offentlige flaggstenger til andre flagg enn det norske.

Saksutredning:

Karmøy kommune har i dag ikke eget flaggreglement. Det har opp gjennom årene stundom vært diskutert og problematisert ulike aspekter knyttet til flagging og bruk av flagg, og rådmannen finner det fornuftig å utarbeide et reglement som kommunen kan bruke.

Rådmannen legger til grunn at det er det norske flagg som normalt skal brukes ved markeringer.

Lovverk:

Bruk av andre flagg enn det norske flagg reguleres av *Lov av 29. juni Nr.2 1933 om flagging på kommunenes offentlige bygninger.*

Åpning for bruken av det samiske flagg er tatt inn i loven av 11. april 2003, jf. *Lov om endring i samelova m.m.*

En ny endring i loven trådte i kraft 4. juni 2021, jf. *Lov om endring av Lov om flagging fra kommunenes offentlige bygninger.* Her gis kommunene utvidet mulighet til flagging med andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget eller kommune- eller fylkesflagg fra kommunens

bygninger, i forbindelse med arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse.

Det samiske flagget

Bruken av det samiske flagget på samefolkets dag 6. februar er tatt inn i *Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger* 11. april 2003.

Samefolket er en anerkjent urbefolkning i Norge, og samefolkets dag er en offentlig flaggdag. Behandlingen av det samiske folk, kultur og språk i Norge er preget av mye urett, og fremdeles er det ikke uvanlig med mobbing av denne gruppen. Rådmannen mener at storsamfunnet har en plikt til å reagere på denne uretten, og anbefaler at det fra og med 2022 flagges med samisk flagg ved Karmøy rådhus på samefolkets dag. Som en konsekvens av dette vil kommunen gå til anskaffelse av et samisk flagg.

Eget flaggreglement for Karmøy kommune

Hovedregelen er at det norske flagget nyttes ved markeringer. Unntaksbestemmelser i loven åpner for flagging med andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget, eller kommune- og fylkesflagg fra kommunens offentlige bygninger og flaggstenger, ved arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse.

Fra *Stortingsproposisjon 105 L (2020-2021)* kan vi lese utfyllende om tolkningen av dette:

Merknad til § 1 første ledd tredje punktum i Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger:

Bestemmelsen innebærer at kommunene kan velge å flagge med andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget eller kommune- eller fylkesflagg fra kommunens bygninger, i forbindelse med arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse. Det er ikke krav om at det må holdes arrangement i bygget det flagges fra.

I forståelsen av hva som menes med arrangement, markeringer og merkedager skal det legges en vid definisjon av begrepene til grunn. Eksempler vil kunne være FN-dagen, skolejubileer, pride, festivaler, kulturarrangement, idrettsarrangement og tilsvarende. For flagging i forbindelse med arrangement, markering eller merkedag ligger det likevel en terskel i form av at det skal være arrangement, markering eller merkedag av allmenn interesse.

Allmenn interesse innebærer en terskel for både hvilke arrangementer, markeringer eller merkedager det kan flagges for og en terskel for hvilke flagg det kan flagges med. Kommunen må foreta en konkret vurdering i det enkelte tilfellet, men i allmenn interesse ligger en skranke om at det ikke kan flagges for arrangement, markering eller merkedag som gir uttrykk for standpunkt som er i strid med norsk regelverk eller med de menneskerettighets-konvensjonene Norge har forpliktet seg til å følge.

Det legges altså til grunn en vid forståelse av begrepene arrangement, markering og merkedag. En viktig forutsetning for denne bestemmelsen er at det også legges til at begrepet allmenn interesse gir en terskel for hva det kan flagges for. Dette må konkret vurderes i hvert enkelt tilfelle, men skal hindre at det markeres for standpunkter som er i strid med norsk regelverk eller forpliktende menneskerettskonvensjoner Norge er bundet av.

Departementet legger også til grunn at det er kommunen selv som best kjenner lokale forhold, og lovendringen overfører ansvaret for å avgjøre spørsmål om dette til kommunene selv. Det foreslås at det i reglementet tas høyde for å flagge med andre flagg enn det norske flagget, det samiske flagget, eller kommune- og fylkesflagg etter søknad til rådmann. Alternativt kan myndigheten legges til ordfører.

Ansvar for heising og firing av flagg

Hovedregelen er at øverste leder av bygg med flaggstang er ansvarlig for heising og firing av flagg. I bygg som er døgnåpent året gjennom er dette problemfritt. Andre bygg er derimot stengt i helger og på «røde dager», og her har kommunen inngått samarbeidsavtaler med lag og foreninger om flaggheising. Dette bidrar til en smidig løsning der lag og foreninger også får en økonomisk kompensasjon. En presisering av nasjonale retningslinjer gjennom et eget lokalt reglement vil bidra til å sikre en bedre forståelse.

Rådmannens konklusjon

Det er ulik praksis i Norge når det gjelder kommunale retningslinjer. Rådmannen finner det fornuftig at kommunen har et regelverk å forholde seg til, og at det tydeliggjøres hvem som får myndighet til å avgjøre søknader om flagging.

Rådmannen foreslår videre at det samiske flagget nyttes ved markering av samefolkets dag den 6. februar.

Ut over dette legges en restriktiv holdning til grunn knyttet til søknader og flagging fra kommunale bygg.

Vedlegg

Flaggreglement for Karmøy kommune

[Lov om flagging fra kommunenes offentlige bygninger](#)

[Lov om endring i samelova m.m](#)

[Lov om endring i Lov om flagging fra kommunenes offentlige bygninger](#)

Vedlegg:

Flaggreglement for Karmøy kommune

Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger - Lovdata

Lov om endring i samelova m.m - Lovdata

Lov om endringer i lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger - Lovdata

Saksbehandler: Bergitte Hatteland Flatebø

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
127/21	Hovedutvalg teknisk og miljø	23.11.2021
134/21	Kommunestyret	13.12.2021

Sluttbehandling - Plan 2119 Naust på Stongvegen15/30 - Detaljregulering

Karmøy kommunes forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar reguleringsplan Plan 2119 Detaljregulering for naust på Stongvegen 15/30 med tilhørende reguleringsbestemmelser (vist på kart sist datert 23.11.21), jf. plan- og bygningslovens § 12-12.
2. Planen kunngjøres og grunneiere og rettighetshavere varsles, jf. plan- og bygningslovens § 12-12.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg teknisk og miljø - 23.11.2021 - 127/21

1. Kommunestyret vedtar reguleringsplan Plan 2119 Detaljregulering for naust på Stongvegen 15/30 med tilhørende reguleringsbestemmelser (vist på kart sist datert 23.11.21), jf. plan- og bygningslovens § 12-12.
2. Planen kunngjøres og grunneiere og rettighetshavere varsles, jf. plan- og bygningslovens § 12-12.

Hovedutvalg teknisk og miljø 23.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HTM- 127/21 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar reguleringsplan Plan 2119 Detaljregulering for naust på Stongvegen 15/30 med tilhørende reguleringsbestemmelser (vist på kart sist datert 23.11.21), jf. plan- og bygningslovens § 12-12.

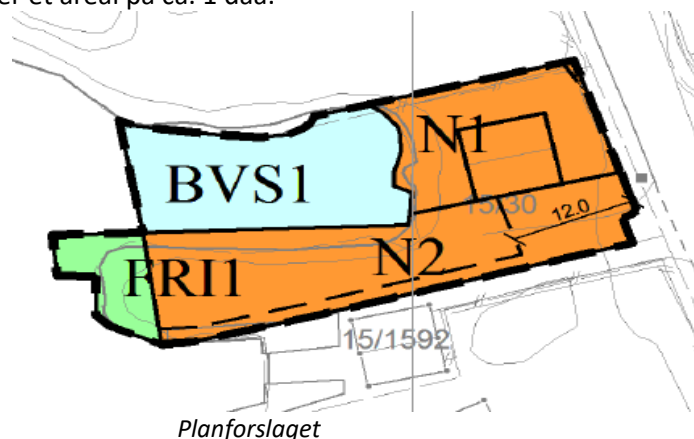
2. Planen kunngjøres og grunneiere og rettighetshavere varsles, jf. plan- og bygningslovens § 12-12.

SAKSFRAMLEGG

Karmøy kommune har utarbeidet forslag til kommunal reguleringsplan Plan 2119 Detaljregulering for naust på Stongvegen 15/30.

Planområde ligger vest i Åkrehamn, langs vestsiden av Stongvegen, like sør for det gamle fryseriet. I dag er det oppført 1 naust på ca. 65 m² på eiendommen. Formålet med planen er å tilrettelegge for ytterligere 2 naust. Naustene planlegges med en størrelse på 40 m², mens øvrige bestemmelser i tilknytning til naustformålet blir i henhold til kommuneplanens bestemmelser for naust. Det har vært fokus på å lande en løsning som sikrer allmennheten tilgang til strandsonen.

Planforslaget omfatter et areal på ca. 1 daa.

Bakgrunn for planarbeidet:

Saken har historikk i forbindelse med vedtak av dagens gjeldende plan for området, *Plan 2081 Detaljregulering for Stongvegen 180, Åkrehamn – gnr. 15/950 mfl.*, godkjent 20.03.17. Deler av planområdet er regulert til *naust - bebyggelse som inngår i plan* (dagens etablerte naust), mens øvrige deler er regulert til havn på land og havneområde i sjø, med bestemmelser som sier at arealene skal være allment tilgjengelige for bruk av båtøpptrekk. Havneformålene ble avsatt som et forsøk på å imøtekomme en grunneiererklæring, fremlagt av Kystverket i forbindelse med planarbeidet, fra 17.10.1909 om klausulerte areal til almenningsareal og bortleieareal innenfor del av plan 2081. Kystverket hadde innsigelse til planforslaget:

Kystverket går til innsigelse mot BK1 da de klausulerte arealene ikke er forsøkt rekonstruert i plankartet. I fremlagt planforslag er landareal og sjøområde i forbindelse med Gnr 15 Bnr 30 gitt planformål havn og havneområde i sjø med bestemmelser om at områdene skal være offentlig tilgjengelig og benyttes som båtøpptrekk. Enten må de klausulerte arealene rekonstrueres og gis reguleringsformål som speiler de formålene de er avstått til eller så må det fremlegges bekreftelse fra Gnr. 15 Bnr. 30 på at eier aksepterer at denne eiendommen nyttiggjøres som allmenningsareal og bortleieareal i tråd med grunneiererklæring av 17.10.1909, og det må tilføyes planbestemmelsene at land og sjø området skal nyttiggjøres i tråd med grunneiererklæring av 17.10.1909.

I meklingsmøte hos Fylkesmannen i Rogaland den 19.01.17 ble det konkludert med at område BK1

skulle aksepteres mot at kommunen ved neste rullering av kommuneplanen skal arbeide for å finne et erstatningsareal for bortleieareal (tilrettelagt for fiskere/sjøretta næring) i Åkrehamn. Gnr 15/30 ble liggende med havneformålene, uten at det ble fremlagt bekreftelse på aksept fra eier. Kystverket trakk etter meklingsmøtet innsigelsen.

Grunneier av gnr 15/30 klaget på vedtak av plan 2081 da han var imot reguleringen av sin eiendom. Klagen kom inn lenge etter utgått klagefrist og ble derfor avvist. Det påpekes at grunneier tidligere ikke hadde hatt merknader til planarbeidet. Som en oppfølging av dette ble det i Hovedutvalg teknisk og miljø den 5.6.2018, saksnr. 80/18 gjort følgende vedtak:

I plan 2081 i Åkrehamn er det regulert leilighetsbygg, samt en allmenning for båtopptrekk. Denne er lagt på naboeiendommen, G./Br. Nr. 15/30 slik at eierne her ikke har mulighet for å bygge naust på eiendommen. Hovedutvalg teknisk og miljø ber teknisk sjef om å gjennomføre en detaljregulering for båtopptrekk til offentlig bruk hvor denne flyttes slik at eiendommen 15/30 kan benyttes til naust som tidligere er avtalt med Karmøy kommune.

Det har vært ulik kommunikasjon angående eiendommen, som har resultert i nytt vedtak fra Hovedutvalg teknisk og miljø den 03.12.2019, saksnr 138/19:

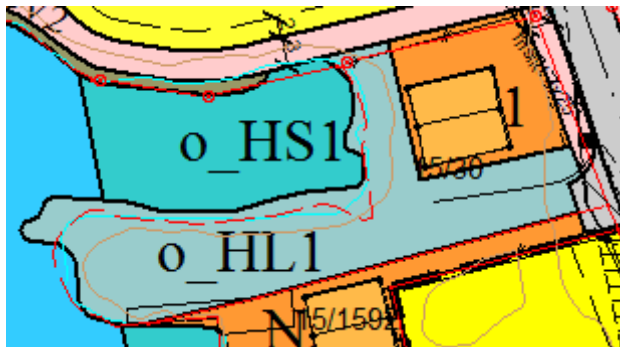
Hovedutvalg teknisk og miljø ber administrasjonen om å igangsette reguleringsarbeid for å tilrettelegge for boligbygging på gnr 15/30. Dagens regulerte areal til offentlig havn og havneområde i sjø (avsatt areal til båtopptrekk) reguleres bort.

Som oppfølging av vedtak fra utvalget ble det varslet oppstart av regulering til boligbebyggelse. Både Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune frarådet, av hensyn til allmennhetens interesser og strandsonopolitikken, videre arbeid med omregulering fra offentlig formål til boligbebyggelse. På bakgrunn av tilbakemeldingene fra offentlige myndigheter varslet ny oppstart med formål om å tilrettelegge for naust i stedet.

OVERORDNA PLANER:

Kommuneplan og kommunedelplan for Åkrehamn

Planforslaget omfatter arealer som i kommuneplan er avsatt til blandet formål. Formål i kommuneplan overstyres av kommunedelplan hvor planområdet er avsatt til *Boligbebyggelse (nåværende)* på land og *Ferdsel i sjø*. Videre overstyrer gjeldende reguleringsplan kommunedelplanen, da denne i kommunedelplan er listet opp som reguleringsplan som gjelder foran.

Utsnitt fra gjeldende reguleringsplan

Kommuneplanens bestemmelser og retningslinjer supplerer der tilsvarende tema ikke er behandlet i kommunedelplan. Dermed gjelder i utgangspunktet kommuneplanens bestemmelser for naust dersom det omreguleres til naust-formål.

For øvrig er det lagt inn byggegrense langs sjø gjennom hele kommunedelplanen for å sikre allmenne

interesser i strandsonen, samt mulighet for tiltak i områder avsatt til bebyggelsesformål mm.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Formålet med disse retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk og sikre nasjonale og regionale interesser i 100-metersbeltet langs sjøen. Strandsoneforvaltningen skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Retningslinjene skal bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-8. Strandsonen gir grunnlag for næring og bosetting langs kysten, og god arealplanlegging kan gi grunnlag for økt verdiskapning og flere lønnsomme arbeidsplasser. Kommunene må balansere disse interessene i planleggingen.

EKSISTERENDE FORHOLD:

Reguleringsplan:

I gjeldende reguleringsplan er deler av planområdet avsatt til *Naust - bebyggelse som inngår i plan* (dagens etablerte naust), mens øvrige deler er regulert til havn på land og havneområde i sjø, med bestemmelser som sier at arealene skal være allment tilgjengelige for bruk av båttopptrekk.

Planområdet grenser til gjeldende plan 2081. I vest er det regulert ferdsel i sjø, langs nordsiden gangveg, i øst fortau og avkjørsel til planområdet og nabotomt i sør, mens nabotomten i sør er regulert til *Naust – bebyggelse som inngår i plan* på land og *Småbåthavn* i sjø.

Teknisk infrastruktur:

Planområdet har kjøreadkomst fra Stongvegen. Gnr 15/30 har regulert felles adkomst med tilgrensende eiendom gnr 15/1592 i sør.

Det er mulighet for tilkobling til vann og kloakk i Stongvegen.

Det går en kommunal overvannsledning over gnr 15/30, samt en privat vannledning.

Tilgrensende områder:

Tilgrensende eiendom i nord er ubebygd, men regulert til konsentrert boligbebyggelse. På eiendommen i sør ligger et naust på ca. 50 m². For øvrig er planområdet omkranset av områder med eksisterende /regulert boligbebyggelse.

PLANFORSLAGET:

Generelt:

Formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for etablering av 2 ekstra naust på gnr 15/30. Det har vært fokus på å lande en løsning som sikrer allmennheten tilgang til strandsonen.

Det er per i dag etablert ett naust på ca. 65 m², mens planforslaget åpner for etablering av to til på inntil 40 m², samt brygger. Det er ikke planlagt utfylling eller tiltak i sjø. Sjøarealet er avsatt til *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner* og skal nyttes til ferdsel og fortøyning av småbåter. Den vestligste tuppen av området på land er avsatt til friområde tilgjengelig for allmennheten, med gjennom planbestemmelsene sikret adkomst gjennom naustområdet.

Eksisterende naust er vist som bygg som inngår i planen innenfor N1. Planforslaget åpner ikke for øvrige tiltak innenfor dette området. Det er ikke vist nøyaktig hvor ny bebyggelse innenfor N2 skal etableres. Innenfor N2 er det lagt byggegrense 12 meter inn fra regulert fortau med tanke på snumuligheter for bil/parkering og byggegrense på 1,5 meter fra nabo i sør for å sikre adkomst til

naust og friluftsområde. Byggegrense mot sjø i N2 blir i formålsgrensen der annet ikke er vist. Bestemmelsene sikrer at det ikke skal etableres tiltak som hindrer ferdsel langs sjø.

Teknisk infrastruktur:

Det går en kommunal overvannsledning over gnr 15/30, samt en privat vannledning. Overvannsledningen må ivaretas ved etablering av tiltak innenfor området.

Vann og avløp kan kobles til i Stongvegen, eventuelt med pumpe på spillvann. Overvann føres til sjø. Eksisterende naturlige flomveger må kartlegges og vannløpet skal ikke forhindres av nye tiltak.

Barn og unge, samt folkehelse:

Det er ikke kjennskap til at området blir brukt av barn og unge, eller allmennheten for øvrig.

Ved endring fra offentlig havneområde til privat naust legger planen en begrensning på strandsonen i form av økt privatisering og at det bygges mer ned sammenlignet med dagens situasjon og gjeldende regulering. Til tross for dette vil det vil fortsatt være mulighet for adkomst til og opphold ved sjø. Bestemmelsene sikrer adkomst, i tillegg til at det er avsatt et område til friområde ytterst på eiendommen.

Kommunen har per i dag ingen planer om å etablere et båtopptrekk i området, så det er stor sannsynlighet for at området ikke ville blitt opparbeidet og overtatt av kommunen (det vises i denne sammenheng også til bakgrunn for planarbeidet i gjeldende plan, som bygger på politisk vedtak som følge av at grunneier er imot gjeldende regulering, se kapittel 1 i planbeskrivelsen). At området i gjeldende plan blir liggende privat, med regulert gangveg langs nordsiden som kobles til fortau som fører videre sørover langs eiendommen, trenger ikke å bety at allmennheten anser området som tilgjengelig. Muligens kan en tilrettelagt adkomst i det foreliggende planforslaget ned til et mindre, ubebygde område ved sjøen oppleves som like tilgjengelig. Tilgjengelighet til sjø sikres gjennom bestemmelsene.

Det vises for øvrig til at ferdsel langs sjø i omkringliggende områder er lagt inn som felles kai og gangveg i plan 2081 nord for planområdet, mens det langs planområdet og videre sørover er lagt opp til ferdsel langs fortau. Lenger sørover er det mer tilgjengelige arealer til sjø i vest, og videre mot sør tursti langs Åkrastrendene.

Planforslaget vurderes til ikke å ha konsekvenser for barn og unge eller folkehelsen.

Naturmangfold:

Naturtypene bløtbunnsområde (verdi «Viktig»), skjellsand (verdi «svært viktig») og modellert ålegras (naturforvalter vurderer at det er for grunne sjøforhold og dermed ikke sannsynlig forekomst innenfor planområdet) er registrert innenfor sjøområdene i planen. Planen medfører kun bygging av naust på land og vurderes dermed til å være positivt for naturmangfoldet, i den forstand at det ikke er planlagt tiltak i sjø, sammenlignet med gjeldende havneformål som åpner for båtopptrekk både på land og i sjø

Havnivåstigning og stormflo:

Planområdet ligger på kote +1-2 og vil kunne oversvømmes. Naustbebyggelsen kommer inn under sikkerhetsklasse F1. Konsekvensen forbundet med havnivåstigning og stormflo anses som liten (F1) for byggverk med lite personopphold og små økonomiske eller andre samfunnsmessige konsekvenser.

Naust må prosjekteres slik at det tåler de belastninger en eventuell stormflo vil medføre.

Økonomiske konsekvenser:

Gjennomføring av plan skal i hovedsak skje i privat regi. Kommunens VAR-avdeling har i 2014 inngått en avtale om flytting/sikring av en eksisterende overvannsledning gjennom området. Dette er et

forhold som må avklares mellom VAR-avdelingen og grunneier i forbindelse med gjennomføring av planen.

Det er ingen arealer som reguleres offentlige.

Avvik fra kommunale, regionale og statlige planer og retningslinjer:

Gjeldende reguleringsplan

I gjeldende reguleringsplan er deler av planområdet avsatt til *Naust - bebyggelse som inngår i plan* (dagens etablerte naust), mens øvrige deler er regulert til havn på land og havneområde i sjø, med bestemmelser som sier at arealene skal være allment tilgjengelige for bruk av båtopptrekk. Gjennom å foreslå omdisponering fra offentlig til privat formål i strandsonen avviker planforslaget fra gjeldende plan sin hensikt med formålene.

Havneformål ble lagt inn i gjeldende plan for å imøtekomme deler av Kystverkets innsigelser på bakgrunn av tinglyste heftelser i havnen om klausulert arealer til båtopptrekk. Utsnitt fra grunneiererklæring av 1908:

4) 33,7 m. og blinde ca 23 m. - i havnen (særlig med påsefylling) -
opphal oppe mot siden av "Olausverisjøen" 18 m. bred og
20 m. dypt ovenfor høivandelingen.

For vurdering av avviket se avsnittene *Barn og unge, samt folkehelse* og *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø*.

Kommunedelplan

Det er lagt inn byggegrense langs sjø gjennom hele kommunedelplanen. Planforslaget avviker fra byggegrensen ved at store deler av N2 ligger utenfor.

Før gjeldende reguleringsplan ble vedtatt var planområdet regulert til næring, mens det i kommuneplan var avsatt til blandet formål. I dagens kommunedelplan er området avsatt til bolig. Kommunedelplan har avsatt byggegrense mot sjø, noe som ble gjort gjennomgående i arbeidet med den for å sikre allmenne interesser i strandsonen, samt mulighet for tiltak i områder avsatt til bebyggelsesformål mm. Fastsetting av byggegrensen ble gjort på bakgrunn av gjeldende plan 2081, og vurderes ikke til å være gjennomtenkt utover dette.

Kommuneplan

Kommuneplan sier at størrelsen på naust ikke skal overskride 30 m². Naustene i foreliggende planarbeid planlegges med en størrelse på 40 m².

Det er i foreliggende planarbeid funnet at en økning kan forsvares med bakgrunn i allerede etablerte naust i område og tilpasning til dem, samtidig som området med sin strandsone vurderes til ikke å være mer eller mindre tilgjengelig for allmennheten avhengig av størrelsen. Planbestemmelsene sikrer mulighet for allmenn ferdsel. Øvrige bestemmelser i tilknytning til naustformålet vurderes til å imøtekomme kommuneplanens bestemmelser for naust.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø

Foreliggende planarbeid legger opp til omdisponering fra regulert offentlig formål til privat formål i strandsonen.

Ut i fra en vurdering av behov for båtopptrekk på Karmøy vises det til at det på Ferkingstad er regulert og opparbeid båtopptrekk og på Sevlund/Mannes er det etablert et privat opptrekk. Begge båtopptrekkene er registrert på kommunens nettside som båtopptrekk tilgjengelige for alle.

Kommunen har ikke registrerte båtopptrekk mellom de to nevnte.

Kommunen har i forbindelse med vurdering av behov for båtopptrekk konkludert med at avsatt område til båtopptrekk i gjeldende plan samlet sett er ugunstig. Dette da det ikke er avsatt areal til snuplass med henger og en dermed er avhengig av å snu i kommunal veg, noe som ikke er anbefalt av trafiksikkerhetsmessige årsaker. Utover dette vises det til at det er grunne sjøforhold, blant annet med registrert bløtbunnsområde (verdi «Viktig») på under 8 daa, som er uheldig om går tapt eller forringes.

Nord for planområdet, 700 meter i luftlinje, ligger det for øvrig et båtopptrekk i Grunnvikjø. Dette er

et opptrekk for små båter (grunne forhold, derav navnet, noe som også er tilfellet ved 15/30) som kommunens VAR-avdeling har planer om å oppgradere i forbindelse med bygging av ny pumpestasjon (byggesak under behandling). Ved gjennomføring er planen å tilrettelegge for en ordentlig adkomst fra den kommunale vegen, med vinkelrett innkjøring på båttopprekket, samtidig som båttopprekket oppgraderes i forbindelse med utlegging av nye ledninger i tilknytning til pumpestasjonen. På bakgrunn av eksisterende forhold, samt planene om oppgradering, vurderes behovet for båttopprekk i Åkrehamn å kunne dekkes i Grunnvikjå. Dette ettersom det også er grunne sjøforhold og begrenset plass innenfor planområdet, og dermed ikke grunnlag for etablering av et større opptrekk.

Det at området i gjeldende reguleringsplan 2081 ble avsatt til offentlig område og båttopprekk, var for å imøtekomme de gamle klausulene for båttopprekk innenfor planområdet. Når behovet for båttopprekk, med tanke på beliggenhet og funksjon, vurderes til å kunne dekkes i Grunnvikjå, faller hensikten med de avsatte arealene i gjeldende plan ut. Hadde ikke klausulene vært et tema i utgangspunktet, så er det sannsynlig at gnr 15/30 hadde vært avsatt til bebyggelsesformål i sin helhet. At eiendommen muligens hadde vært avsatt til bebyggelsesformål i sin helhet betyr ikke at hele arealet kunne bli nedbygd, men den hadde nok ikke vært regulert offentlig. Sannsynligvis ville det bli tatt de samme hensyn som i foreliggende planarbeid, hvor det er bestemmelser og byggegrenser som sikrer at strandsonen ikke kan bygges helt ned.

Med tanke på hensyn til naturmiljø vurderes planforslaget til å være positivt i den forstand at det ikke er planlagt tiltak i sjø, sammenlignet med gjeldene havneformål som åpner for båttopprekk både på land og i sjø.

For vurdering av tilgjengelighet til sjø se avsnittet *Barn og unge, samt folkehelse*.

SAKSBEHANDLING:

Varsel om igangsetting av reguleringsarbeid er gjort i tråd med bestemmelsene i plan- og bygningslovens § 12-8.

Det ble i mai 2020 varslet oppstart av kommunalt reguleringsarbeid for boligbebyggelse, i henhold til vedtak fra Hovedutvalg teknisk og miljø den 03.12.2019, saksnr 138/19. Både Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune frarådet, av hensyn til allmennhetens interesser og strandsonopolitikken, videre arbeid med omregulering fra offentlig formål til boligbebyggelse.

Den 26.03.21 ble det på bakgrunn av tilbakemeldingene fra offentlige myndigheter varslet ny oppstart med frist for uttaler 30.04.21. Utsnitt fra varselet:

Det ble varslet oppstart for samme planområde i januar 2020, men formålet er nå endret fra tilrettelegging for 1 bolig til planlegging av 2 naust. De som allerede har sendt merknad vurderer om de har tilleggskommentarer, hvis ikke behandles tidligere innsendt merknad.

I dag er det oppført 1 naust på gnr. 15/30. Formålet med planen er å tilrettelegge for ytterligere 2 naust på eiendommen.

Følgende uttalelser er kommet til oppstart av planarbeidet:

A: Offentlige myndigheter

1. Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen 20.04.21
2. Statsforvalteren i Rogaland29.03.21
3. Statens vegvesen, region Vest 12.04.21
4. Kystverket08.04.21
5. Direktoratet for mineralforvaltning12.04.21
6. Fiskeridirektoratet.....20.04.21
7. Mattilsynet 08.01.20
8. Karmsund Havn 18.01.20

9. Fiskarlaget Vest31.01.21

B: Private og organisasjoner

1. John Einar Johannessen 06.01.20

For sammendrag og vurdering, se vedlegget «Merknadsvurdering». Merknadene er vedlagt saken til 1.gangsbehandling i HTM.

Forslag til reguleringsplan ble behandlet av hovedutvalg teknisk og miljø 1.gang i møte den 24.08.21. – sak 096/21, og følgende vedtak ble fattet:

Hovedutvalg teknisk og miljø vedtar ved 1. gangsbehandling at forslag til detaljreguleringsplan 2119 for Naust på Stongvegen 15/30, datert 24.8.21, legges ut til offentlig ettersyn. Berørte grunneiere varsles, jf. plan- og bygningsloven § 5-2 og § 12-10.

Planforslaget har vært utlagt til offentlig ettersyn i tidsrommet 07.09.21-22.10.21.

Følgende uttalelser er kommet inn etter offentlig ettersyn:

A: Offentlige myndigheter

1. Rogaland fylkeskommune, Plan-, miljø- og samfunnsavd	12.10.21
2. Statsforvalteren i Rogaland	11.10.21
3. Statens vegvesen, region Vest	20.10.21
4. Direktoratet for mineralforvaltning	04.10.21
5. Fiskeridirektoratet	06.10.21
6. Karmsund Havn IKS	05.10.21

De innkomne uttalelsene er vurdert og vedlagt.

For sammendrag og vurdering, se vedlegget «Merknadsvurdering». Merknadene er vedlagt saken i sin helhet.

RÅDMANNEN SIN VURDERING:

Forslag til reguleringsplan er behandlet i samsvar med bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Det foreligger ikke innsigelse fra fylkeskommune eller statlig fagmyndighet, og planen kan godkjennes av kommunestyret.

Som det fremgår av de innkomne uttalelser, er det visse konflikter knyttet til arealbruken innenfor planområdet. Både Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland påpeker at planinitiativet er i konflikt med allmennhetens interesser i strandsonen. Rådmannen viser til den vedlagte merknadsvurderingen og avsnittet *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø over*.

Rådmannen sin konkrete vurdering er at det er uheldig at planforslaget tilrettelegger for at strandsonen bygges ytterligere ned i et område som er regulert til offentlig formål. Til tross for dette, på bakgrunn av de momenter som fremkommer i avsnittet *Avvik fra kommunale, regionale og*

statlige planer og retningslinjer, vurderes planforslaget til ikke å være i vesentlig konflikt med allmennhetens interesser i strandsonen i forhold til overordnede planer. Dette da hensikten med de offentlige formålene i gjeldende reguleringsplan (som ikke gjenspeiles i kommunedelplan) var etablering av båtopptrekk, noe som i ettertid viser seg lite sannsynlig å bli gjennomført både med tanke på de fysiske forhold og bakgrunn for det foreliggende planarbeidet. Planforslaget vurderes til å opprettholde allmennhetens mulighet for ferdsel og opphold i strandsonen.

Det er i denne gjennomgangen ikke foreslått endringer i planforslaget som betinger nytt offentlig ettersyn. På bakgrunn av det som er sagt over, vil rådmannen anbefale at planforslaget med tilhørende bestemmelser, datert 23.11.21, godkjennes.

1.

Vedlegg:

Planbestemmelser - Plan 2119 - Naust på Stongvegen gnr 1530 - Detaljregulerin

Oversiktskart

Plankart - htm2

Gjeldende reguleringsplan

Kommunedelplan

Planbeskrivelse - Plan 2119 - Naust på Stongvegen gnr 1530 - Detaljregulering

Merknadssvurdering

Uttalelse fra Fylkesrådmannen

Uttalelse fra Statsforvalteren i Rogaland

Uttalelse fra Fiskeridirektoratet

Uttalelse fra Karmsund Havn IKS

Uttalelse fra Direktoratet for mineralforvaltning

Uttalelse fra Statens vegvesen

Saksbehandler: Jan Håvard Frøyland**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
118/21	Formannskapet	06.12.2021
135/21	Kommunestyret	13.12.2021

Budsjettendringer 2021

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar følgende endring knyttet til fordeling av lærlingekostnader:

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon reduseres med -300 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -370 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole økes med 670 000 kroner.

2. Kommunestyret vedtar følgende endringer knyttet til avskrivningskostnader:

I budsjettskjema 1A gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med -5 726 540 kroner

Motpost avskrivninger endres med 5 726 540 kroner.

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon reduseres med -1 774 595 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -325 348 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1666 297 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur økes med 81 051 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett reduseres med -146 089 kroner

Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -41 700 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 675 265 kroner.

Rammen for tjenesteområde 9 Sosial reduseres med -89 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 478 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø reduseres med -701 155 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig økes med 311 180 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring økes med 56 401 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel reduseres med -1 799 421 kroner.

Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern økes med 23 136 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 VAR reduseres med -241 446 kroner.

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi reduseres med -89 000 kroner.

Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med 5 726 540 kroner.

3. Kommunestyret tar til orientering følgende endringer knyttet til fordeling av pensjonsutgifter:

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 3 420 085 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage økes med 4 476 145 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole økes med 4 033 394 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur økes med 1 142 226 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 239 769 kroner.

Rammen for tjenesteområde 6 Livssyn økes med 230 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse økes med 3 092 622 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 21 420 626 kroner.

Rammen for tjenesteområde 9 Sosial økes med 1 595 254 kroner.

Rammen for tjenesteområde 10 Barnevern økes med 1 253 858 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 1 161 484 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 437 361 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig økes med 402 697 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring økes med 226 640 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 306 926 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 Vann, avløp og renovasjon økes med 1 185 247 kroner.

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi reduseres med -44 384 564 kroner.

Saksutredning

Sammendrag

I denne saken foreslås det en del budsjettendringer. Disse er stort sett av teknisk art, som for eksempel skal sikre at budsjettet er fordelt riktig mellom Kostra-funksjoner og at budsjettet er oppdatert i tråd med endringer i Kostra-regelverket. Disse har i hovedsak liten praktisk betydning, men det er likevel behov for formelle vedtak.

Saks- og faktaopplysninger

Lærlinger

Kostnader til lærlinger skal fordeles ut fra hvilke tjenesteområder lærlingene er på. Fra opptak til opptak vil det ofte være noen mindre justeringer i hvor mange lærlinger som befinner seg på de ulike område. Basert på regnskapstall for 1. halvår og nytt lærlingeopptak foreslås det å omfordele noen kostnader knyttet til lærlinger.

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon reduseres med -300 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -370 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole økes med 670 000 kroner.

Avskrivninger

Avskrivningene som regnskapsføres i 2021 er basert på bokførte anleggsmidler per 31.12.2020. I budsjettet for 2021 ble det lagt til grunn avskrivninger som gjenspeilte investeringsprognosen for 2020. Siden investeringene innen de fleste tjenesteområdene ble lavere enn det prognosen tilsa høsten 2020, blir også avskrivningene lavere i 2021.

Avskrivninger har ingen netto effekt i kommuneregnskapet, men inngår i netto driftsutgifter per tjenesteområde og påvirker derfor ulike deler av de vedtatte budsjettskjemaene. Dersom dette ikke rettes opp, vil det gi urimelige avvik per tjenesteområde.

I budsjettskjema 1A gjøres følgende endringer:

Avskrivninger endres med -5 726 540 kroner

Motpost avskrivninger endres med 5 726 540 kroner.

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon reduseres med -1 774 595 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage reduseres med -325 348 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole reduseres med -1666 297 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur økes med 81 051 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett reduseres med -146 089 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse reduseres med -41 700 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 675 265 kroner.

Rammen for tjenesteområde 9 Sosial reduseres med -89 000 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 478 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø reduseres med -701 155 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig økes med 311 180 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring økes med 56 401 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel reduseres med -1 799 421 kroner.

Rammen for tjenesteområde 16 Brann og ulykkesvern økes med 23 136 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 VAR reduseres med -241 446 kroner.

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi reduseres med -89 000 kroner.

Motpost avskrivninger i tjenesteområdene endres med 5 726 540 kroner.

Pensjon

I budsjettet for 2021 ble det gjort en foreløpig fordeling av pensjonskostnader. Basert på nye anslag fra pensjonsleverandørene på de ulike pensjonsordningene foreslås det en omfordeling i budsjettet. Budsjettendringene omfatter kun pensjonsposter (og tilhørende arbeidsgiveravgift). Endringene her medfører ikke endringer i total budsjetterte pensjonskostnader i 2021, men er en omfordeling mellom pensjonspremier og premieavvik/fond. Regnskapsføringen her styres av egne bestemmelser.

- Pensjonspremier: Dette er premiene som innbetales til forsikringsselskapet. Arbeidsgivers andel av dette føres på de ordinære tjenesteområdene i kommunene.
- Netto pensjonskostnad: Netto pensjonskostnad er endring i pensjonsforpliktelsesens nåverdi i begynnelsen og slutten av året, korrigert for netto renteendring på pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidler. Dette er kostnaden kommunen skal netto bokføre i år. En sentral forskjell mellom pensjonspremier og pensjonskostnad er at sistnevnte bygger på forutsetninger om lønnsvekst og avkastning på pensjonsmidler som er relativt stabile fra år til år, mens pensjonspremiene i større grad avhenger av årlige svingninger.
- Premieavvik: Premieavviket er differansen i kroner mellom det kommunen betaler inn i pensjonspremie til pensjonsselskapet og en beregnet netto pensjonskostnad basert på kriterier fastsatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet. Når premieinnbetalingen for eksempel overstiger den beregnede pensjonskostnaden, oppstår et positivt premieavvik. Dette er ikke reelle midler, men det skal behandles som en inntekt som rent teknisk reduserer den samlede pensjonsutgiften i regnskapet. Positive premieavvik avsettes i balansen som gjeld, og må tilbakeføres til drift i de påfølgende syv regnskapsårene. Dette er såkalt amortisering av premieavvik.

Gjennom året er det ofte større endringer i fordelingen mellom pensjonspremier (som føres på

tjenesteområdene) og regnskapsmessige poster knyttet til premieavvik mv (som føres på egne funksjoner under tjenesteområde økonomi) enn det er endringer i kommunens samlede regnskapsmessige kostnader. I de opprinnelige prognosene var både kostnadene til pensjonspremier på tjenesteområdene, og inntektsført premieavvik enn i prognosene som kom i høst. Dette gjelder særlig ordningene innen KLP, mens det er mindre utslag for statens pensjonskasse (pensjonsordning for lærere). Dette betyr at utgiftene på tjenesteområdene netto blir økt, mens inntektene på pensjonsfunksjonene under tjenesteområde økonomi blir høyere.

I sum gir dette følgende endring, som er budsjettregulert inn i tråd med budsjettvedtakets punkt 16 som gir rådmannen fullmakt «til å foreta budsjettreguleringer innenfor det som er avsatt til pensjon. Dette gjelder fordeling av pensjonskostnader, hvor forholdet mellom pensjonspremier på tjenestefunksjonene og premieavvik (funksjon 170) og bruk av premiefond (funksjon 173) kan endres betydelig gjennom året.»:

I budsjettskjema 1B gjøres følgende endringer:

Rammen for tjenesteområde 1 Administrasjon økes med 3 420 085 kroner.

Rammen for tjenesteområde 2 Barnehage økes med 4 476 145 kroner.

Rammen for tjenesteområde 3 Skole økes med 4 033 394 kroner.

Rammen for tjenesteområde 4 Kultur økes med 1 142 226 kroner.

Rammen for tjenesteområde 5 Idrett økes med 239 769 kroner.

Rammen for tjenesteområde 6 Livssyn økes med 230 kroner.

Rammen for tjenesteområde 7 Helse økes med 3 092 622 kroner.

Rammen for tjenesteområde 8 Omsorg økes med 21 420 626 kroner.

Rammen for tjenesteområde 9 Sosial økes med 1 595 254 kroner.

Rammen for tjenesteområde 10 Barnevern økes med 1 253 858 kroner.

Rammen for tjenesteområde 11 Forvaltning økes med 1 161 484 kroner.

Rammen for tjenesteområde 12 Nærmiljø økes med 437 361 kroner.

Rammen for tjenesteområde 13 Bolig økes med 402 697 kroner.

Rammen for tjenesteområde 14 Næring økes med 226 640 kroner.

Rammen for tjenesteområde 15 Samferdsel økes med 306 926 kroner.

Rammen for tjenesteområde 17 Vann, avløp og renovasjon økes med 1 185 247 kroner.

Rammen for tjenesteområde 18 Økonomi reduseres med -44 384 564 kroner.

Saksbehandler: Jan Håvard Frøyland

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
110/21	Formannskapet	22.11.2021
136/21	Kommunestyret	13.12.2021

Handlingsprogram 2022-2025 med budsjett og økonomiplan

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar vedlagte handlingsprogram med budsjett og økonomiplan for årene 2022-2025, med følgende endringer som innarbeides i budsjettskjema §5-4 (1A og 1B) og §5-5 (2B og 2A):

Endringer i driftsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1:

Ramme	Drift	2022	2023	2024	2025
Endring i budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)					
Rammetilskudd	Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724	-15 724	-15 724	-15 724
Bevilgninger drift	Netto disponering/effekter på drift av Prop. 1 S Tillegg 1	1 526	1 526	1 526	1 526
Avsetning til disposisjonsfond	Disponering effekter Prop. 1 S Tillegg 1	8 598	7 718	10 598	14 198
Overført til investering	Disponering Prop. 1 S Tillegg 1	5 600	6 480	3 600	0
		0	0	0	0
Endring i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)					
02 Barnehage	Redusert maksimalpris i barnehagen til 3 050 kroner (reduisert med 265 kr)	2 000	2 000	2 000	2 000
02 Barnehage	Ytterligere nedjustert pensjonspåslag til private barnehager	-2 900	-2 900	-2 900	-2 900
03 Skole	Reversering innsparingstiltak "Reduksjon skole"	5 893	5 893	5 893	5 893
03 Skole	Reversering ekstra naturfagtime	-767	-767	-767	-767
08 Omsorg	Reversering av økt innslagspunkt for ressurskrevende tjenester	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700
08 Omsorg	Økt ramme til behovsvekst innen omsorg ²	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum bevilgninger drift, netto		1 526	1 526	1 526	1 526

Endringer i investeringsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1:

Ramme	Investering(tall inkl. mva)	2022	2023	2024	2025
Endring §5-5 Bevilgningsoversikter investering (2B)					
Investeringer i varige driftsmidler	P501 (Oppgradering dagsenter Skudeneshavn) ³	3 000	4 100	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	Takheiser beboerrom sykehjem ⁴	4 000	4 000	4 500	0
Endring §5-5 Bevilgningsoversikter investering (2A)					
Investeringssinntekter	Endring komp. MVA i investeringsbudsjett	-1 400	-1 620	-900	0
Overføring fra drift	Endring i overføring fra drift	-5 600	-6 480	-3 600	0
Investeringer i varige driftsmidler	Sum endring (investeringsutgifter)	7 000	8 100	4 500	0

2. Karmøy kommunestyre vedtar oppdatert økonomireglement investering, med de endringer som fremgår av vedlegget (vedlagt).
3. Driftsbudsjettet vedtas etter samme mal som budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 "Bevilgningsoversikter - drift". Det vedtas et skjema "1A" som omhandler sentrale inntekter og utgifter og et skjema "1B" som fordeler driftsbevilgningene til en netto ramme per tjenesteområde.
4. Investeringsbudsjettet vedtas med en utgiftsramme per prosjekt for 2022. For flerårige investeringsprosjekter som ikke er løpende, vedtas det også en sum ramme for prosjektet, og resterende del av bevilgningen skal da tas inn i påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Prosjektrammen er brutto utgifter inkl. mva, fratrullet inntekter som hører til prosjektet.
5. Kommunestyret tar vedlagte status på planstrategien, med de justeringer i forventet fremdrift som fremgår der til orientering. Kommunestyret forutsetter at alle planene som er omtalt skal vedtas i løpet av innværende kommunestyreperiode.

6. Ordførers godtgjørelse settes til 116 % prosent av godtgjørelse til stortingsrepresentanter. Varaordførers godtgjørelse utgjør 50 % av ordførers godtgjørelse.)
7. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2022: Eiendomsskatteloven § 3 a): «*faste eiedomar i heile kommunen*».
- Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og – installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget etter at de tidligere verk og bruk ble taksert og regnet som næringseiendom fra 2019.
 - Det særskilte skattegrunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget i 2018. Grunnlaget skal reduseres med én syvendedel hvert år fra og med 2019 til og med 2024. Grunnlaget skal i 2022 være redusert med fire syvendedeler, jfr. overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum, og Jfr. lov om endringer i lov 19. desember 2017 nr. 118 om endringer i Eiedomsskattelova.
 - Skattesatsen på det særskilte grunnlaget settes til 7 promille.
 - Den generelle skattesatsen settes til 7 promille, Jfr. Eiendomsskatteloven § 13.
 - Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidsboliger settes til 2,8 promille, jfr. Eiendomsskatteloven § 12 a).
 - Boliger og fritidsboliger tilordnes et bunnfradrag på kr. 935 000 pr. boenhet, Jfr. Eiendomsskatteloven § 11.
 - Eiendomsskatten betales i minimum 2 terminer, jfr. Eiendomsskatteloven § 25.
 - For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet, jfr. Eiendomsskatteloven § 8 C-1.
 - Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatt skattevedtekter, jfr. Eiendomsskatteloven § 10.
 - Med hjemmel i Eiendomsskatteloven § 7 a) gis det fritak for eiendomsskatt for eiendom «...ått stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten». Fritaket begrenses til eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet og som arbeider innenfor livssyn, helse, sosialt arbeid, oppvekst, arbeidstrening, idrett og kultur.
 - Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 b) gis det fritak for «Bygning som har historisk verdi». Fritaket begrenses til bygninger som Riksantikvaren har fredet etter Kulturminneloven.
8. Det utlignes kommuneskatt på inntekt og formue etter høyeste sats. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.
9. Kommunestyret godkjenner låneopptak for 2022, som følger av kommunestyrets forslag til investeringsbudsjett:
Til finansiering av startlån	70 000 000 kroner
Til finansiering av øvrige investeringer	597 333 000 kroner
herav til VAR-investeringer:	385 704 000 kroner
herav til generelle investeringer	211 629 000 kroner
Sum låneopptak:	667 333 000 kroner
- Kommunestyret godkjenner også at det kan tas opp lån for å konvertere eldre lånegjeld (refinansiering av lån), jf. Kommunelovens § 14-14 1.ledd. Dette gjelder per i dag 3 lån på hhv. 254,864 mill. kroner, 200,000 mill. kroner og 339,773 mill. kroner i 2022, samt eventuelle sertifikatlån.
10. Rådmannen gis fullmakt til å "fryse" budsjettposter og ledige stillingshjemler, dersom situasjonen skulle tilsi det.
11. Rådmannen gis fullmakt til å korrigere budsjettposter der dette er nødvendig for å følge kontoplanen i Kostra. Dette skal ikke endre hensikten med budsjettposten.

12. Fordelt budsjett til hovedutvalgene følger kommunens til enhver tid gjeldende administrative etatsstruktur.
13. Rådmannen gis fullmakt til å disponere tilskudd og refusjoner utover det som er budsjettet, til det tiltenkte formål.
14. Rådmannen gis fullmakt til å disponere midler fra potten «prosjektmidler rådmann», og budsjettregulere dette til tjenestefunksjonene etter behov.
15. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor det som er avsatt til pensjon. Dette gjelder fordeling av pensjonskostnader, hvor forholdet mellom pensjonspremier på tjenestefunksjonene og premieavvik (funksjon 170) og bruk av premiefond (funksjon 173) kan endres betydelig gjennom året.
16. Formannskapet gis fullmakt til å disponere midler innenfor det som er avsatt til formannskapets disposisjonspost, kr 900 000, og budsjettregulere dette til tjenestefunksjonene etter behov.
17. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettreguleringer innenfor rammen av budsjett for bosetting av flyktninger "bosettingsbudsjett", også når det går på tvers av tjenesteområder.
18. Karmøy kommune vedtar følgende om kommunale garantirammer:
 - Karmøy kommunes rest garantiansvar skal ikke overstige 150 mill. kroner ved utgangen av budsjettåret. Dette er uendret fra 2021. Saldo per 31.12.2020 var 82,7 mill. kroner.
 - Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre saker om enkeltgarantier på inntil kroner 500 000 innenfor totalrammen. Garantier for lån over kroner 500 000 skal behandles av kommunestyret. Garantier gis som selvskyldnerkausjon (garanti for betalingsevne og -vilje). Slike garantier inngår som en del av garantirammen nevnt i punkt i.
 - Garantier der maksimumsansvaret er over kr 7 000 000 krever statlig godkjenning (av fylkesmannen).
 - I tillegg kommer Karmøys kommunes andel av kommunal garanti for de interkommunale selskaper Karmøy er en del av. Per 31.12.2020 garanterte Karmøy kommune for 663,3 mill. kroner til Karmsund Havn IKS. Endringer i lånerammen må skje med samtykke fra hver av deltakerkommunene.
19. Rådmannen har fullmakter innenfor investeringsbudsjettet i tråd med til enhver tid gjeldende økonomireglement investeringer.
 1. Rådmannen gis fullmakt til å selge uhensiktsmessige eller overflødige utleieboliger.
 2. Omdisponere midler innenfor rammen av *investeringsramme for mindre oppgraderinger av bygg og anlegg og universell utforming.*
 3. Inntekter fra salg av boligtomter tilføres ubundet investeringsfond.
 4. Inntekter fra salg av industrifelt tilføres ubundet investeringsfond.
 5. Ved innkjøp under 500 000 kroner gis rådmannen fullmakt til å finansiere disse gjennom overføring av driftsbudsjettet. Det er en forutsetning at innkjøpet er knyttet til samme Kostra-funksjon som det er bevilget til i driftsbudsjettet. Dette kan være aktuelt i tilfeller hvor det er hensiktsmessig å kjøpe større utstyr innenfor rammen av driftsbudsjettet, og hvor kostnad og levetid på utstyret tilsier at dette er en investeringsutgift i regnskapsmessig forstand.
20. Karmøy kommunene vedtar følgende finansielle måltall:
 - Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.
 - Måltall 2: Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av sum driftsinntekter.
 - Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 7,5 prosent av sum driftsinntekter, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk,.

Måltallene legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid.

Gebyrvedtak 2022

21. Satsene for barnehage følger statlig fastsatt makspris. Deltidsplasser faktureres ut fra prosentvis størrelse, i tillegg til et administrasjonsgebyr på kr 100.
22. Satsene for SFO økes generelt med 2,5 % med virkning fra og med 1. august 2022. Videre er det fra og med skoleåret 2022/ 2023 en endring i valg med hensyn til oppholdstider som gir en tilsynelatende høy økning for plass etter skoletid.
23. Pris for elevplasser og andre satser i kulturskolen økes med 2,5 % fra 1. august 2020. Hovedutvalg oppvekst og kultur gis fullmakt til å foreta endringer knyttet til søskenmoderasjon innenfor vedtatte budsjettammer.
24. Prisene på billetter i Karmøyhallen endres ikke i 2022.
25. Hovedutvalg oppvekst- og kultur gis fullmakt til å fastsette gebyrer og betalingssatser for biblioteket.
26. Egenandeler for hjemmebaserte tjenester settes fra 1. januar 2022 til:
468	kroner	per	time	(ved inntekt mellom 2-3	G)
482	kroner	per	timer	(ved inntekt mellom 3-5	G)
577	kroner	per	time	(ved inntekt over 5	G)
- Ved inntekt under 2G gjelder egen forskriftsregulert timepris
27. Utgiftstaket for egenandeler på hjemmebaserte tjenester settes fra 1. januar 2022 til:
1458	kroner	per	måned	(ved inntekt mellom 2-3	G)
2917	kroner	per	måned	(ved inntekt mellom 3-4	G)
3967	kroner	per	måned	(ved inntekt mellom 4-5	G)
4901	kroner	per	måned	(ved inntekt over 5	G)
- Ved inntekt under 2G gjelder eget forskriftsregulert månedstak.
28. Månedisleie for trygghetsalarm settes fra 1. januar 2022 til 322 kroner. Egenandel installering/flytting av alarm settes til kr 473.
29. Følgende priser for andre abonnementsordninger gjelder fra 1. januar 2022:
Full	kost:	3145	kroner	per	måned
Kun	middager:	1795	kroner	per	måned
Husholdningsartikler:		208	kroner	per	måned
Vask og leie av tøy:		301	kroner	per	måned
Matservering	dagtilbud/institusjon:	85			kroner
30. Institusjonsbaserte tjenester reguleres i henhold til statlige forskrifter, og settes til maksimalnivå.
31. Følgende priser gjelder for egenbetaling / håndteringsgebyr korttidshjelpemidler fra 1. januar 2022:
tilkjøring,	montering	og	henting	325	kr
egenandel	per	utlån	3 mnd	325	kr
egenandel	per	utlån	6 mnd	652	kr
32. Vanngebyret settes slik (eksl. mva):
Abonnementsgebyr	1492	kr
Enhetspris per m3	7,59	kr
- Leie av vannmålere videre føres med samme gebyr som i 2021, se gebyrregulativ.
33. Kloakkgebyret settes slik (eksl. mva):
Abonnementsgebyr	2340	kr
Enhetspris per m3	14,92	kr

34. Renovasjonsgebyret		settes	slik	(eksl.	mva):
Årsgebyr		boligenheter			2588 kr
Årsgebyr		hytter			1290 kr
Fradrag for godkjent hjemmekompostering					0 kr
Papir	240	liter	næring		1320 kr
Papir	660	liter	næring		3630 kr
Rest	180	liter	næring		3270 kr
Rest	660	liter	næring		11970 kr

35. Tilknytningsgebyr for vann og kloakk settes til hhv. 7000 kroner for vann og 9100 kroner for avløp.

36. Priser tilknyttet septiktømming økes med 2,7 prosent.

37. Tømmegebyrer i Borgaredalen endres i tråd med vedlagte prisoversikt. Priser på avfallsdunker mv. følger av betalingsoversikt i eget vedlegg. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avvikende tømmegebyrer ved spesielle tilfeller.

38. Stenge-/åpningsgebyr settes til kr 1000 ekskl. mva.

39. Gebyr for avlesning av vannmålere settes til kr 1000 ekskl. mva.

40. Feie-	og	tilsynsgebyrer	settes	slikt:
Tilsyn		gass	kr	431
Tilsyn		ovn	kr	431
Feiing	hvert	år	kr	550
Feiing	hvert	2. år	kr	276
Feiing	hvert	3. år	kr	183
Feiing	hvert	4. år	kr	137
Feiing	hvert	5. år	kr	107
Feiing	hvert	6. år	kr	91

41. Det innføres feie- og tilsynsgebyrer også for fritidseiendommer med fyringsanlegg som ikke har hatt feiing og tilsyn tidligere. Det vil komme egen sak om hvordan dette skal løses praktisk og gebyrmessig.

42. Gebyrer innen areal- og byggesak endres i tråd med vedlagte gebyrregulativ / forslag til lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering, landbruk og behandling av gravesøknader i kommunal veg.

43. Med virkning fra 1.7.2022:

1. Alle leieforhold som har hatt en varighet på mer enn ett år, indeksreguleres.
2. Regulering til "gjengs leie/markedsleie" for alle nye leieforhold og leieforhold der det er gått 3 år siden forrige regulering utover indeks.

44. Festeavgiften for graver, samt avgift for navnet minnelund, settes til kr. 210 per grav per år.

25. Rådmannen gis fullmakt til å indeksregulere leiepriser, eventuelt regulere priser etter selvkostprinsippet, som gjelder idretts- og svømmehaller.

26. Det vedtas følgende gebyrer for vigsler i Karmøy kommune:

Bosatte i Karmøy kommune:

- Vigsel i vigselsrom i kontortiden: kr 0
- Vigsel i vigselsrom utenfor kontortiden*: kr 1630
- Vigsel utenfor vigselsrom i kontortiden*: kr 1090
- Vigsel utenfor vigselsrom og utenfor kontortiden*: kr 2710

Bosatte i andre kommuner:

- Vigsel i vigselsrom i kontortiden: kr 1090
- Vigsel i vigselsrom utenfor kontortiden*: kr 2710
- Vigsel utenfor vigselsrom i kontortiden*: kr 2170
- Vigsel utenfor vigselsrom og utenfor kontortiden*: kr 3800

* Gjelder unntaksvis og kun etter særskilt avtale med vigsler

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-1 248 427	-1 214 105	-1 255 100	-1 261 500	-1 267 800	-1 274 100
Innteks- og formuesskatt	-1 125 827	-1 212 500	-1 259 300	-1 265 300	-1 271 200	-1 277 200
Eiendomsskatt	-135 391	-131 115	-126 900	-122 400	-117 900	-113 400
Andre generelle driftsinntekter	-46 220	-35 764	-29 682	-30 577	-26 997	-26 697
Sum generelle driftsinntekter	-2 555 864	-2 593 484	-2 670 982	-2 679 777	-2 683 897	-2 691 397
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 412 514	2 515 130	2 591 613	2 568 275	2 558 829	2 553 230
Avskrivninger	110 098	131 235	132 400	132 400	132 400	132 400
Sum netto driftsutgifter	2 522 612	2 646 365	2 724 013	2 700 675	2 691 229	2 685 630
Brutto driftsresultat	-33 253	52 881	53 031	20 898	7 332	-5 767
Renteinntekter	-17 344	-9 000	-16 500	-22 500	-28 100	-30 800
Utbytter	-84 707	-78 200	-83 600	-83 600	-83 600	-83 600
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-25 570	-14 600	-25 000	-27 900	-29 500	-29 900
Renteutgifter	47 993	46 890	56 900	72 700	83 950	92 390
Avdrag på lån	89 690	102 150	101 900	119 600	127 000	133 200
Netto finansutgifter	10 062	47 240	33 700	58 300	69 750	81 290
Motpost avskrivninger	-110 098	-131 235	-132 400	-132 400	-132 400	-132 400
Netto driftsresultat	-133 288	-31 114	-45 669	-53 202	-55 318	-56 877

Disponering eller dekning av netto driftsresultat			§			
Overføring til investering	72 592	45 448	125 600	89 400	59 800	60 200
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	19 945	-10 834	-12 931	-6 198	-4 482	-3 323
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	40 751	-3 500	-67 000	-30 000	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	133 288	31 114	45 669	53 202	55 318	56 877
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000						
	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Administrasjon	155 065	166 438	171 885	173 749	172 457	173 767
Barnehage	380 813	399 727	405 948	400 649	393 249	389 249
Skole	619 037	636 909	653 727	645 091	640 791	632 803
Kultur	51 059	52 565	54 056	54 056	54 056	54 056
Idrett	23 579	24 688	29 747	26 200	26 200	26 200
Livssyn	28 990	26 413	27 084	26 982	26 982	26 982
Helse	128 720	117 995	125 266	124 724	125 465	125 965
Omsorg	854 387	893 235	926 048	948 220	970 377	989 077
Sosial	110 677	112 945	113 372	113 577	110 928	110 728
Barnevern	83 315	91 840	112 696	111 796	111 096	110 296
Forvaltning	11 564	6 925	7 768	7 268	7 268	7 268
Nærmiljø	27 514	29 353	29 792	29 496	29 496	29 496
Bolig	5 606	3 182	3 560	2 197	1 437	1 317
Næring	13 273	12 868	13 079	12 629	12 535	12 535
Samferdsel	37 223	41 528	41 641	41 632	41 632	41 632
Brann og ulykkesvern	48 723	48 382	48 323	47 836	47 328	46 834
VAR	-13 638	-13 901	-28 941	-52 963	-67 934	-80 716
Økonomi	-21 423	-16 066	-25 639	-21 032	-19 746	-18 432
Sum bevilgninger drift, netto	2 544 484	2 635 026	2 709 412	2 692 107	2 683 617	2 679 057
Herav:						
Avskrivninger	110 098	131 235	132 400	132 400	132 400	132 400
Netto renteutgifter og -	-1 588	-505	-1 670	-2 370	-3 130	-3 250

inntekter						
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	19 204	-10 834	-12 931	-6 198	-4 482	-3 323
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	4 256	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	2 412 514	2 515 130	2 591 613	2 568 275	2 558 829	2 553 230

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	444 773	995 604	932 486	608 326	492 945	454 077
Tilskudd til andres investeringer	2 433	2 000	4 450	0	11 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 635	8 385	8 000	8 000	8 000	8 000
Utlån av egne midler	0	1 842	1 842	921	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	458 841	1 007 831	946 778	617 247	511 945	463 077
Kompensasjon for merverdiavgift	-53 232	-90 365	-83 881	-44 442	-40 938	-25 578
Tilskudd fra andre	-93 573	-31 827	-40 564	-85 389	-11 946	-46 135
Salg av varige driftsmidler	-36 888	-48 950	-18 000	-11 800	-37 000	-38 400
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-233 216	-702 149	-597 333	-387 216	-364 461	-300 364
Sum investeringsinntekter	-416 910	-873 291	-739 778	-528 847	-454 345	-410 477
Videreutlån	88 927	50 000	70 000	80 000	90 000	90 000
Bruk av lån til videreutlån	-88 929	-50 000	-70 000	-80 000	-90 000	-90 000
Avdrag på lån til videreutlån	15 657	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 005	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Netto utgifter videreutlån	650	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-72 592	-45 448	-125 600	-89 400	-59 800	-60 200
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-645	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til	30 656	-89 092	-81 400	1 000	2 200	7 600

eller bruk av ubundet investeringsfond Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-42 581	-134 540	-207 000	-88 400	-57 600	-52 600
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000							
	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Administrasjon							
IKT-investeringer	7 761	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	4 195	0	0	0	0	0	0
Digitalisering (planprosjekt)	1 762	5 670	536	0	0	0	536
Energikartlegging	0	1 300	0	0	0	0	0
Reservestrøm	0	0	1 300	0	0	0	1 300
Oppgradering av Senteret	10	2 250	0	0	0	0	0
MO-senter og administrasjonslokaler	0	0	64 978	0	0	0	64 978
Oppgradering av kommunestyresalen	4	0	0	0	0	0	0
Kjøp av eiendom	0	0	7 500	0	0	0	7 500
Kjøp av Strandgata 6	2 358	0	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	1 784	0	0	0	0	0	0
Sum Administrasjon	17 874	15 220	80 314	6 000	6 000	6 000	98 314
Barnehage							
Vormedal barnehage - universell utforming og oppgradering uteareal	0	800	0	0	0	0	0
Oppgradering uteareal kommunale barnehager	0	0	6 800	5 600	5 100	0	17 500
Skudeneshavn barnehage - vann/avløpskrav	0	500	500	0	0	0	500
Avaldsnes barnehage - ombygging/tilbygg	42	0	0	0	0	0	0
Bygnes vitenbarnehage - universell utforming og oppgradering uteareal	1 198	0	0	0	0	0	0
Sum Barnehage	1 240	1 300	7 300	5 600	5 100	0	18 000
Skole							
Skudeneshavn skole - universell utforming og oppgradering uteareal	0	0	2 500	0	0	0	2 500
Uu og oppgrad. uteareal kopervik skole	73	0	0	0	0	0	0
Mindre oppgraderinger av bygg	1 027	0	0	0	0	0	0

og anlegg							
Stangaland skole	117 788	166 867	45 768	0	0	0	45 768
Åkra - erverv/infrastruktur/idrettshalle r	5 331	0	0	0	0	0	0
Vormedal ungdomsskole - rehab/påbygg	28 545	0	0	0	0	0	0
Nye Veavågen skole	1 316	11 500	23 100	90 000	117 000	43 100	273 200
Solcellepanel formålsbygg - pilot	0	1 800	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	11 511	0	0	0	0	0	0
Sum Skole	165 591	180 167	71 368	90 000	117 000	43 100	321 468
Kultur							
Historiske Avaldsnes - ny utstilling	0	0	0	5 000	10 000	0	15 000
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	750	0	0	0	0	0	0
Nytt kulturhus	0	500	0	0	0	0	0
Sum Kultur	750	500	0	5 000	10 000	0	15 000
Idrett							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	31	0	0	0	0	0	0
Stangaland skole	11 279	16 133	7 636	0	0	0	7 636
Åkra - erverv/infrastruktur/idrettshalle r	9 721	0	0	0	0	0	0
Vormedal ungdomsskole - rehab/påbygg	14	0	0	0	0	0	0
Lagerlokaler åkrehamn	910	0	0	0	0	0	0
Ny idrettshall Vormedal	2 038	53 464	34 952	0	0	0	34 952
Nye Veavågen skole	0	0	1 900	10 000	13 000	3 900	28 800
Prosjekt mangler	301	0	0	0	0	0	0
Sum Idrett	24 295	69 597	44 488	10 000	13 000	3 900	71 388
Helse							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	2 797	0	0	0	0	0	0
Beredskapssenter, lege og brann	56	10 000	4 028	24 220	8 531	0	36 779
Sum Helse	2 853	10 000	4 028	24 220	8 531	0	36 779
Omsorg							
MO senter	0	500	0	0	0	0	0
Forebyggende tiltak mot legionellasmitte	3	0	0	0	0	0	0
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	958	0	0	0	0	0	0
Veia sykehjem - byggetrinn 2	945	66	0	0	0	0	0
Skudeneshavn sykehjem	1 365	67 167	87 938	9 424	0	0	97 362
Digitalisering / pasientsikringsanlegg	4 223	3 880	12 209	0	0	0	12 209
MO-senter og administrasjonslokaler	0	0	17 011	0	0	0	17 011
Kjøp av biler og maskiner	1 592	0	0	0	0	400	400
Prosjekt mangler	764	0	0	0	0	0	0
Sum Omsorg	9 850	71 613	117 158	9 424	0	400	126 982
Sosial							

MO senter	0	500	0	0	0	0	0
MO-senter og administrasjonslokaler	0	0	17 011	0	0	0	17 011
Sum Sosial	0	500	17 011	0	0	0	17 011
Forvaltning							
Oppmålingsmateriell	0	250	0	250	0	250	500
Sum Forvaltning	0	250	0	250	0	250	500
Nærmiljø							
Dagsturhytte	0	0	1 500	0	0	0	1 500
Vedlikeholdsmaskiner, Samferdsel og utemiljø	4 405	0	0	0	0	0	0
Historiske Avaldsnes - driftsbygning og parkering	0	12 740	6 420	18 490	0	0	24 910
Turveier Veia	0	2 581	6 231	0	0	0	6 231
Turveier Almannamyra	0	2 000	1 000	8 171	0	0	9 171
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	1 394	0	0	0	0	0	0
Universell utformet sti Bukkøy	49	1 779	1 780	0	0	0	1 780
Park lekeplass åkra etappe 2	818	0	0	0	0	0	0
Byutvikling (planprosjekt)	0	18 500	25 700	4 300	0	0	30 000
Etablering av scene og oppgradering av tilhørende uterom, Kopervik	0	0	1 500	0	0	0	1 500
Prosjekt mangler	155	0	0	0	0	0	0
Sum Nærmiljø	6 822	37 600	44 131	30 961	0	0	75 092
Bolig							
Omsorgsplasser Spanne (60 plasser i fase 1)	0	0	0	0	5 000	45 000	50 000
Rusnes (Kopervik) boligfelt	0	0	1 000	4 400	0	0	5 400
Hålandshøgda (Skudeneshavn) boligfelt	0	0	300	0	0	0	300
Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 4	0	0	1 000	7 500	0	0	8 500
Slettafeltet (Veavågen) boligfelt	0	0	0	1 000	7 230	0	8 230
Boliger tilpasset vanskeligstilte 2018-2023 (planprosjekt)	5 460	9 500	7 500	14 025	0	0	21 525
Oppgradering kommunale boliger (årsbevilg)	1 077	0	0	0	0	0	0
Ferkingstad bf	262	3 104	0	0	0	0	0
Stemmemyr (Spanne) boligfelt - etappe 3	913	0	0	0	0	0	0
Planleggingsmidler omsorgstun, langtidsplasser mv. fastlandet	0	35 000	43 814	0	0	0	43 814
Solheimtunet omsorgsboliger	607	24 233	14 652	0	0	0	14 652
Tøkjemyr omsorgsboliger vea	27	0	0	0	0	0	0
Jovikvn. boligtomt	-808	0	0	0	0	0	0
Amlandsfeltet bf	457	0	0	0	0	0	0
Skudeneshavn sykehjem	3 587	15 787	20 590	2 355	0	0	22 945
Kjøp av biler og maskiner	0	0	0	0	0	740	740
Burmaveien 60	1 656	0	0	0	0	0	0
Salg av kommunale utleieboliger	17	0	0	0	0	0	0
Sum Bolig	13 254	87 624	88 856	29 280	12 230	45 740	176 106
Næring							
Kjøp og opparbeidelse av tomt	0	0	6 200	0	0	0	6 200

til biogass fyllestasjon							
Søragadå 73	120	0	0	0	0	0	0
Stølsmyr - Raglamyr sør industrifelt	5 963	0	0	0	0	0	0
Storamyrr (Skudeneshavn) industrifelt, etappe 2	11	0	2 670	0	0	0	2 670
Husøy if - etappe 15	67	0	0	0	0	0	0
Bygnes - kommunelageret, nedsprenkning/ut	196	0	0	0	0	0	0
Husøy industrifelt - klargjøring av område 6	2 009	0	0	0	0	0	0
Brannstasjon Veavågen	63	0	0	0	0	0	0
Sum Næring	8 429	0	8 870	0	0	0	8 870
Samferdsel							
Trafikksikkerhetsplan 2024-2031 (planprosjekt)	0	0	0	0	5 000	5 000	10 000
Parkeringshus Kopervik - rehabilitering	0	0	0	0	4 800	0	4 800
Nyanlegg vei og gatelys (årsbevilgning)	1 163	1 000	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhetsplan 2018-2021 (planprosjekt)	6 077	16 887	14 575	0	0	0	14 575
Vedlikeholdsmaskiner, Samferdsel og utemiljø	162	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Turveier Almannamyrr	29	0	0	0	0	0	0
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	1 000	0	0	0	0	0	0
Ny sopebil	4 258	0	0	0	0	0	0
Tostemveg, Åkrehamn	263	3 435	3 486	0	0	0	3 486
Hovedplan vei (planprosjekt)	4 159	4 000	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Gang og sykkelvei, Eidsbakkane - Stølen	0	0	900	0	0	0	900
Lagerlokaler Åkrehamn	898	0	0	0	0	0	0
Samferdselsprosjekter på Norheim	673	0	0	0	0	0	0
Infrastruktur/utvikling Kolnes	0	4 000	0	0	0	0	0
Overdragelse av anlegg fra andre	34 520	2 390	2 473	2 155	1 595	1 587	7 810
Prosjekt mangler	580	0	0	0	0	0	0
Sum Samferdsel	53 782	35 212	29 934	10 655	19 895	15 087	75 571
Brann og ulykkesvern							
Beredskapssenter, lege og brann	146	32 733	12 272	73 780	25 989	0	112 041
Brannstasjon Veavågen	0	0	937	0	15 600	38 000	54 537
Skudeneshavn brannstasjon - ombygging/tilbygg	1 180	3 440	0	0	0	0	0
Sum Brann og ulykkesvern	1 326	36 173	13 209	73 780	41 589	38 000	166 578
VAR							
Hovedplan avløp 2028- (planprosjekt)	0	100 000	0	0	0	0	0
Nye lokaler til renovatørene	0	0	0	2 000	0	0	2 000
Utvidelse av lagringsplass, sentrallager vann og avløp	0	0	0	1 100	0	0	1 100
Påbygg pumpeverksted, vann og avløp	0	0	4 550	0	0	0	4 550
Vann og avløpsutbygging Kolnes	0	820	820	0	0	0	820
Ny gjenvinningsstasjon	243	27 000	36 000	12 557	0	0	48 557

Borgaredalen							
Hovedplan avfall (planprosjekt)	1 859	19 069	25 698	7 000	1 000	1 000	34 698
Slambehandling borgaredalen	3 672	0	0	0	0	0	0
Anleggsmaskiner - Borgaredalen	0	2 500	5 200	0	0	0	5 200
Reservevannsforsyning	207	3 190	3 000	0	25 000	25 000	53 000
Nødstrømsagregat Brekke vannbeh.	475	11 958	0	0	0	0	0
Hovedplan avløp (planprosjekt 2016-2020)	75 731	55 836	21 954	0	0	0	21 954
Hovedplan avløp (planprosjekt 2021-2027)	0	0	142 137	109 502	100 000	100 000	451 639
Biler og maskiner (vann og avløp)	0	2 170	1 400	600	600	600	3 200
Hovedplan drikkevann (planprosjekt 2021-2027)	17 814	144 565	84 444	145 797	103 000	75 000	408 241
Nye renovasjonsbiler	0	25 100	16 600	0	0	0	16 600
Nye avfallsdunker	811	33 000	31 189	0	0	0	31 189
Rensing av sivevann fra deponi	0	5 000	10 500	9 000	0	0	19 500
Kopervik renseanlegg	0	0	3 400	8 600	15 000	85 000	112 000
Overdragelse av anlegg fra andre	30 102	0	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	6 696	0	0	0	0	0	0
Sum VAR	137 610	430 208	386 892	296 156	244 600	286 600	1 214 248
Økonomi							
Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg	0	7 700	14 000	15 000	15 000	15 000	59 000
Beredskapssenter, lege og brann	0	9 940	0	0	0	0	0
Universell utforming (planprosjekt)	1 097	2 000	4 927	2 000	0	0	6 927
Sum Økonomi	1 097	19 640	18 927	17 000	15 000	15 000	65 927
Investeringer i varige driftsmidler	444 773	995 604	932 486	608 326	492 945	454 077	2 487 834

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Kirkegård/gravplass - utbedring 2027- (planprosjekt)	0	0	550	0	11 000	1 000	12 550
Rehabilitering kirkebygg	4 000	2 000	3 900	0	0	0	3 900
Overdragelse av anlegg fra andre	-1 567	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	2 433	2 000	4 450	0	11 000	1 000	16 450

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Egenkapitalinnskudd Rogaland revisjon IKS	0	385	0	0	0	0	0
Stiftelseskaptial, nye karmøy næringsfond	5 000	0	0	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd klp	6 635	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	32 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 635	8 385	8 000	8 000	8 000	8 000	32 000

4. Utlån av egne midler

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Utlån til Haugaland næringspark AS	0	1 842	1 842	921	0	0	2 763
Utlån av egne midler	0	1 842	1 842	921	0	0	2 763
Sum del 1-4	458 841	1 007 831	946 778	617 247	511 945	463 077	2 523 834

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 22.11.2021 - 110/21

Med utgangspunkt i rådmannens fremlagte budsjett vedtas følgende endringer:

Investeringer:

1. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til vedtak i sak 102/21, Kjøp av Kopparen, slik det ble lagt frem for kommunestyre.
Kommunestyret forutsetter at kontraktsinngåelse og kjøp ikke gjennomføres dersom prosjektering viser at teknisk standard i bygningsmassen ikke svarer til kommunens krav og forventninger. Det forutsettes videre at prosjektering og kvalitetssikring bygger på rådene gitt i Procon sin rapport vedlagt saken i kommunestyret 18/10-21.
2. Bygging av ny Åkra skole flyttes frem i tid med oppstart 2025.
Karmøy kommunestyre har bestilt en sak til avklaring av skolestruktur på Åkra innen sommeren 2022, og da spesifikt knyttet til hvilke skoler Åkra nye skole skal erstatte. Med god økonomisk styring og planlegging mener vi at kommunen tåler å overstige

gjeldsgraden på 41% for en kortere periode under bygging av ny skole.

En ny skole på Åkra, bygget til erstatning for 3 skoler, viser foreløpig en driftsbesparelse tilsvarende 8 årsverk.

Dette gir lavere driftsutgifter som kompenserer for og forsvarer økt lånegjeldsgrad. Kommunestyret bevilger planleggingsmidler i 2025 og investeringsmidler følger fortløpende i påfølgende år.

3. Kommunestyret er utålmodige med å komme i gang med forsvarlig VA løsninger og økt trafiksikkerhet på Kolnes. Oppstart fremskyndes til siste kvartal 2022.

Arbeidet med planlagt sykkel og gangvei langs ny Eikjeveg starter opp ved årsskiftet 22/23.

Parallelt gjøres det enkle oppgraderinger på dagens Eikjeveg for å bedre trafiksikkerheten.

VA bygges samtidig, og i samme trase som sykkel og gangsti, - følgelig med oppstart innen utgangen av 2022.

Det anlegges gruset turvei som topp-dekke over VA anlegget på strekningen mellom Raglamyr og ny Eikjeveg som også gir direkte forbindelse mellom Kolnes og Raglamyr. Investeringsramme på prosjekt utenfor selvkost (VA) settes til 80. mill.

Dersom kommunestyret høsten 2022 gir sin tilslutning til at Karmøy blir en del av en by-pakke, og det skulle vise seg at midler fra denne pakken kvalifiserer til finansiering av GS langs Eikjevegen, flyttes eventuelt friggitt investeringsramme over til selve Eikjevegen.

Vedtatt ramme dekke i dette tilfellet bygging av de 500 første meterne med oppstart fra Skrevegegen og videre langs nordsiden av idrettsanlegget.

Kommunestyret har klare forventninger til at fullføring av ny Eikjeveg blir flyttet frem i tid i forhold til rådmannens opprinnelige forslag. Rådmannen bes synliggjøre dette så snart det blir klart hvorvidt Karmøy kommune blir del av en by-pakke eller ikke.

Disse endringene vil skape større etterspørsel og attraktivitet rundt bosetting i området, derfor ber vi rådmannen gjenoppta arbeidet med områdeplan for Kolnes.

4. Real FAG-lab Bø og Stangeland ungdomsskoler.

Kommunestyret er spesielt oppmerksom på at vår region i fremtiden vil få et økt behov for rett kompetanse innen fornybarbransjene. Derfor ser vi at rehabilitering av realfag-labbene ved Bø og Stangeland ungdomsskoler blir gjennomført snarest. Investering flyttes frem til 2022 og 2023. Totalt-ramme investeringer 2.400.000,- fordelt over 2 år.

5. Kirkebygg – rehabilitering ligger allerede inne i 2022 budsjettet med 3.9 mill. Denne posten justeres opp med kr 500.000,- for å kompensere for økte materialkostnader slik at planlagte renoveringsprosjekter kan bli fullført i tråd med planer.

Endringer drift:

1. Økt ramme til styrking av psykososialt arbeid blant barn og ungdom – 3.000.000,- (3/4-årsvirkning)

Resursene organiseres gjennom det nyetablerte tverretatlige psykiske helseteamet samt videreføring av «familieveileder i nav».

Ramme økes til 4.000.000,- fra 2023 (helårsvirkning).

2. Reversering av foreslått kutt til Storhall Karmøy og Torvastad arena – 200.000,- i 2022 og -400.000,- i resten av økonomiplanperioden.

Kommunestyret opprettholder leie på dagens nivå slik at elevene ved Veavågen skole får samme kvalitet på kroppsøving som i dag frem til tilsvarende fasiliteter tilbys i nye Veia skole når den står klar til drift i 2025.

3. Bevilger 300.000,- til stiftelsen Vigsnes Grubeområde i Visnes som bidrag til oppgradering av det gamle administrasjonsbygget for kobberverket.
4. Reversere kutt av kommunal kontantstøtte – 438.000,-
5. Redusere formannskapetets disposisjonspost til 500.000,- (positivt bidrag med 400.000,-)
6. Prostidiakonistillingen gjøres permanent – drift økes med 200.000,- årlig i økonomiplanen fra og med år 2023. Bevilgningen øremerkes denne stillingen og

dagens finansieringsordning forutsettes opprettholdt.

7. Endret driftsramme grunnet endrede investeringsrammer Eikjeveg (fra 2022), Realfaglab (fra 2022), endring ramme kirkebygg (2022) og Åkra skole (fra 2025)
8. Kommunestyret oppfatter årets sommerskole som et positivt tiltak og ønsker å videreføre dette i somrene som kommer. Tiltaket organiseres gjennom frivillighets-, SLT- og folkehelse-koordinator. Kommunestyret setter av en ramme på inntil kr. 1.500.000,- i 2022 til dette formålet. Det forventes at rådmann innarbeider tilstrekkelige rammer inn i fremtidige budsjetter på bakgrunn av erfaringer fra 2021 og 2022.
9. Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika 500.000,-
Kveitevika er kollektivknutepunktet til en av våre bygder, Feøy. Tilstanden på veien ned mot parkeringsplass og hurtigbåt-kai er av så lav kvalitet at brukere får ødelagt sine kjøretøy ved at de skrapes nedpå. Kommunestyret setter av en ramme på inntil 500.000,- for å utføre vedlikehold på denne veien.
10. Ny-oppstartet ungdomsklubb Kolnes bevilges «oppstartstilskudd» kr 50.000,-
11. Økt stillingsbrøk varaordfører fra 50-70%, godtgjørelse reguleres tilsvarende.
12. Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget gjøres settes til 0,4G pr år

ramme	DRIFT	2022	2023	2024	2025
Endringer i driftsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1, rådmannens forslag:					
1A - ramme	Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724	-15 724	-15 724	-15 724
1A - bev. drift	Netto disponeringeffekter på drift av Prop. 1 S Tillegg 1	1 526	1 526	1 526	1 526
1A - Overf. Invest	Disponering Prop. 1 S Tillegg 1 til økt investering	5 600	6 480	3 600	-
1A - disp.fond	Rådmannens forslag til økt avsetn. disposisjonsfond	8 598	7 718	10 598	14 198
SUM ENDRING		-	-	-	-
Endring i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B), posisjonens forslag					
01 Adm.	Forsmannskapet disposisjonspost reduseres til 500'	-400	-400	-400	-400
01 Adm.	Varaordførerstillingen økes fra 50% til 70%	300	300	300	300
01 Adm.	Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget økes til 40%	30	30	30	30
03 Skole	Storhall Karmøy AS - kutt reverseres	150	300	300	150
03 Skole	Torvastad Arena - kutt reverseres	50	100	100	50
03 Skole	Sommerskole videreføres	1 500	-	-	-
04 Kultur	Vigsnæs Grubeområde - oppgradering gml adm.bygget	300	-	-	-
04 Kultur	Nyoppstartet ungdomsklubb Kolnes - "oppstartstilskudd"	50	-	-	-
07 Helse	Styrke psykososialt arbeid blant barn og ungdom	3 000	4 000	4 000	4 000
09 Sosial	Prostdiakonistilling gjøres premanent	-	200	200	200
15 Samferdsel	Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika	500	-	-	-
17 VAR	Økte gebyrinntekter til dekning av vann- og avløpsutbygging Kc	-	-120	-640	-1 020
18 Økonomi	Kontantstøtte videreføres	438	438	438	438
Endring i budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)					
1A - bev. drift	Økning i netto driftsutgifter forslag posisjonen	5 918	4 848	4 328	3 748
1A - disp.fond	Reduksjon avsetn. til disp.fond	-6 088	-6 628	-8 808	-9 548
Konsekvenser av endringer i investeringsbudsjettet, posisjonens forslag					
1A - finans	Endring avdragsutgifter	120	1 210	3 000	3 850
1A - finans	Endring renteutgifter	50	570	1 480	1 950
SUM ENDRING		-	-	-	-
1A - Nto driftsresult. Økning i netto driftsresultat ift. rådmannens forslag 1 nov		-8 110	-7 570	-5 390	-4 650
Netto driftsresultat (inkl. VAR)		1,61 %	1,80 %	1,79 %	1,80 %
Netto driftsresultat (eksl. VAR)		2,00 %	1,99 %	1,94 %	1,92 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, rådmannens forslag (før Prop. 1 S Tillegg		40,5 %	39,6 %	40,3 %	38,0 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, forslag		40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %

ramme	INVESTERING (tall inkl. mva)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Bygging av ny Åkra Skole flyttes frem - oppstart 2025			-	7 000	120 000	121 000	-53 000	-128 000	-67 000	
	Realfagslab Stangeland og Blø ungdomsskole flyttes frem	1 200	1 200	-	-		-1 200	-1 200			
	Infrastrukturutvikling Kolnes flyttes frem	5 000	40 000	35 000	-			-40 000	-40 000		
	Kirkebygg - rehabilitering økes pga økte materialkostn.	500									
	Endr. i invest.bud. Rådmannens forslag Prop. 15 Tillegg 1	7 000	8 100	4 500							
	Vann og avløpsutbygging Kolnes		10 000	10 000							
Endring finansiering											
2A - finansier.	Endring MVA-refusjon i investeringsbudsjettet	-2 740	-9 860	-7 900	-1 400	-24 000	-23 960	18 840	33 600	13 400	-
2A - finansier.	Økt overføring fra drift, rådmannens tilleggsforslag	-5 600	-6 480	-3 600	-						
2A - finansier.	Endret bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-						
2A - finansier.	Endring låneopptak (neg. beløp er økt låneopptak)	-5 360	-42 960	-38 000	-5 600	-96 000	-95 840	75 360	134 400	53 600	-
SUM ENDRING		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Justert lånegjeldsgrad		40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %	41,7 %	43,7 %	41,4 %	40,5 %	38,0 %	36,1 %

Verbale punkter budsjett 2022

Heltidskultur og arbeidsnærver:

De siste årene har arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden samarbeider godt med heltidskultur. Det har gitt gode resultater. Andelen ansatte med hel stilling i kommunen har økt de siste årene. Dette er positivt for den ansatte, kommunens tjenestetilbud og økonomi. Kommunestyret har fortsatt stort fokus på arbeidet med å øke antall heltidsstillinger og økte stillingsbrøker; særlig innen helse- og omsorgsetaten. Arbeidet med heltidskultur må ikke bli kostnadsdrivende, og må avveies mot vedtatte budsjetttrammer. Nye stillinger lyses primært ut som hele stillinger.

Kommunestyret har sterkt fokus på arbeidsnærver, og forventer at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden samarbeider om dette. Det bes om en kvartalsvis oversikt over arbeidsnærver, fordelt på sektornivå. Sammenligningsgrunnlaget er tallene for 2019 (før pandemien). Målet er en reduksjon i sykefraværet på 10%.

Klima/miljø – FN's bærekraftsmål:

Norge har forpliktet seg til å nå målene i «Paris-avtalen». Da må vi bidra, og gjøre grep lokalt. FN's bærekraftsmål er førende også for kommunal sektor. Derfor er FN's bærekraftsmål grunnlaget for kommuneplanenes samfunnsdel. Kommunestyret ønsker at administrasjonen i enda sterkere grad legger bærekraftmålene til grunn i fremtidige saksutredninger. Når saker legges frem for politisk behandling skal det fremgå hvilke av bærekraftmålene som blir berørt, og om forslaget til vedtak vil ha positiv eller negativ virkning for disse.

Digitalisering:

Kommunen har gode erfaringer med digitale løsninger. Digitale løsninger skal i størst mulig grad implementeres i kommunes tjenestetilbud og drift. Innbyggere, næringsliv og frivillighet skal i større grad kunne betjene seg selv, involvere seg og ha enkel, men sikker tilgang til sitt anliggende med kommunen. Vi skal benytte oss av fordelene vi har med medlemskap i det regionale og nasjonale digitaliseringssamarbeidet, og dermed bidra til gode, effektive og sammenhengende digitale tjenester innad i kommunen og på tvers av kommunegrensene. Det forutsettes stor fokus på økt digitalisering. Alle digitaliseringsprosjekter som krever økte økonomiske rammer skal ha med et eget punkt om gevinstpotensialet.

Kostnadskontroll:

Det pågående arbeidet med kostnadskontroll har gitt gode resultater og forutsigbare rammer for drift og investering. Kommunestyret forventer at kostnadskontroll fortsatt gis høy prioritet innenfor alle kommunes ansvarsområder.

Kommunestyret ønsker at det foretas benchmarking (sammenligninger) med andre aktuelle kommuner. Det forventes at administrasjonen håndterer sakskomplekset ved hjelp av egne ressurser.

Avaldsnes – Maktens Havn:

Haugalandet markedsføres som «Homeland of the Viking Kings». Rikssamlingsjubileet som skal arrangeres bl.a. på Avaldsnes neste år gir mulighet til å løfte frem kongs-gravene på Storhaug, Gunnarshaug og Grønhaug. Dette er gravsteder for småkonger som hersket i regionen før Harald Hårfagre samlet Norge til ett rike. Kommunestyret ønsker økt fokus på disse glemte gravene. Målsettingen er å gjenreise gravstedene slik det en gang har sett ut. Dette er av nasjonal interesse. Kommunestyre ber rådmannen utarbeide plan for finansiering, informasjonstavler/skilt og verdig bevaring av disse kulturminnene.

«Home-start» familiekontakten er et frivillig familiestøtteprogram:

Karmøy kommune tar initiativ til et møte med Kirkens bymisjon i Kopervik med hensikt å komme til enighet om en intensjonsavtale for konseptet «Home Start». Målet er å bidra til å bygge opp et nettverk for bedre samspill mellom foreldre og barn som skal forebygge adferdsproblematikk, sykefravær, mistriksel, samlivsbrudd m.m.

Kartlegging av fysisk utemiljø grunnskoler:

Kommunestyret ser viktigheten av høy trivsel i skolen. Derfor ber vi om at det blir utført en kartlegging av, og synliggjøring av forbedringspotensialene i de fysiske utemiljøene ved våre barne- og ungdomsskoler.

Sikre tilgang på tilstrekkelig kompetanse:

Karmøy kommune har som mål å være regionens mest attraktive arbeidsplass.

Det blir stadig tøffere kamp om å få tak i riktig og god kompetanse til drift av offentlige tjenester.

Kommunestyret forutsetter at rådmann er proaktiv i arbeidet med å beholde ansatte og å rekruttere tilstrekkelig antall nye ansatte. Da med et spesielt fokus innenfor de tjenesteområdene hvor det er stor konkurranse om arbeidskraften.

Turveier:

Når turvei på Vea og Allmannamyra er etablert har kommunen lysløyper i alle kommunens soner.

Kommunestyret vedtar at det jobbes videre med de øvrige planlagte turvei-prosjektene på fastlandet og Åkra, men da med tilpasset standard som gir lavere investeringskostnad.

Formannskapet 22.11.2021:

Behandling:

Grindhaug (KRF) la frem fellesforslag til budsjett for 2022 på vegne av AP, FRP, KRF, SP, og V.

Med utgangspunkt i rådmannens fremlagte budsjett vedtas følgende endringer:

Investeringer:

- 1. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til vedtak i sak 102/21, Kjøp av Kopparen, slik det ble lagt frem for kommunestyre.
Kommunestyret forutsetter at kontraktsinngåelse og kjøp ikke gjennomføres dersom prosjektering viser at teknisk standard i bygningsmassen ikke svarer til kommunens krav og forventninger. Det forutsettes videre at prosjektering og kvalitetssikring bygger på rådene gitt i Procon sin rapport vedlagt saken i kommunestyret 18/10-21.*
- 2. Bygging av ny Åkra skole flyttes frem i tid med oppstart 2025.
Karmøy kommunestyre har bestilt en sak til avklaring av skolestruktur på Åkra innen sommeren 2022, og da spesifikt knyttet til hvilke skoler Åkra nye skole skal erstatte. Med god økonomisk styring og planlegging mener vi at kommunen tåler å overstige gjeldsgraden på 41% for en kortere periode under bygging av ny skole.
En ny skole på Åkra, bygget til erstatning for 3 skoler, viser foreløpig en driftsbesparelse tilsvarende 8 årsverk.
Dette gir lavere driftsutgifter som kompenserer for og forsvarer økt lånegjeldsgrad.*

Kommunestyret bevilger planleggingsmidler i 2025 og investeringsmidler følger fortløpende i påfølgende år.

3. *Kommunestyret er utålmodige med å komme i gang med forsvarlig VA løsninger og økt trafikkssikkerhet på Kolnes. Oppstart fremskyndes til siste kvartal 2022. Arbeidet med planlagt sykkel og gangvei langs ny Eikjeveg starter opp ved årsskiftet 22/23.*

Parallelt gjøres det enkle oppgraderinger på dagens Eikjeveg for å bedre trafikkssikkerheten.

VA bygges samtidig, og i samme trase som sykkel og gangsti, - følgelig med oppstart innen utgangen av 2022.

Det anlegges gruset turvei som topp-dekke over VA anlegget på strekningen mellom Raglamyr og ny Eikjeveg som også gir direkte forbindelse mellom Kolnes og Raglamyr. Investeringsramme på prosjekt utenfor selvkost (VA) settes til 80. mill.

Dersom kommunestyret høsten 2022 gir sin tilslutning til at Karmøy blir en del av en by-pakke, og det skulle vise seg at midler fra denne pakken kvalifiserer til finansiering av GS langs Eikjevegen, flyttes eventuelt frigitt investeringsramme over til selve Eikjevegen.

Vedtatt ramme dekke i dette tilfellet bygging av de 500 første meterne med oppstart fra Skrevegen og videre langs nordsiden av idrettsanlegget.

Kommunestyret har klare forventninger til at fullføring av ny Eikjeveg blir flyttet frem i tid i forhold til rådmannens opprinnelige forslag. Rådmannen bes synliggjøre dette så snart det blir klart hvorvidt Karmøy kommune blir del av en by-pakke eller ikke.

Disse endringene vil skape større etterspørsel og attraktivitet rundt bosetting i området, derfor ber vi rådmannen gjenoppta arbeidet med områdeplan for Kolnes.

4. *Realfag-lab Bø og Stangeland ungdomsskoler.*

Kommunestyret er spesielt oppmerksom på at vår region i fremtiden vil få et økt behov for rett kompetanse innen fornybarbransjene. Derfor ser vi at rehabilitering av realfag-labbene ved Bø og Stangeland ungdomsskoler blir gjennomført snarest. Investering flyttes frem til 2022 og 2023. Totalt-ramme investeringer 2.400.000,- fordelt over 2 år.

5. *Kirkebygg – rehabilitering ligger allerede inne i 2022 budsjettet med 3.9 mill. Denne posten justeres opp med kr 500.000,- for å kompensere for økte materialkostnader slik at planlagte renoveringsprosjekter kan bli fullført i tråd med planer.*

Endringer drift:

1. *Økt ramme til styrking av psykososialt arbeid blant barn og ungdom – 3.000.000,- (3/4-årsvirkning)*

Resursene organiseres gjennom det nyetablerte tverretatlige psykiske helseteamet samt videreføring av «familieveileder i nav».

Ramme økes til 4.000.000,- fra 2023 (helårsvirkning).

2. *Reversering av foreslått kutt til Storhall Karmøy og Torvastad arena – 200.000,- i 2022 og -400.000,- i resten av økonomiplanperioden.*

Kommunestyret opprettholder leie på dagens nivå slik at elevene ved Veavågen skole får samme kvalitet på kroppsøving som i dag frem til tilsvarende fasiliteter tilbys i nye Vea skole når den står klar til drift i 2025.

3. *Bevilger 300.000,- til stiftelsen Vigsnes Grubeområde i Visnes som bidrag til oppgradering av det gamle administrasjonsbygget for kobberverket.*
4. *Reversere kutt av kommunal kontantstøtte – 438.000,-*
5. *Redusere formannskapets disposisjonspost til 500.000,- (positivt bidrag med 400.000,-)*
6. *Prostidiakonistillingen gjøres permanent – drift økes med 200.000,- årlig i økonomiplanen fra og med år 2023. Bevilgningen øremerkes denne stillingen og dagens finansieringsordning forutsettes opprettholdt.*
7. *Endret driftsramme grunnet endrede investeringsrammer Eikjeveg (fra 2022), Realfag-lab (fra 2022), endring ramme kirkebygg (2022) og Åkra skole (fra 2025)*
8. *Kommunestyret oppfatter årets sommerskole som et positivt tiltak og ønsker å*

videreføre dette i somrene som kommer. Tiltaket organiseres gjennom frivillighets-, SLT- og folkehelse-koordinator. Kommunestyret setter av en ramme på inntil kr. 1.500.000,- i 2022 til dette formålet. Det forventes at rådmann innarbeider tilstrekkelige rammer inn i fremtidige budsjetter på bakgrunn av erfaringer fra 2021 og 2022.

9. Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika 500.000,-
Kveitevika er kollektivknutepunktet til en av våre bygder, Feøy. Tilstanden på veien ned mot parkeringsplass og hurtigbåt-kai er av så lav kvalitet at brukere får ødelagt sine kjøretøy ved at de skrapes nedpå. Kommunestyret setter av en ramme på inntil 500.000,- for å utføre vedlikehold på denne veien.
10. Ny-oppstartet ungdomsklubb Kolnes bevilges «oppstartstilskudd» kr 50.000,-
11. Økt stillingsbrøk varaordfører fra 50-70%, godtgjørelse reguleres tilsvarende.
12. Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget gjøres settes til 0,4G pr år

ramme	DRIFT	2022	2023	2024	2025
Endringer i driftsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1, rådmannens forslag:					
1A - ramme	Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724	-15 724	-15 724	-15 724
1A - bev. drift	Netto disponeringseffekter på drift av Prop. 1 S Tillegg 1	1 526	1 526	1 526	1 526
1A - Overf. Invest	Disponering Prop. 1 S Tillegg 1 til økt investering	5 600	6 480	3 600	-
1A - disp.fond	Rådmannens forslag til økt avsetn. disposisjonsfond	8 598	7 718	10 598	14 198
SUM ENDRING		-	-	-	-
Endring i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B), posisjonens forslag					
01 Adm.	Forsmannskapet disposisjonspost reduseres til 500'	-400	-400	-400	-400
01 Adm.	Varaordførerstillingen økes fra 50% til 70%	300	300	300	300
01 Adm.	Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget økes til 40%	30	30	30	30
03 Skole	Storhall Karmøy AS - kutt reverseres	150	300	300	150
03 Skole	Torvastad Arena - kutt reverseres	50	100	100	50
03 Skole	Sommerskole videreføres	1 500	-	-	-
04 Kultur	Vigsnes Grubeområde - oppgradering gml adm.bygget	300	-	-	-
04 Kultur	Nyoppstartet ungdomsklubb Kolnes - "oppstartstilskudd"	50	-	-	-
07 Helse	Styrke psykososialt arbeid blant barn og ungdom	3 000	4 000	4 000	4 000
09 Sosial	Prostdiakonistilling gjøres premanent	-	200	200	200
15 Samferdsel	Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika	500	-	-	-
17 VAR	Økte gebyrinntekter til dekning av vann- og avløpsutbygging Kc	-	-120	-640	-1 020
18 Økonomi	Kontantstøtte videreføres	438	438	438	438
Endring i budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)					
1A - bev. drift	Økning i netto driftsutgifter forslag posisjonen	5 918	4 848	4 328	3 748
1A - disp.fond	Reduksjon avsetn. til disp.fond	-6 088	-6 628	-8 808	-9 548
Konsekvenser av endringer i investeringsbudsjettet, posisjonens forslag					
1A - finans	Endring avdragsutgifter	120	1 210	3 000	3 850
1A - finans	Endring renteutgifter	50	570	1 480	1 950
SUM ENDRING		-	-	-	-
1A - Netto driftsresultat, Økning i netto driftsresultat ift. rådmannens forslag 1 nov		-8 110	-7 570	-5 390	-4 650
Netto driftsresultat (inkl. VAR)		1,61 %	1,80 %	1,79 %	1,80 %
Netto driftsresultat (eksl. VAR)		2,00 %	1,99 %	1,94 %	1,92 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, rådmannens forslag (før Prop. 1 S Tillegg		40,5 %	39,6 %	40,3 %	38,0 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, forslag		40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %

ramme	INVESTERING (tall inkl. mva)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Bygging av ny Åkra Skole flyttes frem - oppstart 2025			-	7 000	120 000	121 000	-53 000	-128 000	-67 000	
	Realfagslab Stangeland og Blø ungdomsskole flyttes frem	1 200	1 200	-	-		-1 200	-1 200			
	Infrastrukturutvikling Kolnes flyttes frem	5 000	40 000	35 000	-			-40 000	-40 000		
	Kirkebygg - rehabilitering økes pga økte materialkostn.	500									
	Endr. i invest.bud. Rådmannens forslag Prop. 1 S Tillegg 1	7 000	8 100	4 500							
	Vann og avløpsutbygging Kolnes		10 000	10 000							
Endring finansiering											
2A - finansier.	Endring MVA-refusjon i investeringsbudsjettet	-2 740	-9 860	-7 900	-1 400	-24 000	-23 960	18 840	33 600	13 400	-
2A - finansier.	Økt overføring fra drift, rådmannens tilleggsforslag	-5 600	-6 480	-3 600	-						
2A - finansier.	Endret bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-						
2A - finansier.	Endring låneopptak (neg. beløp er økt låneopptak)	-5 360	-42 960	-38 000	-5 600	-96 000	-95 840	75 360	134 400	53 600	-
SUM ENDRING		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Justert lånegjeldsgrad		40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %	41,7 %	43,7 %	41,4 %	40,5 %	38,0 %	36,1 %

Verbale punkter budsjett 2022

Heltidskultur og arbeidsnærvær:

De siste årene har arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden samarbeider godt med heltidskultur. Det har gitt gode resultater. Andelen ansatte med hel stilling i kommunen har økt de siste årene. Dette er positivt for den ansatte, kommunens tjenestetilbud og økonomi. Kommunestyret har fortsatt stort fokus på arbeidet med å øke antall heltidsstillinger og økte stillingsbrøker; særlig innen helse- og omsorgsetaten. Arbeidet med heltidskultur må ikke bli kostnadsdrivende, og må avveies mot vedtatte budsjetterammer. Nye stillinger lyses primært ut som hele stillinger.

Kommunestyret har sterkt fokus på arbeidsnærvær, og forventer at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden samarbeider om dette. Det bes om en kvartalsvis oversikt over arbeidsnærvær, fordelt på sektornivå. Sammenligningsgrunnlaget er tallene for 2019 (før pandemien). Målet er en reduksjon i sykefraværet på 10%.

Klima/miljø – FN's bærekraftsmål:

Norge har forpliktet seg til å nå målene i «Paris-avtalen». Da må vi bidra, og gjøre grep lokalt. FN's bærekraftsmål er førende også for kommunal sektor. Derfor er FN's bærekraftsmål grunnlaget for kommuneplanenes samfunnsdel. Kommunestyret ønsker at administrasjonen i enda sterkere grad legger bærekraftmålene til grunn i fremtidige saksutredninger. Når saker legges frem for politisk behandling skal det fremgå hvilke av bærekraftmålene som blir berørt, og om forslaget til vedtak vil ha positiv eller negativ virkning for disse.

Digitalisering:

Kommunen har gode erfaringer med digitale løsninger. Digitale løsninger skal i størst mulig grad implementeres i kommunes tjenestetilbud og drift. Innbyggere, næringsliv og frivillighet skal i større grad kunne betjene seg selv, involvere seg og ha enkel, men sikker tilgang til sitt anliggende med kommunen. Vi skal benytte oss av fordelene vi har med medlemskap i det regionale og nasjonale digitaliseringssamarbeidet, og dermed bidra til gode, effektive og sammenhengende digitale tjenester innad i kommunen og på tvers av kommunegrenser. Det forutsettes stor fokus på økt digitalisering. Alle digitaliseringsprosjekter som krever økte økonomiske rammer skal ha med et eget punkt om gevinstpotensialet.

Kostnadskontroll:

Det pågående arbeidet med kostnadskontroll har gitt gode resultater og forutsigbare rammer for drift og investering. Kommunestyret forventer at kostnadskontroll fortsatt gis høy prioritet innenfor alle kommunes ansvarsområder.

Kommunestyret ønsker at det foretas benchmarking (sammenligninger) med andre aktuelle kommuner. Det forventes at administrasjonen håndterer sakskomplekset ved hjelp av egne ressurser.

Avaldsnes – Maktens Havn:

Haugalandet markedsføres som «Homeland of the Viking Kings». Rikssamlingsjubileet som skal

arrangeres bl.a. på Avaldsnes neste år gir mulighet til å løfte frem kongs-gravene på Storhaug, Gunnarshaug og Grønhaug. Dette er gravsteder for småkonger som hersket i regionen før Harald Hårfagre samlet Norge til ett rike. Kommunestyret ønsker økt fokus på disse glemte gravene. Målsettingen er å gjenreise gravstedene slik det en gang har sett ut. Dette er av nasjonal interesse. Kommunestyre ber rådmannen utarbeide plan for finansiering, informasjonstavler/skilt og verdig bevaring av disse kulturminnene.

«Home-start» familiekontakten er et frivillig familiestøtteprogram:

Karmøy kommune tar initiativ til et møte med Kirkens bymisjon i Kopervik med hensikt å komme til enighet om en intensjonsavtale for konseptet «Home Start». Målet er å bidra til å bygge opp et nettverk for bedre samspill mellom foreldre og barn som skal forebygge adferdsproblematikk, sykefravær, mistrivelser, samlivsbrudd m.m.

Kartlegging av fysisk utemiljø grunnskoler:

Kommunestyret ser viktigheten av høy trivsel i skolen. Derfor ber vi om at det blir utført en kartlegging av, og synliggjøring av forbedringspotensialene i de fysiske utemiljøene ved våre barne- og ungdomsskoler.

Sikre tilgang på tilstrekkelig kompetanse:

Karmøy kommune har som mål å være regionens mest attraktive arbeidsplass.

Det blir stadig tøffere kamp om å få tak i riktig og god kompetanse til drift av offentlige tjenester.

Kommunestyret forutsetter at rådmann er proaktiv i arbeidet med å beholde ansatte og å rekruttere tilstrekkelig antall nye ansatte. Da med et spesielt fokus innenfor de tjenesteområdene hvor det er stor konkurranse om arbeidskraften.

Turveier:

Når turvei på Veia og Allmannamyra er etablert har kommunen lysløyper i alle kommunens soner.

Kommunestyret vedtar at det jobbes videre med de øvrige planlagte turvei-prosjektene på fastlandet og Åkra, men da med tilpasset standard som gir lavere investeringskostnad.

Votering:

Fellesforslag fremsatt av Grindhaug (KRF) på vegne av AP, FRP, KRF, SP, og V vant frem med 7 stemmer (3 AP, 1 FRP, 1 KRF, 1 SP, 1 MDG) mot 4 stemmer (3 H, 1 KL) for innstillingen.

FSK- 110/21 Vedtak:

Med utgangspunkt i rådmannens fremlagte budsjett vedtas følgende endringer:

Investeringer:

1. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til vedtak i sak 102/21, Kjøp av Kopparen, slik det ble lagt frem for kommunestyre.
Kommunestyret forutsetter at kontraktsinngåelse og kjøp ikke gjennomføres dersom prosjektering viser at teknisk standard i bygningsmassen ikke svarer til kommunens krav og forventninger. Det forutsettes videre at prosjektering og kvalitetssikring bygger på rådene gitt i Procon sin rapport vedlagt saken i kommunestyret 18/10-21.
2. Bygging av ny Åkra skole flyttes frem i tid med oppstart 2025.
Karmøy kommunestyre har bestilt en sak til avklaring av skolestruktur på Åkra innen sommeren 2022, og da spesifikt knyttet til hvilke skoler Åkra nye skole skal erstatte. Med god økonomisk styring og planlegging mener vi at kommunen tåler å overstige gjeldsgraden på 41% for en kortere periode under bygging av ny skole.

En ny skole på Åkra, bygget til erstatning for 3 skoler, viser foreløpig en driftsbesparelse tilsvarende 8 årsverk.

Dette gir lavere driftsutgifter som kompenserer for og forsvarer økt lånegjeldsgrad. Kommunestyret bevilger planleggingsmidler i 2025 og investeringsmidler følger fortløpende i påfølgende år.

3. Kommunestyret er utålmodige med å komme i gang med forsvarlig VA løsninger og økt trafiksikkerhet på Kolnes. Oppstart fremskyndes til siste kvartal 2022.

Arbeidet med planlagt sykkel og gangvei langs ny Eikjeveg starter opp ved årsskiftet 22/23.

Parallelt gjøres det enkle oppgraderinger på dagens Eikjeveg for å bedre trafiksikkerheten.

VA bygges samtidig, og i samme trase som sykkel og gangsti, - følgelig med oppstart innen utgangen av 2022.

Det anlegges gruset turvei som topp-dekke over VA anlegget på strekningen mellom Raglamyr og ny Eikjeveg som også gir direkte forbindelse mellom Kolnes og Raglamyr. Investeringsramme på prosjekt utenfor selvkost (VA) settes til 80. mill.

Dersom kommunestyret høsten 2022 gir sin tilslutning til at Karmøy blir en del av en by-pakke, og det skulle vise seg at midler fra denne pakken kvalifiserer til finansiering av GS langs Eikjevegen, flyttes eventuelt friggitt investeringsramme over til selve Eikjevegen.

Vedtatt ramme dekke i dette tilfellet bygging av de 500 første meterne med oppstart fra Skrevegen og videre langs nordsiden av idrettsanlegget.

Kommunestyret har klare forventninger til at fullføring av ny Eikjeveg blir flyttet frem i tid i forhold til rådmannens opprinnelige forslag. Rådmannen bes synliggjøre dette så snart det blir klart hvorvidt Karmøy kommune blir del av en by-pakke eller ikke.

Disse endringene vil skape større etterspørsel og attraktivitet rundt bosetting i området, derfor ber vi rådmannen gjenoppta arbeidet med områdeplan for Kolnes.

4. Realfag-lab Bø og Stangeland ungdomsskoler.

Kommunestyret er spesielt oppmerksom på at vår region i fremtiden vil få et økt behov for rett kompetanse innen fornybarbransjene. Derfor ser vi at rehabilitering av realfag-labbene ved Bø og Stangeland ungdomsskoler blir gjennomført snarest. Investering flyttes frem til 2022 og 2023. Totalt-ramme investeringer 2.400.000,- fordelt over 2 år.

5. Kirkebygg – rehabilitering ligger allerede inne i 2022 budsjettet med 3.9 mill. Denne posten justeres opp med kr 500.000,- for å kompensere for økte materialkostnader slik at planlagte renoveringsprosjekter kan bli fullført i tråd med planer.

Endringer drift:

1. Økt ramme til styrking av psykososialt arbeid blant barn og ungdom – 3.000.000,- (3/4-årsvirkning)

Resursene organiseres gjennom det nyetablerte tverretatlige psykiske helseteamet samt videreføring av «familieveileder i nav».

Ramme økes til 4.000.000,- fra 2023 (helårsvirkning).

2. Reversering av foreslått kutt til Storhall Karmøy og Torvastad arena – 200.000,- i 2022 og -400.000,- i resten av økonomiplanperioden.

Kommunestyret opprettholder leie på dagens nivå slik at elevene ved Veavågen skole får samme kvalitet på kroppsøving som i dag frem til tilsvarende fasiliteter tilbys i nye Veia skole når den står klar til drift i 2025.

3. Bevilger 300.000,- til stiftelsen Vigsnes Grubeområde i Visnes som bidrag til oppgradering av det gamle administrasjonsbygget for kobbervetket.
4. Reversere kutt av kommunal kontantstøtte – 438.000,-
5. Redusere formannskapetets disposisjonspost til 500.000,- (positivt bidrag med 400.000,-)
6. Prostidiakonistillingen gjøres permanent – drift økes med 200.000,- årlig i økonomiplanen fra og med år 2023. Bevilgningen øremerkes denne stillingen og dagens finansieringsordning forutsettes opprettholdt.

7. Endret driftsramme grunnet endrede investeringsrammer Eikjeveg (fra 2022), Realfag-lab (fra 2022), endring ramme kirkebygg (2022) og Åkra skole (fra 2025)
8. Kommunestyret oppfatter årets sommerskole som et positivt tiltak og ønsker å videreføre dette i somrene som kommer. Tiltaket organiseres gjennom frivillighets-, SLT- og folkehelse-koordinator. Kommunestyret setter av en ramme på inntil kr. 1.500.000,- i 2022 til dette formålet. Det forventes at rådmann innarbeider tilstrekkelige rammer inn i fremtidige budsjetter på bakgrunn av erfaringer fra 2021 og 2022.
9. Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika 500.000,-
Kveitevika er kollektivknutepunktet til en av våre bygder, Feøy. Tilstanden på veien ned mot parkeringsplass og hurtigbåt-kai er av så lav kvalitet at brukere får ødelagt sine kjøretøy ved at de skrapes nedpå. Kommunestyret setter av en ramme på inntil 500.000,- for å utføre vedlikehold på denne veien.
10. Ny-oppstartet ungdomsklubb Kolnes bevilges «oppstartstilskudd» kr 50.000,-
11. Økt stillingsbrøk varaordfører fra 50-70%, godtgjørelse reguleres tilsvarende.
12. Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget gjøres settes til 0,4G pr år

ramme	DRIFT	2022	2023	2024	2025
Endringer i driftsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1, rådmannens forslag:					
1A - ramme	Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724	-15 724	-15 724	-15 724
1A - bev. drift	Netto disponeringseffekter på drift av Prop. 1 S Tillegg 1	1 526	1 526	1 526	1 526
1A - Overf. Invest	Disponering Prop. 1 S Tillegg 1 til økt investering	5 600	6 480	3 600	-
1A - disp.fond	Rådmannens forslag til økt avsetn. disposisjonsfond	8 598	7 718	10 598	14 198
SUM ENDRING		-	-	-	-
Endring i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B), posisjonens forslag					
01 Adm.	Forsmannskapetets disposisjonspost reduseres til 500'	-400	-400	-400	-400
01 Adm.	Varaordførerstillingen økes fra 50% til 70%	300	300	300	300
01 Adm.	Godtgjørelse til leder av Kontroll- og kvalitetsutvalget økes til 40%	30	30	30	30
03 Skole	Storhall Karmøy AS - kutt reverseres	150	300	300	150
03 Skole	Torvastad Arena - kutt reverseres	50	100	100	50
03 Skole	Sommerskole videreføres	1 500	-	-	-
04 Kultur	Vigsnes Grubeområde - oppgradering gml adm.bygget	300	-	-	-
04 Kultur	Nyoppstartet ungdomsklubb Kolnes - "oppstartstilskudd"	50	-	-	-
07 Helse	Styrke psykososialt arbeid blant barn og ungdom	3 000	4 000	4 000	4 000
09 Sosial	Prostdiakonistilling gjøres premanent	-	200	200	200
15 Samferdsel	Utbedring/vedlikehold vei Kveitevika	500	-	-	-
17 VAR	Økte gebyrinntekter til dekning av vann- og avløpsutbygging Kc	-	-120	-640	-1 020
18 Økonomi	Kontantstøtte videreføres	438	438	438	438
Endring i budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)					
1A - bev. drift	Økning i netto driftsutgifter forslag posisjonen	5 918	4 848	4 328	3 748
1A - disp.fond	Reduksjon avsetn. til disp.fond	-6 088	-6 628	-8 808	-9 548
Konsekvenser av endringer i investeringsbudsjettet, posisjonens forslag					
1A - finans	Endring avdragsutgifter	120	1 210	3 000	3 850
1A - finans	Endring renteutgifter	50	570	1 480	1 950
SUM ENDRING		-	-	-	-
1A - Netto driftsresultat, Økning i netto driftsresultat ift. rådmannens forslag 1. nov.		-8 110	-7 570	-5 390	-4 650
Netto driftsresultat (inkl. VAR)		1,61 %	1,80 %	1,79 %	1,80 %
Netto driftsresultat (eksl. VAR)		2,00 %	1,99 %	1,94 %	1,92 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, rådmannens forslag (før Prop. 1 S Tillegg		40,5 %	39,6 %	40,3 %	38,0 %
Anslag justert lånegjeldsgrad, forslag		40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %

ramme	INVESTERING (tall inkl. mva)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	Bygging av ny Åkra Skole flyttes frem - oppstart 2025			-	7 000	120 000	121 000	-53 000	-128 000	-67 000	
	Realfagslab Stangeland og Blø ungdomsskole flyttes frem	1 200	1 200	-	-		-1 200	-1 200			
	Infrastrukturutvikling Kolnes flyttes frem	5 000	40 000	35 000	-			-40 000	-40 000		
	Kirkebygg - rehabilitering økes pga økte materialkostn.	500									
	Endr. i invest.bud. Rådmannens forslag Prop. 15 Tillegg 1	7 000	8 100	4 500							
	Vann og avløpsutbygging Kolnes		10 000	10 000							
Endring finansiering											
2A - finansier.	Endring MVA-refusjon i investeringsbudsjettet	-2 740	-9 860	-7 900	-1 400	-24 000	-23 960	18 840	33 600	13 400	-
2A - finansier.	Økt overføring fra drift, rådmannens tilleggsforslag	-5 600	-6 480	-3 600	-						
2A - finansier.	Endret bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-						
2A - finansier.	Endring låneopptak (neg. beløp er økt låneopptak)	-5 360	-42 960	-38 000	-5 600	-96 000	-95 840	75 360	134 400	53 600	-
	SUM ENDRING	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Justert lånegjeldsgrad	40,5 %	40,5 %	41,9 %	39,7 %	41,7 %	43,7 %	41,4 %	40,5 %	38,0 %	36,1 %

Verbale punkter budsjett 2022

Heltidskultur og arbeidsnærver:

De siste årene har arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden samarbeider godt med heltidskultur. Det har gitt gode resultater. Andelen ansatte med hel stilling i kommunen har økt de siste årene. Dette er positivt for den ansatte, kommunens tjenestetilbud og økonomi. Kommunestyret har fortsatt stort fokus på arbeidet med å øke antall heltidsstillinger og økte stillingsbrøker; særlig innen helse- og omsorgsetaten. Arbeidet med heltidskultur må ikke bli kostnadsdrivende, og må avveies mot vedtatte budsjetttrammer. Nye stillinger lyses primært ut som hele stillinger.

Kommunestyret har sterkt fokus på arbeidsnærver, og forventer at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden samarbeider om dette. Det bes om en kvartalsvis oversikt over arbeidsnærver, fordelt på sektornivå. Sammenligningsgrunnlaget er tallene for 2019 (før pandemien). Målet er en reduksjon i sykefraværet på 10%.

Klima/miljø – FN's bærekraftsmål:

Norge har forpliktet seg til å nå målene i «Paris-avtalen». Da må vi bidra, og gjøre grep lokalt. FN's bærekraftsmål er førende også for kommunal sektor. Derfor er FN's bærekraftsmål grunnlaget for kommuneplanenes samfunnsdel. Kommunestyret ønsker at administrasjonen i enda sterkere grad legger bærekraftmålene til grunn i fremtidige saksutredninger. Når saker legges frem for politisk behandling skal det fremgå hvilke av bærekraftmålene som blir berørt, og om forslaget til vedtak vil ha positiv eller negativ virkning for disse.

Digitalisering:

Kommunen har gode erfaringer med digitale løsninger. Digitale løsninger skal i størst mulig grad implementeres i kommunes tjenestetilbud og drift. Innbyggere, næringsliv og frivillighet skal i større grad kunne betjene seg selv, involvere seg og ha enkel, men sikker tilgang til sitt anliggende med kommunen. Vi skal benytte oss av fordelene vi har med medlemskap i det regionale og nasjonale digitaliseringssamarbeidet, og dermed bidra til gode, effektive og sammenhengende digitale tjenester innad i kommunen og på tvers av kommunegrensene. Det forutsettes stor fokus på økt digitalisering. Alle digitaliseringsprosjekter som krever økte økonomiske rammer skal ha med et eget punkt om gevinstpotensialet.

Kostnadskontroll:

Det pågående arbeidet med kostnadskontroll har gitt gode resultater og forutsigbare rammer for drift og investering. Kommunestyret forventer at kostnadskontroll fortsatt gis høy prioritet innenfor alle kommunes ansvarsområder.

Kommunestyret ønsker at det foretas benchmarking (sammenligninger) med andre aktuelle kommuner. Det forventes at administrasjonen håndterer sakskomplekset ved hjelp av egne ressurser.

Avaldsnes – Maktens Havn:

Haugalandet markedsføres som «Homeland of the Viking Kings». Rikssamlingsjubileet som skal arrangeres bl.a. på Avaldsnes neste år gir mulighet til å løfte frem kongs-gravene på Storhaug, Gunnarshaug og Grønhaug. Dette er gravsteder for småkonger som hersket i regionen før Harald Hårfagre samlet Norge til ett rike. Kommunestyret ønsker økt fokus på disse glemte gravene. Målsettingen er å gjenreise gravstedene slik det en gang har sett ut. Dette er av nasjonal interesse. Kommunestyre ber rådmannen utarbeide plan for finansiering, informasjonstavler/skilt og verdig bevaring av disse kulturminnene.

«Home-start» familiekontakten er et frivillig familiestøtteprogram:

Karmøy kommune tar initiativ til et møte med Kirkens bymisjon i Kopervik med hensikt å komme til enighet om en intensjonsavtale for konseptet «Home Start». Målet er å bidra til å bygge opp et nettverk for bedre samspill mellom foreldre og barn som skal forebygge adferdsproblematikk, sykefravær, mistriksel, samlivsbrudd m.m.

Kartlegging av fysisk utemiljø grunnskoler:

Kommunestyret ser viktigheten av høy trivsel i skolen. Derfor ber vi om at det blir utført en kartlegging av, og synliggjøring av forbedringspotensialene i de fysiske utemiljøene ved våre barne- og ungdomsskoler.

Sikre tilgang på tilstrekkelig kompetanse:

Karmøy kommune har som mål å være regionens mest attraktive arbeidsplass.

Det blir stadig tøffere kamp om å få tak i riktig og god kompetanse til drift av offentlige tjenester.

Kommunestyret forutsetter at rådmann er proaktiv i arbeidet med å beholde ansatte og å rekruttere tilstrekkelig antall nye ansatte. Da med et spesielt fokus innenfor de tjenesteområdene hvor det er stor konkurranse om arbeidskraften.

Turveier:

Når turvei på Veia og Allmannamyra er etablert har kommunen lysløyper i alle kommunens soner.

Kommunestyret vedtar at det jobbes videre med de øvrige planlagte turvei-prosjektene på fastlandet og Åkra, men da med tilpasset standard som gir lavere investeringskostnad.

Saksutredning

Sammendrag

Rådmannen fremmer med dette forslag til handlingsprogram 2022-2025 med årsbudsjett og økonomiplan. Dokumentet er tilgjengelig som en egen [nettside](#), eller i vedlagte PDF-versjon.

Bakgrunn for saken

Saken er utarbeidet i henhold til kommunelovens kapittel 14, og tilhørende forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (heretter for enkelthets skyld bare omtalt som «budsjettforskriften»). Handlingsprogrammet med årsbudsjett og økonomiplan utgjør også kommuneplanens handlingsdel, jf. kommuneloven § 14-4 og plan- og bygningslovens § 11-1.

Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett, og innstilling skal offentliggjøres senest 14 dager før innstillingen behandles av kommunestyret, med alle forslag til vedtak som foreligger.

Årsbudsjettet er en bindende plan for hvordan kommunens midler skal brukes i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. De økonomiske rammene for rådmannens forslag er basert på Karmøy kommunens finansielle måltall vedtatt av kommunestyret 18. juni 2018 med forslag om endring av mål for justert lånegjeldsgrad til 41%. Disse legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid. Kommuneloven setter krav til at kommunestyret en gang i året skal vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte minste de fire neste budsjettårene. Økonomiplan og årsbudsjett skal settes opp i balanse, og være realistiske, fullstendige

og oversiktlige. Økonomiplan og årsbudsjett skal vise utviklingen i kommunens økonomi, samt vise de målene og premissene som økonomiplan og årsbudsjett bygger på. I tillegg til rådmannens forslag til økonomiplan, vises det til de ulike scenariene som er presentert i handlingsprogrammet.

Budsjettvedtaket

Driftsbudsjettet for 2022-2025 er satt opp med sentrale inntekter og utgifter (skatt, rammetilskudd, finansposter mv) slik de fremgår av budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A). Denne gir en sum til fordeling («Korrigert sum bevilgninger drift, netto») som er fordelt med en netto budsjetttramme på kommunens 18 tjenesteområder i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B). Budsjettskjema 1A og 1B er satt opp i henhold til kravene i budsjettforskriftens § 5-4.

For investeringene vedtas det både en samlet ramme per prosjekt, og årlige forventende utgifter og investeringer til prosjektet, i tråd med økonomireglement investeringer. Finansiering og finanstransaksjoner fremgår av budsjettskjema §5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A). Budsjettskjema 2A og 2B er satt opp for å ivareta kravene i budsjettforskriftens § 5-5.

Budsjettforskriften har også et krav om å gi en oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet. Dette kravet er ivaretatt i kapittelet økonomisk utvikling i planperioden.

Handlingsprogrammet inneholder i tillegg en rekke verbalpunkter, et gebyrvedtak, budsjetttiltak, samt mål, indikatorer og aktiviteter knyttet til kommunens vedtatte målkart.

Det vises til vedlagte dokument for mer informasjon om de økonomiske vurderingene, og omtale av forslag til vedtak og tiltak.

Endringer i rådmannens innstilling

1. Endringer knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1

Regjeringen Støre la 8. november frem en proposisjon om endring av forslaget til statsbudsjett for 2022 fremmet av Solberg-regjeringen, Prop. 1 S (2021–2022). Forslaget til regjeringen Støre gir en vekst i de frie inntektene på 2 mrd. kroner. Karmøy kommune får 15,7 mill. kr av denne veksten. Siden Karmøy har flere private barnehager og kommunale skoler enn landsgjennomsnittet i forhold til befolkningen, får kommunen en ytterligere positiv effekt på 1,7 mill. kroner. I tillegg reverseres forslaget om økt innslagspunkt for ressurskrevende tjenester. Dette gir Karmøy enn reduksjon i utgiftene på 4,7 mill. kroner. Den totale netto effekten av Prop. 1 S Tillegg 1 for Karmøy blir dermed 22,1 mill. kroner:

Endringseffekter	2022-2025
Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724
Effekt av endringene innen barnehage og skole	-1 667
Reversering av økt innslagspunkt for ressurskrevende tjenester	-4 700
Total netto effekt Prop. 1 S Tillegg 1 Karmøy kommune	-22 091

Kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram viste i presentasjonen av statsbudsjettet at dette budsjettforslaget gir kommunene en historisk stor vekst i frie inntekter, men presiserte at det ikke kan regnes med tilsvarende vekst de kommende årene. Videre anbefalte statsråden kommunene å bruke noe av veksten i de frie inntektene til å styrke driftsresultatet.

Basert på signalene fra Kommunal- og distriktsministeren og en vurdering av udekkede behov i den fremlagte økonomiplanen, foreslår rådmannen følgende disponering av den totale endringseffekten:

Disponering av endringseffektene	2022	2023	2024	2025
Reversering innsparingstiltak "Reduksjon skole"	5 893	5 893	5 893	5 893
Økning i brukerbehovene innen omsorg ²	2 000	2 000	2 000	2 000
Investering i varige driftsmidler (ekskl. mva) ^{3,4}	5 600	6 480	3 600	0
Avsetning til disposisjonfond	8 598	7 718	10 598	14 198
Total disponering endringseffekter av Prop. 1 S Tillegg 1	22 091	22 091	22 091	22 091

2. Økt ramme til behovsvekst innen omsorg

Det usikkerhet knyttet til ulike forhold i driften/tjenesteproduksjonen. Usikkerheten er trolig størst innen tjenesteområdet omsorg. I fremlagt budsjett- og økonomiplan tas det høyde for at brukerbehovene vil vokse i takt med endring i innbyggertallene, men dette er en usikker forutsetning. For å ta ned denne risikoen foreslår rådmannen å øke driftsrammen til tjenesteområdet omsorg med 2,0 mill. kroner,

3. Økning av P501 til oppgradering dagsenter Skudeneshavn

Eksisterende lokaler til dagsenteret i Skudeneshavn er av eldre dato og gjennom dette prosjektet vil kommunen få oppgraderte lokaler som er bedre tilpasset formålet. Det er i dag utfordringer med temperaturreguleringen som følge av dårlig isolasjon, eldre vinduer og eldre tekniske anlegg. I tillegg inneholder prosjektet en utvidelse av lokalet med 50-60m². Utvidelsen vil gi 2 ekstra leiligheter i alderspensjonatet. Rådmannen foreslår at rammen til P501 Mindre oppgraderinger av bygg og anlegg økes med 7,1 mill. kroner, fordelt med 3,0 mill. kroner i 2022 og 4,1 mill. kroner i 2023. Dette finansieres av økningen i de frie inntektene i Prop. 1 S Tillegg 1.

4. Takheiser beboerrom sykehjem

Kommunen har en økning i pasienter som har nedsatt funksjonsevne, og det generelle omsorgsbehovet i Karmøy kommune viser en økende trend. I den forbindelse ser kommunen en synergi ved å legge til rette for takheiser på alle sykehjemmene i kommunen. Takheiser er den mest ideelle og effektive metoden for å løfte og forflytte personer som har nedsatt funksjonsevne. Dette utstyret vil også påvirke den ergonomiske arbeidssituasjonen til driftspersonell, og dermed kunne redusere potensielle arm og ryggskader, som igjen vil kunne gi en positiv effekt på sykefraværet for driftspersonell. Takheis på alle beboerrom er standard ved bygging av nye sykehjemsplasser. Dette prosjektet legger opp til at alle beboerrom ved kommunens eksisterende sykehjem utstyres med takheis. Rådmannen foreslår en ramme til prosjektet på 12,5 mill. kroner, fordelt med 4,0 mill. kroner i både 2022 og 2023, og 4,5 mill. kroner i 2024. Dette finansieres av økningen i de frie inntektene i Prop. 1 S Tillegg 1.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen viser til vedlagte budsjettforslag, og foreslår at den legges til grunn med følgende endringer:

Endringer i driftsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1:

Ramme	Drift	2022	2023	2024	2025
Endring i budsjettskjema §5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)					
Rammetilskudd	Økt rammetilskudd Prop. 1 S Tillegg 1	-15 724	-15 724	-15 724	-15 724
Bevilgninger drift	Netto disponering/effekter på drift av Prop. 1 S Tillegg 1	1 526	1 526	1 526	1 526
Avsetning til disposisjonsfond	Disponering effekter Prop. 1 S Tillegg 1	8 598	7 718	10 598	14 198
Overført til investering	Disponering Prop. 1 S Tillegg 1	5 600	6 480	3 600	0
		0	0	0	0
Endring i budsjettskjema §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)					
02 Barnehage	Redusert maksimalpris i barnehagen til 3 050 kroner (redusert med 265 kr)	2 000	2 000	2 000	2 000
02 Barnehage	Ytterligere nedjustert pensjonspåslag til private barnehager	-2 900	-2 900	-2 900	-2 900
03 Skole	Reversering innsparingstiltak "Reduksjon skole"	5 893	5 893	5 893	5 893
03 Skole	Reversering ekstra naturfagtime	-767	-767	-767	-767
08 Omsorg	Reversering av økt innslagspunkt for ressurskrevende tjenester	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700
08 Omsorg	Økt ramme til behovsvekst innen omsorg ²	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum bevilgninger drift, netto		1 526	1 526	1 526	1 526

Endringer i investeringsbudsjettet knyttet til Prop. 1 S Tillegg 1:

Ramme	Investering(tall inkl. mva)	2022	2023	2024	2025
Endring §5-5 Bevilgningsoversikter investering (2B)					
Investeringer i varige driftsmidler	P501 (Oppgradering dagsenter Skudeneshavn) ³	3 000	4 100	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	Takheiser beboerrom sykehjem ⁴	4 000	4 000	4 500	0
Endring §5-5 Bevilgningsoversikter investering (2A)					
Investeringssinntekter	Endring komp. MVA i investeringsbudsjett	-1 400	-1 620	-900	0
Overføring fra drift	Endring i overføring fra drift	-5 600	-6 480	-3 600	0
Investeringer i varige driftsmidler	Sum endring (investeringsutgifter)	7 000	8 100	4 500	0

Vedlegg:

Handlingsprogram 2022-2025 Rådmannens forslag

Vedlegg:

Handlingsprogram 2022-2025

Saksbehandler: Camilla Vandvik

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
036/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	03.11.2021
114/21	Formannskapet	22.11.2021
137/21	Kommunestyret	13.12.2021

Ressursbruk innen reiseliv

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg oppvekst og kultur - 03.11.2021 - 036/21

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 22.11.2021 - 114/21

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 03.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HOK- 036/21 Vedtak:

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Formannskapet 22.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 114/21 Vedtak:

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Saksfremlegg ressursbruk innen reiseliv

Bakgrunn

I kommunestyret 22.03.2021 ble det gjort følgende vedtak:

Kommunestyret ser at det er et stort potensiale for næringsutvikling tilknyttet våre turistdestinasjoner og forventer at Karmøy kommune legger til rette for at dette potensialet skal kunne tas ut.

Kommunestyret ber om sak hvor en belyser ressursbruken innen reiseliv slik det er i dag, og en betraktning om dette representerer den beste ressursutnyttelsen for å ivareta målet om økt attraktivitet og flere besøkende.

Videre ønsker kommunestyret å få belyst potensiale for flere arbeidsplasser innen reiselivsnæringen i Karmøy.

Kommunens rolle for reiselivet

Innen mange områder gjøres satsninger med relevans for reiselivet og Karmøy kommune er en viktig aktør. Mye av det som skal til for å være en god vertskapskommune ligger inn under andre avdelinger enn reiseliv og næring. Forenklet kan man si at kommunen har fire roller som alle berører reisemålsutvikling:

1. Rammesetter; politiske føringer, offentlig planlegging, regulering av utbyggingsområder, løyver, skjenkebestemmelser, åpningstider, bruks-/vernehensyn. Rollen som rammesetter er utfordrende fordi den griper inn i alle deler av kommunen fra planprosesser, drift, investering og eierstyring.
2. Utviklingspartner; næringsfond, medinvestor, stimuleringsstiltak, engasjement i destinasjonsselskap, turistkontor og regionale reisemålsselskap.
3. Produkteier; tilrettelegger av elementer som kommunen eier og som inngår i det stedlige reiselivsproduktet, som gågater, friluftsområder og turstier, parker, badestrender, gjestehavner, kommunalt eide severdigheter, museer og kulturattraksjoner.
4. Koordinator; Kommunen som vertskap og forvalter av helheten (drift av turistkontor/web-basert informasjon, skilting, offentlige toaletter, forskjønnelses - og trivselstiltak).

Kommunale mål og planer

Som beskrevet i reiselivsplanen vedtatt 22.mars (sak 23/21) legger Karmøy kommune til rette for nærings- og produktutvikling i egen kommune. Formålet med reiselivsplanen er å gjøre kommunen til en bedre utviklingspartner, produkteier og vert. Som del av vertsrollen initierer og utvikler kommunen produkter; som app, rebus, vandringskart og aktivitetshefter for å formidle verdifulle opplevelser. Disse produktene verdsettes også av kommunens og regionens innbyggere (nærturisme) og bidrar til aktivitet, kunnskap og stolthet.

Målet er å utvikle attraksjonene i Karmøy til å bli de foretrukne kulturhistoriske reisemål på Vestlandet. Formidling av attraksjonene skal være tilgjengelig i digitale kanaler for å skape unike opplevelser og nå nye målgrupper på flere språk. Besøkende skal føle seg velkomne og ivaretatt. De ulike aktørene skal ha et tettere samarbeid for å kunne tilby et mer helhetlig tilbud for de besøkende. Karmøy skal ha en infrastruktur som legger til rette for fysisk aktivitet og naturopplevelser for både innbyggere, hyttegjester og turister. Kunnskapsgrunnlaget om bærekraftig reiseliv og miljøstandarder skal økes for å minimere klimaavtrykket.

Som produkteier og tilrettelegger er store deler av kommunen involvert med ressurser som også fremmer reiseliv. Det er unaturlig å skille mellom oppgaver kommunen gjør for innbyggerne versus besøkende. Men her kan nevnes stillinger som direkte arbeider med tilrettelegging for tilreisende: Reiselivsrådgiver, næringssjef (anslag 10-20 % til reiselivsarbeid), pilegrimkoordinator (Avaldsnes som regionalt pilegrimssenter), museumsconservator (museumstilskudd samt informasjonsarbeid),

rådgivere kultur (formidling, skilt, tilskudd festivaler, bygningsvern), naturforvalter og idrettsrådgiver (tilskudd turløyper og idrettsanlegg) og flere funksjoner innen sektor samferdsel og utemiljø. Vertsrollen er ikke samordnet med felles mål og insitamenter mellom etatene.

Regional reiselivsstrategi for Haugalandet ble vedtatt i 2019 og er kommunenes strategidokument. Følgende målsetting for utviklingsplanen er satt: «Utvikle regionen til å bli et foretrukket reisemål i Fjord Norge, basert på våre fortrinn innen natur og kulturbasert reiseliv.»

Målsettingen skal realiseres ved følgende delmål:

- *Utvikle posisjonen «Homeland of the viking kings» til «The Viking Capital of the world».* Det vises til et utfordringsbilde om å etablere en attraksjons- og produktutvikling av vesentlig omfang uten sterke naturbaserte ikoner, usikker kapitaltilgang og relativt svak regional reiselivskompetanse.
- *Utvikle og realisere «Merket for Bærekraftig reisemål».* Det anbefales at Haugalandet iverksetter en prosess for å oppnå merket for bærekraftig reisemål i tett samarbeid mellom kommunene i regi av Haugaland Vekst IKS og Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS.
- *Styrke markedsføring og finansiering.* Planen utfordrer kommunene på Haugalandet til å ta ansvar for å sikre en grunnfinansiering av reisemålselskapene gjennom forpliktende samarbeid/eierstrategier og å etablere et regionalt reiselivsfond.

Kommunens ressursbruk knyttet til reiseliv

Karmøy kommune støtter opp om disse tre delmålene i reiselivsarbeidet. Ambisjon om å bli «*The Viking Capital of the world*» gir en samlende retning for reiselivet på Haugalandet. Tiltak iverksettes for attraksjonsutvikling for å ta posisjon samt å bygge opp et grønt reiseliv som beskrevet i den kommunale reiselivsplanen. Karmøy kommune avsetter midler til innovasjon og næringsutvikling.

Karmøy kommune har hatt fokus på reiseliv siden 80-tallet og er av få kommuner som har en rådgiver dedikert til fagfeltet. Med denne bevisstheten har kommunen med utviklingsarbeid over tid imøtekommet mål om økt attraktivitet og flere besøkende. Reiselivsrådgiver arbeider med å koordinere tilbud i utvikling av Karmøy som reisemål, produkt- og konseptutvikling for styrket formidling og ivaretagelse av vertskap, tilgjengeliggjøring og informasjonsarbeid.

Innen reiselivsrådgivers budsjett på kr 4 192 000 er største post tjenesteavtaler; kr 2 800 000 for drift av turistkontor, åpen vikinggård, markedsføring ol. Opplev Avaldsnes og Destinasjon Haugesund & Haugalandet er i dag hovedleverandører innen disse tjenesteområdene. Reiselivsrådgiver søker eksterne prosjektmidler til utvikling. Til formidlingstiltak har kommunen de siste årene mottatt kr 600 000 av fylkesmidler til Living History konseptutvikling.

Reiselivsplanen viser prioriteringer for Karmøy kommune i perioden 2021-24. Karmøy har tre reiselivsfyrtårn som vil være prioriterte områder for denne planperioden; a) Avaldsnes, b) Skudeneshavn og c) strendene. Kvalitet i opplevelsene gir effekt i godt omdømme, økt besøk, gjenbesøk, og lengre besøksstid. Planen er realistisk gjennomførbar innen kommunens økonomiske rammer, og har utgangspunkt i fokus på besøksforvaltning og god ansvarlig destinasjonsutvikling (betyr at man sikrer en bærekraftig utvikling som gir grunnlag for sunn næringsdrift, lokal verdiskaping og levedyktige lokalsamfunn) og skal realiseres i samarbeid med andre etater og private aktører; næring og frivillighet.

a) Ressursbruk Avaldsnes

Det er spennende tider for videreutvikling av historiske Avaldsnes som attraksjon; med nye utstillinger på trappene, avdekking av kongsgårdruinene og prestegårdslåven som mulig utskiftbar formidlingsarena og et regionalt pilegrimsenter. Karmøy kommune har våren 2021 foretatt en revidering av ambisjonsnivået og helhetlig ledelse av historiske Avaldsnes (sak 24/21).

Det kommunale aksjeselskapet Opplev Avaldsnes har hatt tjenesteavtale om drift av Nordvegen historiesenter, formidling av vikinggården og Olavskirken, og som arrangør av vikingfestivalen.

Kommunen, ved leder av Avaldsnesprosjektet, har ansvar for utstillinger og faglig innhold. Pilegrimskoordinator arbeider for etablering av Avaldsnes som regionalt pilegrimssenter. Det kommunalt eide bygget og uteområdet fordrer ressurser fra både sektor for eiendom og sektor for samferdsel og utemiljø.

Tjeneste	Årsverk	Budsjett (driftskostnader)
Avaldsnesprosjektet	1	3 163 000
Opplev Avaldsnes 1)	6,9	7 379 000
Leirskolen	3	1 700 000
Regionalt Kystpilegrimsenter 2)	1	1 050 000
Haugalandsmuseet	1	
Sektor eiendom 3)	1,5	
Reiselivstjenester 4)		991 000
Vikinggården		220 000
Vikingfestivalen		376 000
Festivaltilskudd Olavsdagene		15 000

1. Driftskostnader 2020.
2. Finansieres med midler fra staten, fylkeskommunen og andre kommuner. Karmøy kommune sitt tilskudd er kr 125 000.
3. 1 fast heltidsstilling; Vikinggården, uteområdet og Visnes. 0,5 fast stilling som vaktmester Nordvegen.
4. Jfr. tjenesteavtale med Opplev Avaldsnes.

Under de arkeologiske undersøkelsene i regi av Kongsgårdsprosjektet fant man ruiner av et kongsgårdsanlegg fra middelalderen. Disse ruinene blir nå konserverte og vil bli et viktig bidrag til å øke attraksjonsverdien for Avaldsnes. Utgravingen og konserveringen av ruinene er finansiert av Karmøy kommune og med midler fra statsbudsjettet. Oppfølging av konserveringsarbeidet gjøres av ansatt i sektor kultur med ansvar for bygningsvern og Avaldsnesprosjektet.

Kommunen har startet utarbeidelse av ny reguleringsplan for området. Planen må ta hensyn til endret bruk av driftsbygning, parkeringsforhold, middelalderpark, ruinene og annen infrastruktur. Det er satt av kr 25 millioner i investeringsbudsjettet 2021/22 til driftsbygning og parkering.

Det er satt av kr 15 millioner (2023/24) til fornying av utstillingen på Nordvegen historiesenter. Kunnskap framskaffet gjennom utgravninger og forskning blir en viktig del. Utstillingen skal være på plass 2024 og vil gi et løft til attraksjonen Avaldsnes og appellere til flere besøkende.

Kommunestyret vedtok i 2014 (sak 40/14) eierstrategien for Karmøy kulturopplevelser (nå Opplev Avaldsnes): Visjonen er å utvikle "Historiske Avaldsnes" til en av Nordens viktigste lokasjoner for vikinghistorien. Selskapets formål er å formidle lokal kulturhistorie, utvikle historiske attraksjoner og tilby kulturopplevelser av høy kvalitet til lokalbefolkning, tilreisende, turister og historieinteresserte. I saken var det også lagt inn forventninger om at Historiske Avaldsnes i et 5-års perspektiv (2018) skulle oppnå et besøkstall på 60 000 pr år, og at selskapet samtidig oppnår en salgsinntekt på ca. kr 12 millioner med et positivt driftsresultat.

Besøkstall for Avaldsnes har økt betydelig med dobling fra nær 20 000 i 2014 til 40 000 i 2019. Med tanke på utfordringer og begrensningene grunnet utgravninger og opp-pussing av Olavskirken lover dette godt for fremtidig økning i besøkstall. Den kommersielle formidlingen kan deles opp i flere segment; cruise, buss/turoperatører, bedriftsmarked, private arrangement og individuelle besøk. Haugalandet har de senere år hatt en stor økning i antall cruiseanløp. Det blir viktig å utvikle produkter rettet mot dette segmentet. Koronapandemien satt en brå stopp for den forventede økningen. Bedriftsmarkedet, som har vært en viktig del av Opplev Avaldsnes sitt inntektsgrunnlag, og buss/turoperatører er også hardt rammet av pandemien. Individuelle besøk på historiesenteret og

vikinggården har ulike målgrupper. I 2020/21 var det hovedsakelig norske turister, med forventning om at det fra 2022 vil ta seg godt opp med utenlandske gjester. Ved en fornying av utstillinger samt formidling av Kongsgårdsruinen forventes en økning i besøk av lokalbefolkning/nærmarked. Kystpilegrimssenteret vil også kunne tiltrekke flere besøkende. Økning i antall besøkende gjør at det også forventes en økning i inntjening årlig på ca. 12 % opp til kr 8,4 millioner i 2026. Samlet inntekt for Opplev Avaldsnes i 2020 var kr 7 529 000 inkludert kr 2 557 000 fra Karmøy kommune.

Strategier for bedre ressursutnyttelse

Opplev Avaldsnes har måttet tilrettelegge sin drift etter behov fra Haugalandmuseene (elevbesøk historiesenteret) og leirskole (opphold vikinggården). Dette kan begrense booking av betalende gjester. Med mange involverte aktører i det historiske Avaldsnes blir et viktig grep for fremtiden å løse særskilte problemstillinger knyttet til den kommersielle driften, organisering og økonomi i sammenheng med det kulturhistoriske aspektet samt søke innovative løsninger for balansegangen vern og opplevelse. Det er andre destinasjoner som retter seg mot historieinteresserte, med særlig økt konkurranse om vikingtema. Avaldsnes er Rogalands tusenårssted – og skal være et kulturfyrtårn for fylket. Karmøy må ta grep for å innlemmes i større grad i fylkessatsningen og å etablere Nordvegen *regionale* historiesenter; som Norges eldste kongesete og regionalt pilegrimssenter. Kommunen må fri til regionen og fylket for sponsorer og eierskap.

Rådmannen startet i 2020 å starte en prosess med å revidere ambisjonsnivået og tilpasse en helhetlig ledelse av Historiske Avaldsnes. Dette inkluderer ledelsesressurser i kommunen, organisering av eksterne aktører, samt drift og styrking av den kulturhistoriske og kommersielle ledelsen av Nordvegen Historiesenter og tilhørende kulturhistoriske verdier. Kommunestyret vedtok i kommunestyresak 61/21 at det jobbes videre med en virksomhetsoverdragelse for å organisere det historiske Avaldsnes som et kommunalt virksomhetsområde i Oppvekst og kulturretaten. Ved å samle ressursene i en organisasjon vil en også sikre bedre kontroll over aktivitetene. Økt besøk vil medføre økte lønns- og varekostnader. Det er viktig å kunne ta ut en effektivitetsgevinst ved bedre bruk av utstyr og personell for å redusere faste driftskostnader utenom lønn.

En helhetlig organisering og ledelse med et avklart ansvar og styringsrett er en viktig forutsetning. Det vil være behov for en proaktiv leder som gir retning og kan samskape med både interne og eksterne aktører. Med denne løsningen er det viktig å opprettholde fokus på marked med utvikling av kommersielle produkt samt fleksibilitet ift personale og arbeidstid. Skal visjon om å utvikle Historiske Avaldsnes til en av Nordens viktigste lokasjoner for vikinghistorien nås, må kommunen sette ambisiøse mål og ressurser for å sette seg i posisjon. Tydelige kommersielle og kvalitative mål og evaluering fører til målrettet ressursanvendelse. Avaldsnes er den naturlige hub for å *Utvikle posisjonen «Homeland of the viking kings» til «The Viking Capital of the world».*

Et av satsingsområdene i den kommunale reiselivsplanen er attraksjonsutvikling med mål å utvikle attraksjonene i Karmøy til å bli de foretrukne kulturhistoriske reisemål på Vestlandet. I de kommende årene skal der iverksettes tiltak for å styrke Avaldsnes som vikingattraksjon for å bygge opp om Karmøyidentitet og merkevaren "Homeland of the Viking Kings", og utvikling av regionalt kystpilegrimssenter for å bygge opp om middelalderparken med Kongsgårdsruin og ny formidlingsarena.

For å innfri ambisjonen om å ta posisjon som «the Viking Capital of the world» fordres samhandling og eierskap hos kommunene og reiselivsnæringen. Og et destinasjonsselskap som setter seg i førerretet for å oppnå reiselivsrettet næringsutvikling.

b) Ressursbruk Skudeneshavn

Skudeneshavn som turistattraksjon impliserer en hel by som vertskap. Det idylliske kulturmiljøet er hovedattraksjonen; og her er ivaretagelse prisgitt huseiere og Foreningen Gamle Skudeneshavn. Tre ansatte på kulturavdelingen (kulturvern/kommuneantikvar/konservator) har fast kontordag ukentlig i Skudeneshavn, og arbeider både med vern og formidling som gagnar reiseliv i stor grad.

Private ivaretar overnatting, servering og tilleggsopplevelser; galleri, konserter ol. Næringslivet og frivillige (gjestehavn, museum med flere) utgjør vertskap sammen med kommunen. Det sommeråpne turistkontoret er oppmøte for byvandring med teatervri og utleie av sykler og robåt. For å tilby helårig formidling/aktivitet har kommunen utviklet familierebus samt digital byvandring. Kommunen bidrar i tillegg med tilrettelegging og tilgjengeliggjøring av infrastruktur (som til eksempel beplantning og søppeltømming). Disse kostnadene fremkommer ikke i tabellen.

Tjeneste	Årsverk	Budsjett (driftskostnader)
Turistinformasjon 1)		272 000
Tilskudd Skudeneshavn museum		260 000
Tilskudd foreningen Gamle Skudeneshavn		100 000
Festivaltilskudd SILK og Skudedefestival (2)		100 000
Reiselivsprosjekter		30 000
Sektor eiendom 2)	0,10	
Byvandring med teatervri		20 000
Renhold off.toalett Andersenbrygga	0,22	140 000

1. Rameavtale med Destinasjon Haugesund & Haugalandet om kjøp av tjeneste til drift av turistkontor i Skudeneshavn inngått 2018 (2år+1+1), kr 180 000.
Telefon, renhold etc dekkes av kommunen over reiselivsbudsjettet.
2. Sektor kultur har egen tilskuddsordning og årlig evaluering med sektor samferdsel og utemiljø og de største festivalene.
3. Byggdrifter med 10 % stilling tilknyttet Mælandsgården. Ukentlig renhold. Driftskostnader i tillegg.

Det frivillige bidrar på mange måter til å fremme reiselivet i Karmøy, så som museene og festivalene. Vi vet at festivalene fører til en betydelig omsetningsøkning for det lokale næringsliv. I Karmøy kommunes rolle som samfunnsutvikler er det viktig med et aktivt og styrket samarbeid med festivalarrangører og andre private aktører i lokalt kulturliv, næringsliv, reiseliv og idretten som bidrar til opplevelser og verdiskaping.

Besøkstall på Skudeneshavn museum har økt fra rett over 2000 gjester i 2014 til nær 10 000 i 2019, en formidabel vekst i hovedsak knyttet til cruisesegmentet. Skudeneshavn museum er drevet av Skudeneshavn historielag i kommunalt eid bygg. Museumskonservator bistår som ansvarlig for sommerguidene og ved cruiseanløp.

Besøkstall for første år med teller ute i gamle Skudeneshavn viser en økning på 20 000 fra 2017 til 2019. Det kommer klart frem av telleren hvor mye folk festivalene og arrangement som Tall Ship Race og The Beast trekker. Men selv uten festivaler i 2020/21 var det mange besøkende på Karmøy og spesielt i Skudeneshavn. Både Skudeneshavn camping og Skudeneshavn båtforening hadde rekordomsetning i 2020, og igjen nytt årsbeste i 2021.

Strategier for bedre ressursutnyttelse

Reiselivsrådgiver gjennomfører gjesteundersøkelser hvert tredje år, med gjennomgående positive tilbakemeldinger og høy besøkstilfredshet fra respondentene. Undersøkelsene har vist at skilting, utvidede åpningstider og flere serveringssteder oppleves som områder med forbedringspotensial. Mens besøkende har etterspurt flere restauranter og butikker (ikke dagligvare), er der en positiv utvikling med flere aktører av tilbud innen aktivitet og opplevelse.

Konkurrenseevnen avhenger av det helhetlige produktet og kan forsterkes gjennom koordinering og samarbeid. Transportbedrifters tjenester blir mer attraktive når rutetilbud passer sammen, overnattingsbedrifters tjenester styrkes av at aktører og butikker informerer om sine tilbud til deres gjester, museer blir mer attraktive når gode restauranter etablerer seg i nærheten, og så videre.

For å øke verdiskapingen må aktiviteten øke også utenom høysesongen. Besøkende og deltidsinnbyggere (våre hyttegjester) vil legge igjen mer penger med tilgjengelige kommersielle produkter og forutsigbare åpningstider. Volum i besøk har stor betydning for både inntjening og kompetanse og kontinuitet i bemanning. Her er cruisesegmentet kjærkomment. 1/3 av passasjerene kjøper en ekskursjon hvor Åkrafjorden/Langfoss, Avaldsnes og Skudeneshavn er de mest populære tilbudene. Her ligger muligheter hos næringsaktører til å ta en større del av kaka.

Det anses som fordelaktig å ha en lønnet leder for næringsforeningen som kontaktperson og prosjektleder for større grad av utvikling og samarbeid. Kommunen må initiere økt grad av offentlig/privat samarbeid for å ivareta mulighetene for næring, tiltrekke seg og ta vare på virksomheter og arbeidsplasser og ivareta livskvalitet for brukere av området.

Skudeneshavn gis et skikkelig løft med etablering av det nye bybadet samt den planlagte opprustningen av Torget. Disse investeringene vil bidra til økt besøk, stimulere næringsliv og bolyst. Jamfør gjeldende reiselivsplan er fokus for reisemålsutvikling i Skudeneshavn «Et godt sted å bo er et godt sted å besøke». I årene som kommer skal der iverksettes tiltak for stedsutvikling og merkevarebygging med mål om attraksjonsutvikling og posisjonering som foretrukne kulturhistoriske reisemål på Vestlandet.

c) Ressursbruk strendene

Storhavet er et flott skue, uansett vær. Karmøystrendene er et yndet tursted hele året, både for lokalbefolkning, regionen og tilreisende. Friluftsrådet Vest har ansvar for tilrettelegging på Karmøys strender. Teller ved kultur- og naturstien langs Åkrasanden viser en jevn stigning av turgåere, med mye besøk gjennom året og spesielt om våren. Telleren har vist ca. 100 000 de siste årene, per 20.08.2021 viser den 125 630.

Sammen med Åkrehamn vekst og kommunen (ved reiselivsrådgiver og naturforvalter) søkes årlig miljøsertifiseringen Blått Flagg for Åkrasanden. Foruten å gi en viktig internasjonal status, setter prosjektgruppen i live forpliktende miljøtiltak og bidrar til å generere aktivitet på en av Karmøys hovedattraksjoner. Sommeren 2021 ble det tatt vannprøver på Sandvesanden med mål om innvilget Blått Flagg søknad også her fra 2022.

Strategier for bedre ressursutnyttelse

Samtidig som at det er viktig å ivareta naturmangfold, skal Karmøy ha en infrastruktur som legger til rette for fysisk aktivitet og naturopplevelser for både innbyggere, hyttegjester og turister.

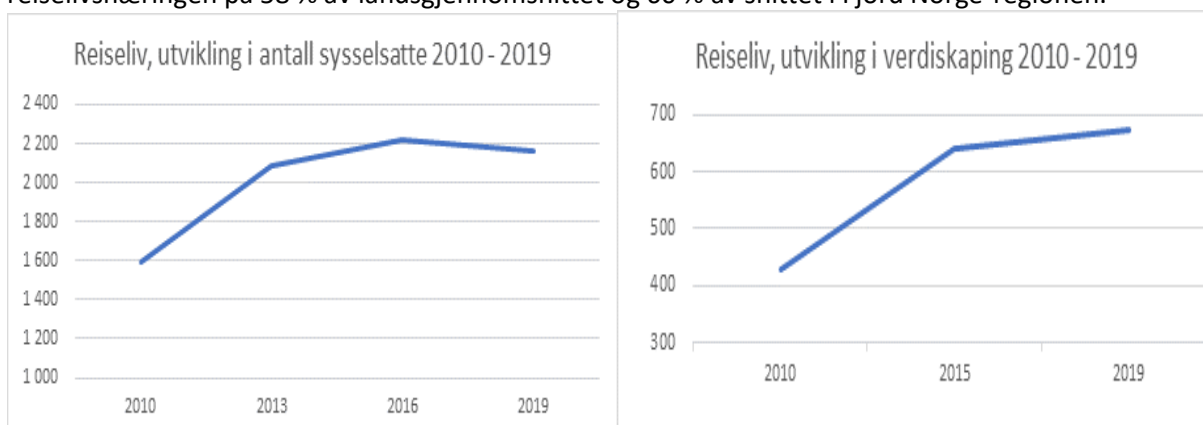
Opparbeidelse av stier, merking, etablering av parkeringsplasser og informasjon bidrar både til oppdagelse og til å sikre verneverdier. Langs foreslåtte landskapsvernområde Åkrasanden - Syre, er det flere aktører som ønsker å tilrettelegge videre for besøkende, være seg overnatting og naturbaserte opplevelser. Det er viktig at et vern ikke begrenser gode tilpasninger, aktivitet og opplevelsesverdi.

Karmøy kommune ønsker å legge til rette for friluftsliv og aktivitet – både til lands og til vanns. Opplevelsesaktiviteter rettet mot det individuelle markedet er utfordrende. Nøkkelen er et godt privat/offentlig samarbeid der kommunen tilrettelegger og stimulerer til investerings- og utviklingsvilje.

Gjeldende reiselivsplan sier at Karmøy kommune skal bygge opp om naturbaserte opplevelser. I årene fremover skal bærekraftig forvaltning ligge til grunn for ivaretagelse av lokal egenart, stimulering av aktivitetsturisme og grønt reiseliv. Det å bli et «bærekraftig reisemål» forplikter engasjement, både politisk og administrativt, for kommunene på Haugalandet, som samfunnsaktører- og utviklere.

For videre næringsutvikling og ressursutnyttelse innen reiseliv

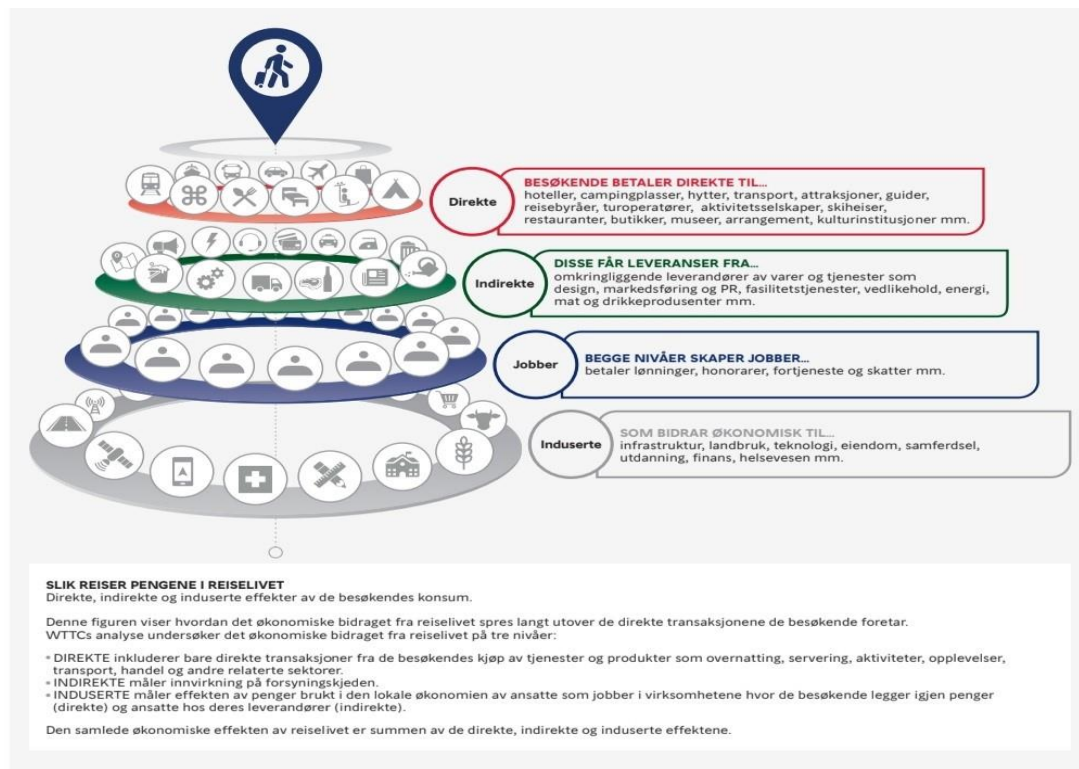
Reiselivet som næring har stått for en betydelig vekst i verdiskapingen de siste årene (før korona). Veksten i antall årsverk i reiselivsnæringen utgjør 10 % av den samlede nasjonale veksten, noe som er 50 % høyere sysselsetningsvekst enn for øvrige bransjer. Haugalandet har en verdiskaping fra reiselivsnæringen på 58 % av landsgjennomsnittet og 60 % av snittet i Fjord Norge-regionen.

Den første grafen viser utvikling sysselsatte og den andre verdiskaping i millioner kroner i reiselivsnæringen i Haugaland Vekst kommunene 2010-19 (Menon Economics).

Reiselivsnæringen står normalt sterkere i bykommunene enn i distriktskommunene, dette skyldes ikke minst at yrkestrafikken i stor grad finner sted i byene. Det samme bildet finner vi på Haugalandet hvor Haugesund har en høyere verdiskaping pga konsentrasjonen av hotellkapasitet. 87 % av yrkestrafikken og 89 % av ferie- og konferanse skjer på ett av byens hoteller. En svakhet ved SSB-statistikken er at den ikke omfatter en stor andel hytteutleie, besøk hos venner/familie og delingsøkonomien med aktører som Airbnb. Dermed er det mange overnattingstilbydere som ikke synliggjøres når det kommer til gjestedøgn og verdiskapingstall.

Reiselivet som næring inndeles tradisjonelt i fem hovedkategorier hvor de tre første betegnes som kjernenæringene; overnatting, servering, aktiviteter, transport, formidling. Det særegne er at kjernenæringene står samlet for mindre enn 50 % av den totale verdiskapingen, mens en rekke ulike næringsgrupper «høster» av effekten. Reiselivsnæringen er dermed en betydelig kilde til og distributør av omsetning og verdiskaping til næringer som detaljhandel og annen tjenesteyting.

Figur 7 Slik reiser pengene i reiselivet. Om direkte, indirekte og induserte effekter av besøkendes konsum. (WTTC 2017 s. 11)

Reiselivet er et økosystem (omfatter også frivillig sektor) som bare fungerer når aktørene samhandler. Reiselivsutvikling forutsetter engasjement fra næringsaktørene på særlig fire områder;

- Bedriftenes ambisjoner om å utvikle egne virksomheter til lønnsomme foretak og skape vekst, fornyelse og gode arbeidsplasser.
- Bedriftenes vilje til å jobbe sammen om omstilling og innovasjon i nettverk, klynger og på reisemålene, i samspill med andre bransjer og næringer, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Bedriftenes vilje til å engasjere seg i reiselivets utvikling i egen kommune/på eget reisemål og medfinansiere destinasjonsselskaper.
- Bedriftenes vilje til å delta i oppbyggingen av langsiktige markedsposisjoner som understøtter bærekraftsmålene, grønn omstilling og økt eksport.

Reiselivsnæringen i Karmøy ga 137 millioner i verdiskaping og personskatt-inntekt på 9,1 million i 2018. Da var det 354 ansatte i reiselivet i kommunen. Haugesund lufthavn Karmøy og Park Inn hotell er av de store reiselivsbedriftene.

Kommunens næringsplan omhandler strategier for næringsutvikling, og hvordan Karmøy kommune kan bidra til å øke sysselsetting og verdiskaping i reiselivsnæringen. Her påpekes det at investeringene innen reiseliv ligger langt lavere i Haugesundregionen enn på landsbasis og i naboregionene. Destinasjonsselskapet har spesielt pekt på utvikling av historiske Avaldsnes og idrettsanlegget Fjord Motorpark som viktige prosjekter for vekst i den regionale reiselivsnæringen.

Karmsund Havn IKS sine investeringer i kai og tilrettelegging for cruiseturisme har gitt meget gode resultat med økt besøk, nye kundegrupper og verdiskaping i regionen. Det diskuteres stadig hvor lønnsomme cruise gjestene er. Tilbydere til cruisetrafikken involverer skips-, havn og lostjenester, utfluktager, opplevelses- og kulturbedrifter, guidetjenester, destinasjonsselskap og næring som transport og handel. Innovasjon Norge/Epinion sin cruiseundersøkelse 2019 viser 540 kr lagt igjen pr gjest pr havn. For 2022 er det booket inn 121 skip med 425.000 passasjerer, og det anslås at dette segmentet kan gi 500 000 potensielle gjester årlig fra 2023. En viktig del av reiselivsarbeidet fremover blir å tilrettelegge for større lokal verdiskaping. Karmøy er sterk på attraksjoner og det er Opplev

Avaldsnes og Skudeneshavn museum som har merkbart resultat av økingen i cruisemarkedet. Nå blir turistsesongen utvidet og gir grobunn for ambisjonen om et helårig reiseliv: Stabilt volum gir grunnlag for å drive med helårsansatte og mer aktivitetsbasert. Utviklingspotensial i produkt som Syreneset Fort og Visnes gruveområde vil arbeides videre med i så måte, samt tiltak for at gjestene blir lengre i Skudeneshavn for mer handel.

Som det understrekes i den regionale reiselivsplanen er strukturen blant reiselivsbedriftene (sett bort fra hotellkjedene) små og mellomstore bedrifter. Det er ingen i regionen som tar lokomotivfunksjonen, og en mister dermed effekter av drahjelp i kommersialiseringsprosesser, markedsadgang og kompetansedeling.

Regional reiselivsplan utfordrer kommunene på Haugalandet til å ta ansvar for å sikre en grunnfinansiering gjennom forpliktende samarbeidsplaner/eierstrategier og å etablere et regionalt reiselivsfond. Karmøy kommunestyre har på bakgrunn av dette vedtatt (sak 6/20) å investere 3 millioner i et fond som skal bidra til egenkapitalfinansiering av reiselivsbedrifter. Midlene var vedtatt med forbehold om at Haugesund kommune var med, noe de ikke er per i dag. For å bistå våre reiselivsaktører til videre satsning må de gis mulighet til å utvikle sitt forretningsmessige potensial med kapitaltilgang for innovasjon og attraksjonsutvikling.

Destinasjon Haugesund & Haugalandet skal ivareta reiselivets fellesoppgaver innen markedsføring, profilering og produktkoordinering og har samarbeidsavtale med Karmøy kommune pålydende kr 1 319 371 (per 2021). Destinasjonsselskapet har i 2021 med bruk av regionale reiselivsmidler opprettet prosjektstillingen arrangementsansvarlig, og skal arbeide systematisk både med å få arrangement til regionen og målinger med verdiskapingsanalyser og arrangementskalkulator. Formålet med «regionale reiselivsmidler» er å øke besøksattraktivitet, verdiskaping og arbeidsplasser i reiselivet på Haugalandet, ved å finansiere: 1. Målrettet reiselivsutvikling hos Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS i samarbeid med selskapets medlemsbedrifter, og andre sentrale samarbeidspartnere i reiselivet. 2. Helhetlig bruk av tilskudd til arrangementer og festivaler som bidrar til besøksattraktivitet, verdiskaping og arbeidsplasser.

Kunnskap er en grunnleggende forutsetning for all næringsutvikling. Nettverksbygging mellom næringsaktørene, hvor arenaer for erfaringsutveksling og partnerskap etableres, er viktig. Kommunen legger til rette for et bredere reiselivstilbud gjennom å stimulere til innovasjon og et tettere samarbeid både innad i næringen og mellom aktører i ulike næringer. Her er det også viktig at Destinasjon Haugesund & Haugalandet tar en mer aktiv rolle som kompetansebyggende selskap og som pådriver for prosesser, produkter og aktiviteter. Med kommunenes overordnede mål for eierskap i Destinasjonsselskapet om *samfunnsøkonomisk avkastning*, forventes målinger som viser sammenheng med regionens utvikling og vekst i samlede økonomi. Vekst i antall arbeidsplasser og økt verdiskaping innen reiselivsbransjen er indikatorer. Destinasjon Haugesund & Haugalandet skal (2021-22) gjennomføre en strategiprosess som staker ut prioriteringer, ressursallokering og målkrav for en periode på 5-7 år.

Mål for reiselivsarbeidet er å redusere klimaavtrykk, flere arbeidsplasser, økt verdiskaping, større overrisslingseffekt, økt gjestetilfredshet og positiv effekt på lokalsamfunnene, dette er indikatorer som vil inngå i den nasjonale monitoren foreslått som ett av de strategiske tiltakene i den nye nasjonale reiselivsstrategien. For å stimulere til gode lokalsamfunn blir den planlagte prosessen for å oppnå merket for bærekraftig reisemål viktig og riktig. Dette vil gi kommunene verktøy og system for å klargjøre hvor skoen trykker, med en kontinuerlig forpliktende prosess som involverer til privat/offentlig samarbeid. Flere må samhandle for å lykkes.

Potensial for flere arbeidsplasser innen reiselivsnæringen i Karmøy

1) Gode rammebetingelser.

Det gjelder å tilrettelegge for at hoteller, restauranter, serveringssteder og opplevelsesbedrifter fortsetter å vokse. Karmøy kommune kan legge til rette for verdiskaping og lønnsomhet i

reiselivsnæringen først og fremst gjennom å etablere gode rammebetingelser for å drive næringsvirksomhet. Kommunen skal tilrettelegge og gi bistand til bedrifter i startfasen og være utviklingspartner for satsninger og videre vekst.

2) Sesongutvidelse.

Flere norske reisemål er preget av sesongsvingninger. Særlig distriktene, som Haugalandet, har ikke tilstrekkelig kundegrunnlag for å opprettholde et fullverdig reiselivstilbud hele året. Dette gir utfordringer for reiselivsbedrifter som ønsker stabil og kompetent arbeidskraft, og for lokalsamfunn som ønsker helårsarbeidsplasser og mer stabil bosetting. For å øke aktiviteten og verdiskapingen på en bærekraftig måte, må aktiviteten øke også utenom høysesongen. Cruisesegmentet bidrar til at flere av våre reiselivsaktører kan utvide tilbudet og ta imot grupper utover sommeren. I 2022 er det kun årets to siste måneder som står uten anløp. Forretningsmarkedet bidrar også til å holde aktiviteten i reiselivsnæringen oppe gjennom hele året og jevne ut sesongvariasjoner. Forsterket satsing på arrangement vil bidra til sesongutvikling og helårig etterspørsel.

Med sommeråpent og sesongansatt vertskap begrenses tilgjengelighet og rom for fornying på museene. Fire museer er privat eide og blir drevet av frivillige organisasjoner med støtte fra kommunen. Faste ansatte med faglige kvalifikasjoner ville løftet kvalitet i formidling og profilering.

3) Kulturturisme og unike opplevelser.

Det finnes en rekke eksempler på hvordan kultur har vært drivkraft for næringsutvikling og suksess på mindre steder. Aktørene som skaper, formidler og tilbyr kulturelle aktiviteter og opplevelser til de reisende består både av myndigheter, frivillige, institusjoner og virksomheter. Næringsaktørene spenner fra gründere og små enkeltmannsforetak til store virksomheter. Mange kulturtilbud er uavhengige av årstid, og kan dermed bidra til å utvide reiselivssesongen. Resultatet kan bli økt verdiskaping i kultur- og næringsliv og flere helårsarbeidsplasser i reiselivet. Dette er et fokusområde i handlingsplanen for reiselivsarbeid i Karmøy kommune.

Studier av de ulike bransjenes vekstrate de siste årene viser at det ikke er de store bransjene overnatting og servering som har størst vekst, men «opplevelser», det vil si bedriftene som fyller oppholdet med reelt innhold og merverdi.

1. Investeringsvilje.

Forventing til et reiselivsfond som nevnt i regional reiselivsplan er å skape flere arbeidsplasser i reiselivsnæringen og nært tilstøtende næringer, kultur- og primærnæringer som bidrar til regionens besøksattraktivitet og økt verdiskaping. Avkastningskravet er evne til å investere i virksomheter som skaper nye og varige arbeidsplasser i regionen.

2. Endringsvilje.

Reiselivsutvikling avhenger av bedriftenes ambisjoner om vekst, fornyelse og gode arbeidsplasser. Økosystemet fordrer vilje til å engasjere seg i reiselivets utvikling og jobbe sammen om omstilling og innovasjon i nettverk, klynger og på reisemålene, i samspill med andre bransjer og næringer, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

3. Grønt reiseliv.

Med en miljøbevisst satsing på reiseliv har Norge og Karmøy potensial til å ta en stor del av denne veksten og skape enda flere arbeidsplasser. Å bistå våre bedrifter til miljøsertifisering er en viktig rolle for kommunen. Bærekraftige bedrifter blir løftet frem i reiseportaler, etterspørres av stadig flere, og er ønsket utvikling for Karmøy kommune.

4. Bosteds- og besøksattraktivitet.

Bedrifter etablerer seg der folk bor og arbeidskraft er tilgjengelig. Derfor er bolyst og evnen til å tiltrekke seg unge nyutdannede viktigere enn noen gang.

En trend som forsterkes under koronapandemien er at fokus på masseturisme viker for unike opplevelser. Næringen bør i større grad tilrettelegge for nærturisme. Alt reiselivsarbeid kommunen gjør, er fundamentert i å øke helårig opplevelsestilbud; et godt sted å bo er et godt sted å besøke!

5. Økt overnattingstilbud.

Overnattingstilbud nær attraksjoner og for grupper vil være et løft for reiselivet i Karmøy. For økt overnatting i kommunen må areal og infrastruktur tilrettelegges. En økning innen bobilsegmentet melder nye behov i forhold til tilrettelegging; kommunen må bistå med rådgivning om etablering/utvidelse, samt se mulighet for samarbeid med private/foreninger om drift og vedlikehold på egnede kommunale tomter.

Rådmannens kommentar:

Karmøy kommune skal bidra til å styrke samfunnsøkonomisk verdiskaping med god infrastruktur og tjenester, og dermed stimulere til vekst i antall arbeidsplasser innenfor reiselivsnæringen. Reiselivet representerer lave inngangsbarrierer til arbeidslivet og er en viktig sektor for økt sysselsetning, særlig for unge, arbeidstakere med lavere utdanning, og fremmedspråklige.

Nasjonal reiselivsstrategi (2021) ansvarliggjør flere områder for å legge til rette for reiselivsutvikling. Deriblant mål om å etablere en nasjonal kunnskapsplattform for kommunens roller og ansvarsområder overfor reiselivet. Viktige stikkord er både kommuneplanlegging, lovpålagte oppgaver, vertskapsfunksjoner, tilrettelegging/fellesgoder, stedsattraktivitet, besøksforvaltning, destinasjonsledelse, næringsutvikling og ressursforvaltning. Den skal bygges opp med elementer som digital veileder, opplæringsprogram for politikere og administrasjon, samt et nasjonalt fagnettverk for erfaringsutveksling.

Karmøy kommune har en vertsrolle som fordrer samarbeid på tvers av etater og organisering av reiselivsrelaterte kommunale tjenester. Gode rammevilkår og investeringer må til for å skape en turistnæring med en verdiskaping tilsvarende landsgjennomsnittet. Karmøy kommune har et sterkt engasjement for at reiselivet utvikles innenfor bærekraftige rammer, i form av blant annet helårsarbeidsplasser, infrastruktur som muliggjør helårsturisme, og ulike tilbud for de fastboende. Det er viktig at dette engasjementet stimuleres videre, fra lokal mat og drikke og overnattingsmuligheter i hytter og fyr, til natur- og kulturopplevelser, spel og festivaler. Et godt tilbud av unike opplevelser bidrar til flere tilreisende som gir økt verdiskaping på helårig basis.

Besøkende stimulerer lokalt næringsliv, blant annet ved å handle i butikker og etterspørre opplevelser som arrangementer og aktiviteter. Slik kan turister bidra til at tjenestetilbudet opprettholdes og utvides, noe som også kommer lokalbefolkningen til gode. Samtidig kan reiselivsattraksjoner og -tilbud skape oppmerksomhet og stolthet rundt lokalsamfunnets kvaliteter. God ansvarlig destinasjonsutvikling har flere positive effekter; vern og vedlikehold av natur og kulturarv, større oppmerksomhet rettet mot tradisjoner og det lokalt særegne, identitet og revitalisering av bydeler. Altså; levedyktige lokalsamfunn og bærekraft.

Karmøy kommune har vært inne i en omfattende prosess for å utvikle langsiktige kommunedelplaner for de tre byene Kopervik, Åkrehamn og Skudeneshavn. Kommunedelplanene vil være bindende for framtidig arealbruk, men vil også være et dokument hvor en forankrer tiltak som fremmer byutvikling. Dette er viktig arbeid som vil fremme både bosteds- og besøksattraktivitet.

Reiselivsnæringens mange bedrifter fra ulike bransjer er avhengig av hverandre for å kunne tilby sine kunder en helhetlig reiseopplevelse. Samarbeid er sentralt for å styrke tilbudet av attraktive

opplevelser og for å synliggjøre dette. Kommunen kjøper markedsføringstjenester fra Destinasjon Haugesund & Haugalandet årlig for rundt 1,3 million. Utviklingen av tilreisende turister over Haugesund Lufthavn hadde en positiv utvikling fram til pandemien inntraff. Tilsvarende for cruiseturismen. Dette er de mest målbare områdene som Destinasjon Haugesund & Haugalandet har levert på. Forventningene til øvrige områder er noe mer uklart definert. Derfor har Karmøy kommune i samarbeid med nabokommunene bedt Haugaland Vekst utarbeide en felles eierstrategi for selskapet. Denne vil snart være klar for politisk behandling i kommunestyret.

Rådmannens konklusjon:

Rådmannen mener at ressursutnyttelsen for å ivareta mål om økt attraktivitet og flere besøkende er forsvarlig og god. Gjennomgang har avdekket at det er områder som kan følges opp bedre. Det er allerede iverksatt tiltak, jamfør reorganisering av Historiske Avaldsnes og ny eierstrategi for Destinasjon Haugesund & Haugalandet.

Karmøy kommune støtter opp om de tre delmålene i den regionale reiselivsstrategien for Haugalandet. Ambisjon om å bli «*The Viking Capital of the world*» gir en samlende retning for aktører innen reiselivet og fordrer samhandling og eierskap hos kommunene så vel som reiselivsnæringen. Og et destinasjonsselskap som setter seg i førerretet for å oppnå reiselivsrettet næringsutvikling. Tiltak iverksettes for attraksjonsutvikling for å ta posisjon samt å bygge opp et grønt reiseliv som beskrevet i den kommunale reiselivsplanen. Planen er realistisk gjennomførbar innen kommunens økonomiske rammer. Besøksforvaltning og god ansvarlig destinasjonsutvikling er fokusområder med tiltak som skal skape økt besøksattraktivitet; med formål om å tilrettelegge for unike kultur- og naturopplevelser for å styrke Karmøy som besøksmål. Målsettinger skal realiseres i samarbeid med andre etater og private aktører; næring og frivillighet.

For å imøtekomme bærekraftsmål og tettere samarbeid, samt etablere verktøy for systematisk evaluering og måling, har Rådmannen forventning til en god prosess for å oppnå merket for bærekraftig reisemål på Haugalandet. Med ønsket effekt i felles retning og tett dialog, - og et løft både når det gjelder kompetanse og omdømme. Håndteringsevne og verktøy for besøksforvaltning er viktige premiss for langsiktig reiselivsarbeid og styrket regional reiselivskompetanse.

I bærekraftig forvaltning ligger en balansegang vern og bruk. Det er viktig at vern ikke begrenser gode tilpasninger, aktivitet og opplevelsesverdi; når areal skal undersøkes ift landskapsvern må Karmøy kommune påse at vi trygger lokale arbeidsplasser og mulighetsrom for både investeringer samt fysisk utfoldelse. Karmøy kommune har et mål om å stimulere til økt aktivitetsturisme.

Kommunene på Haugalandet utfordres i den regionale reiselivsplanen til å ta ansvar for å sikre en grunnfinansiering gjennom forpliktende samarbeid/eierstrategier og reiselivsfond. Reiseliv er et satsningsområde for Karmøy kommune som ønsker å etablere et mulighetsrom og har dermed avsatt reiselivsmidler til innovasjon og næringsutvikling.

Reiselivsutvikling fordrer samhandling både hos private og offentlige aktører. Kommunen er en viktig utviklingspartner men forutsetter engasjement fra næringsaktørene om å utvikle egne virksomheter til lønnsomme foretak og skape vekst, fornyelse og gode arbeidsplasser, og samskaping om omstilling og innovasjon i nettverk, klynger og på reisemålene, med andre bransjer og næringer.

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannen ber kommunestyret ta saken til orientering.

Vedlegg:

Rapport destinasjonsselskapenes verdiøkende rolle - 26.mai

Saksbehandler: Per Velde**Kommunedirektør/rådmann:** Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
124/21	Formannskapet	06.12.2021
138/21	Kommunestyret	13.12.2021

Eierstrategi for Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar vedlagt eierstrategi for Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS
2. Kommunens representant i selskapets generalforsamling skal stemme for endringer i selskapets vedtekter, slik det er beskrevet i eierstrategien og dette saksframlegget
3. Rådmannen gis fullmakt til å utarbeide forslag til instruks for valgkomitéen i samråd med øvrige kommunale eiere. Instruksen skal være i samsvar med eierstrategien
4. Karmøy kommune gir Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS anledning til å overta kommunes aksjer i Fjord Norge A/S til en aksjepris som er minimum balanseført verdi
5. Ordfører gis fullmakt til å signere alle nødvendige dokumenter knyttet til aksjeoverdragelsen
6. Kommunens representant i selskapets generalforsamling skal fremme forslag om å gi styret i selskapet i oppdrag om å forslå tiltak for å øke andelen private eiere i selskapet

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Med unntak av noen justeringer, er dette saksframlegget og tilhørende eierstrategi i all hovedsak utarbeidet av Haugaland Vekst IKS, i et felles samarbeid med alle de ni kommunale eierkommunene i Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS (DHH).

Karmøy kommune har vedtatt eierskapsmelding med prinsipper for god offentlig eierstyring. Det er startet et arbeid i etterkant med å utarbeide eierstrategier for de selskap hvor kommunene i regionene har eierinteresser sammen. Formålet med en eierstrategi er å gi klare mål for eierstyringen av selskapet. Eierstrategien er et styringsdokument som viser hva kommunenes administrasjon skal arbeide for relatert til eierstyringen av Selskapet, samt hva kommunens representant på generelt grunnlag, skal stemme for i Selskapets generalforsamling.

Da eierkommunene i Haugaland Vekst (HV) vedtok Regional reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025, ble det anbefalt følgende:

«Det anbefales at Haugaland Vekst IKS på vegne av eierkommunene umiddelbart etter vedtak av Regional Reiselivsstrategi iverksetter arbeidet med en eierstrategi for DHH som klargjør hva de kommunale eierne forventer fra sitt økonomiske engasjement i Selskapet».

På bakgrunn av dette har rådmennene i eierkommunene bedt Haugaland Vekst om å utarbeide eierstrategi for Destinasjon Haugesund & Haugalandet med følgende mandat:

«Haugaland Vekst IKS bes på vegne av eierkommunene i DHH AS å utarbeide et forslag til kommunal eierstrategi for selskapet. Hver av eierkommunene stiller med en representant som skal ta del i arbeidet».

Forslag til eierstrategi med forslag til endring av vedtektene ble drøftet i eiermøtet i Selskapet den 23. juni 2021, med representanter for både kommunale og privat eiere.

Ni kommuner i regionen har eierandeler i DHH. Med unntak av Sauda kommune bidrar de kommunale eierne også til grunnfinansiering av driften av Selskapet. Den største private eieren er CS Investering AS med 24,9 prosent eierandel. (Se fullstendig oversikt i vedlagte forslag til eierstrategi).

I tillegg har Selskapet en medlemsmasse, som består av reiselivs- og handelsbedrifter og andre som har interesser av økt turisttrafikk inn til regionen. Reiselivsbedringene blir ivaretatt gjennom medlemsmøter, nyhetsbrev, m.m. Selskapet bidrar også til samarbeid mellom medlemsbedriftene, og kobler dem mot markedet. Medlemsbedriftene har mulighet til å gi innspill, men har ingen formell styring.

Kommunenes rolle i reiselivsarbeidet

Kommunene har flere roller innenfor reiselivsområdet; som eiere i DHH, setter rammer med politiske føringer, gir tillatelser, vedtar reguleringsplaner, er produkteier, tilrettelegger og i mange sammenhenger, vertskap. Kommunene er også kunder av destinasjonsselskapet.

I dagens marked er prinsippet om bærekraft et viktig salgsargument. Bærekraftig besøksforvaltning er et vesentlig verktøy i utvikling av reisemål. Besøksforvaltning som handler om å bidra til bærekraftige lokalsamfunn der reiselivet spiller en viktig rolle, skal bidra til å sikre at opplevelsen blir god både for besøkende og fastboende. Besøksforvaltning hører derfor hjemme i samfunnsplanleggingen og er et naturlig fagområde inn i det kommunale, fylkeskommunale og nasjonale planarbeidet. Tett samarbeid mellom reiselivsnæringen og kommunene er en betingelse for å lykkes. I tillegg er de interkommunale selskapene Karmsund Havn og Haugaland Vekst viktige samarbeidspartnere. Karmsund havn som teknisk operatør med tanke på cruisetrafikken og Haugaland Vekst som arbeider med regional næringsutvikling og koordinerer arbeidet med «Veikart for Haugalandet», der reiseliv og opplevelse er et av fire hovedområder. Haugaland Vekst utarbeider også «Regional Reiselivsplan».

Om Destinasjon Haugesund & Haugalandet og utviklingstrekk i reiselivet

Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS har 5 ansatte per juni 2021, inklusiv personell for drift av turistinformasjonen i Haugesund.

Ved siste emisjon i 2018, ble det offentlige eierskapet i selskapet utvidet betraktelig og andelen økte til 72,29 prosent. Det er et mål at den offentlige eierandelen reduseres og den private økes. Det samme gjelder privat finansiering. Driftsinntektene i selskapet fordeler seg mellom eierkommunene, andre offentlige midler, medlemskontingenter og andre inntekter.

Selskapets inntekter har de siste fem årene ligget stabilt mellom 7 – 8 millioner kroner. Eierkommunens kjøp av tjenester utgjorde i 2020 ca. 4,6 millioner kroner og Rogaland fylkeskommune, ca. 1,1 million kroner. Resultatmessig, med noe variasjon, har ordinært resultat balansert pluss/minus i samme perioder.

Styret i selskapet er sammensatt med både reiselivskompetanse og politisk kompetanse:

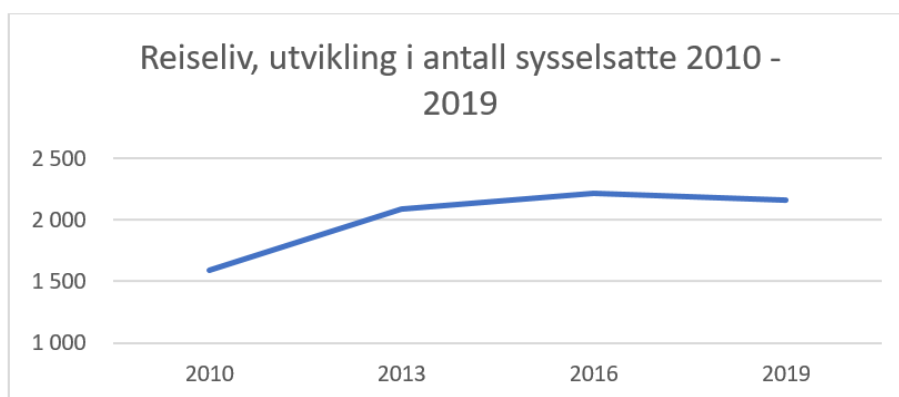
- *Styrets leder: Asbjørn Moe, kommunalsjef teknisk i Tysvær (tidligere leder i Fikse Næringsforening)*
- *Styremedlem: Annette Sæther, næringssjef i Haugesund kommune*
- *Styremedlem: Eli Margrete Stølsvik, næringsdrivende innen reiseliv og revisor*
- *Styremedlem: Reidar Westre, hotelldirektør i Scandic Maritim Hotel*
- *Styremedlem: Svein Erik Indbjo, bystyremedlem i Haugesund og fylkestingsmedlem i Rogaland*
- *Styremedlem: Aase Simonsen, kommunestyremedlem i Karmøy og fylkestingsmedlem i Rogaland*

For nærmere selskaps informasjon, se www.purehelp.no.

Karmøy kommune har 230 aksjer i Selskapet, som utgjør en eierandel på 22,09 prosent. Største kommunale eier er Haugesund kommune med 24,39 prosent

Reiselivsnæringen gir et viktig bidrag til verdiskaping og arbeidsplasser i hele regionen. Reiselivsnæringen er en arbeidsintensiv næring. Nasjonalt har veksten i antall ansatte vært på 40 prosent de siste ti årene. En stor andel er ungdom og hele 43 prosent har utenlandsk bakgrunn. Før koronapandemien utgjorde veksten i antall årsverk 10 prosent av den samlede nasjonale veksten, noe som er 50 prosent høyere sysselsettingsvekst enn for øvrige bransjer nasjonalt.

I Haugesund kommune sto personskatten fra ansatte innen reiselivsnæringen i 2019 for 34 millioner kroner, mot f.eks. 4,9 og 1,6 millioner kroner fra hhv prosessindustrien og sjømatindustrien. For Karmøy kommune viser samme undersøkelse utført av Menon, at skatteinngangen var 13 millioner kroner. Haugesund har langt flere ansatte i reiselivsbransjen enn Karmøy, men Karmøy har utpendling av reiselivsansatte på ca. 43 prosent. Dette gir relativt høye skatteinntekter på tross av betydelig færre reiselivsbedrifter enn i Haugesund.

Figur 1: Utvikling i antall sysselsatte i reiselivsnæringen i Haugaland Vekst kommunene 2010-2019.

Kilde: Menon Economics

Den største driveren innenfor reiselivsnæringen i regionen er aktivitetsnivået i det øvrige næringslivet. I tillegg kommer større konferanser, arrangementer, m.m. Dette gjør at reiselivsnæringen er konjunkturavhengig. Koronapandemien det siste året har med fullt vist hvor sårbar næringen er. Næringen gir stort rom for småskala virksomheter i distriktet med utleie og aktiviteter. Herunder tilleggsnæring i landbruket, og er dermed også viktig i bygdeutviklingen. Cruisefrafikken til Haugesund er en svært viktig inntektskilde for flere av disse.

Figur 2: Utvikling verdiskaping i millioner kroner i reiselivsnæringen i Haugaland Vekst kommunene 2010-2019.
Kilde: Menon Economics

Forslag til vedtektsendringer i Selskapet

Formålet til selskapet er definert i selskapets vedtekter, og ble drøftet i eiermøtet 23. juni 2021.

Dagens vedtekter, §3:

«Markedsføring av reiselivsbedrifter i regionen og andre aktiviteter som naturlig faller sammen med dette, herunder å delta i andre selskaper med lignende virksomhet, kjøp og salg av aksjer, eller på annen måte gjøre seg interessert i andre foretagender».

I det omtalte eiermøtet ble det presisert at «herunder delta i andre selskaper med tilsvarende formål» må være med i formålet. Det ble påpekt at dette ikke gjelder deltakelse i kommersielle reiselivsbedrifter, men at det skal være mulig å delta i type selskaper som Fjord Norge og Reisemål Sørvest, noe Selskapet allerede er.

Forslag til nytt formål, §3:

«Selskapets formål er gjennom markedsføring å bidra til at regionen framstår som synlig og slagkraftig overfor det nasjonale og internasjonale markedet. Enten alene eller i samarbeid med andre, herunder delta i andre selskaper med tilsvarende formål».

I tillegg skal kommunen i kommende generalforsamlinger foreslå endringer i selskapets vedtekter knyttet til styrets sammensetning og bruk av valgkomité. Forslagene er i samsvar med kommunens eierskapsmelding og prinsipper for god offentlig eierstyring.

§ 6 om styrets sammensetning vil foreslåes endret til:

«Styret skal ha 5 medlemmer med inntil 3 numeriske varamedlemmer. Styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år. For å redusere behovet for antall varamedlemmer, skal varamedlemmer foreslås i numerisk rekkefølge».

Det vil videre foreslås en ny bestemmelse i § 7 om bruk av valgkomité:

«Generalforsamlingen velger valgkomité for 2 år av gangen. Valgkomitéen konstituerer seg selv med leder, men generalforsamlingen peker ut hvem som har ansvaret for å innkalle til første møte i komitéen».

Samt nye bestemmelser knyttet til generalforsamlingen i § 8:

«Den ordinære generalforsamlingen avholdes hvert år innen utgangen av juni måned. Innkallelse med angivelse av dagsorden skjer med fire ukes skriftlig varsel til aksjonærene. Ekstraordinær generalforsamling avholdes etter aksjelovens regler. Det er tilstrekkelig at dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen er gjort tilgjengelig

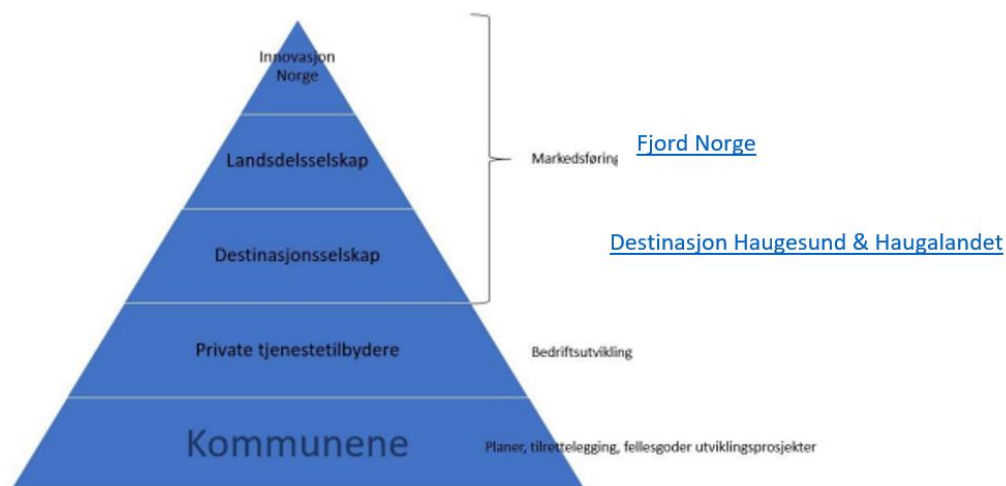
på selskapets nettsider. (AL §5-11a)».

Både utfordringer og muligheter i reiselivsnæringen

Før pandemien brøt ut i mars 2020, var framtidsutsiktene lyse for reiselivsnæringen på Haugalandet. Etter utbruddet ble reiselivet satt i en ekstrem situasjon som har rammet næringen med en kraft vi aldri tidligere har opplevd. Selv om innenlands turisme førte til noe aktivitet i fjor sommer, falt utenlands trafikken mer eller mindre bort. Prognosene for når næringen er tilbake til «normalen», er høyst usikker, selv med gjennomført vaksinasjonsprogram. Statlige tilskuddsordninger har hjulpet, men det har likevel ført til avvikling eller nedskalering av virksomheter og dermed tap av arbeidsplasser. Det haster å komme opp på normal drift for næringen.

Reiseliv og opplevelse er pekt på som en av «framtidsnæringene» i «Veikartet for Haugalandet 2021-2025». Bakgrunnen er at denne næringen var i vekst før pandemien. Samt at næringen er arbeidsintensiv med mange arbeidsplasser som har lav terskel med tanke på formell utdanning og integrering. Næringen har også stor betydning for småskala virksomheter i distriktet.

Organisering av reiselivsbransjen

Foreslår overføring av aksjer i Fjord Norge AS til Destinasjon Haugesund og Haugalandet

I eiermøtet 23. juni 2021 ble det foreslått at de kommunene som har aksjer i Fjord Norge AS overfører disse til Selskapet. Dette vil øke Selskapets eierandel fra 0,241 prosent til 0,842 prosent, noe som vil, selv om det fortsatt er en liten aksjepost, samle regionens eierandeler og dermed gi større muligheter for å styrke Selskapets og regionens innflytelse i Fjord Norge. De kommunene som har eierandeler per i dag er:

- Karmøy kommune 0,241%, som utgjør 2 aksjer til en bokført verdi på 10.000 kroner.
- Haugesund kommune 0,12%
- Tysvær kommune 0,12%
- Sauda kommune 0,12%

Totalt 0,601 prosent som sammen med Selskapets andel gir en eierandel på 0,842 prosent. Til

sammenligning har Visit Hardanger 0,602 prosent eierandel. Stavanger kommune og Bergen kommune er ikke på eiersiden i Fjord Norge. Sannsynligvis er de representert gjennom Region Stavanger som har en eierandel på 1,446 prosent og Visit Bergen som har hele 11,325 prosent.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Eierstrategien er et viktig styringsredskap og legger grunnlaget for eierkommunenes forvaltning av eierskapet i Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS. Den skal sikre at formålet med eierskapet oppfylles og gir retning til selskapets styrende organer og rammer for selskapets strategi for videre drift og utvikling. For kommunene er det et overordnet mål at selskapet gir samfunnsøkonomisk avkastning i form av økt verdiskaping og flere arbeidsplasser innen reiselivsnæringen. Hittil er det ikke gitt aksjeutbytte til eierne av Selskapet.

Karmøy kommunes eierstrategi er samsvarende med de øvrige eierkommunene, med unntak av ønsket eierposisjon. Kommunens innflytelse i selskapet gjøres enklest via tjenesteaftaler, ikke gjennom eierstyring. Destinasjonsselskapet er et felles virkemiddel sammen med den lokale reiselivsnæringen, for å øke samfunnsøkonomiske gevinster i form av verdi- og jobbskaping. Rådmannen er derfor av den oppfatning at det også må være balanse i eierskapet, hvor det må arbeides for privat eierandel på over 50 prosent. I dagens situasjon er nok det et langsiktig arbeidsmål, men det er viktig å gi et positivt signal hvis privat reiseliv ønsker å kjøpe seg opp i selskapet.

Kommunens beskjedne eierpost i Fjord Norge AS foreslås overdratt til Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS, til minimum bokført verdi som er 10.000 kroner.

Etter siste kapitalutvidelse i selskapet i 2018, ble den samlede kommunale eierandelen økt betydelig. Eierkommunene finansierer også rundt 60 prosent av driften av selskapet gjennom kjøp av tjenester for å markedsføre regionen. Det siste året er det også inngått avtale om levering av tjenester innen næringsutvikling innen reiselivet, jmf. KS-sak om «Reiselivsmidler». Det er et mål at private aktører er med på en større del, både på eier- og driftssiden. Kommunen vil gi styret i oppdrag å komme med forslag til hvordan dette kan løses.

Vedlegg

1. Forslag til ny eierstrategi for eierkommunene Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS
2. Forslag til nye vedtekter Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS

Vedlegg:

211122b Forslag eierstrategi i Destinasjon Haugesund & Haugalandet

211122b Forslag til nye vedtekter Destinasjon Haugesund & Haugalandet

Saksbehandler: Per Velde

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
113/21	Formannskapet	22.11.2021
139/21	Kommunestyret	13.12.2021

Veikart for Haugalandet 2021-2025 - Regional strategi for næringsutvikling

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar «Veikart for Haugalandet 2021-2025», med strategiske mulighetsområder og strategiske tiltaksområder, slik planen foreligger nå
2. Karmøy kommune vil bidra til å nå målene i «Veikartet» ved å:
 - a. Innarbeide «Veikartet» i kommunens relevante planer og i tilhørende handlingsprogrammer
 - b. Bidra til økt næringsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom lokalt næringsarbeid
 - c. Bidra til økt bostedsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom tiltak i egen kommune
3. Rådmannen vil legge fram ny sak for kommunestyret når «Veikart for Haugalandet 2021-2025» er endelig ferdigstilt innen sommeren 2022.

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 22.11.2021 - 113/21

1. Karmøy kommunestyre vedtar «Veikart for Haugalandet 2021-2025», med strategiske mulighetsområder og strategiske tiltaksområder, slik planen foreligger nå
2. Karmøy kommune vil bidra til å nå målene i «Veikartet» ved å:
 - a. Innarbeide «Veikartet» i kommunens relevante planer og i tilhørende handlingsprogrammer
 - b. Bidra til økt næringsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom lokalt næringsarbeid
 - c. Bidra til økt bostedsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom tiltak i egen kommune
3. Rådmannen vil legge fram ny sak for kommunestyret når «Veikart for Haugalandet 2021-2025» er endelig ferdigstilt innen sommeren 2022.

Formannskapet 22.11.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 113/21 Vedtak:

1. Karmøy kommunestyre vedtar «Veikart for Haugalandet 2021-2025», med strategiske mulighetsområder og strategiske tiltaksområder, slik planen foreligger nå
1. Karmøy kommune vil bidra til å nå målene i «Veikartet» ved å:
 - a. Innarbeide «Veikartet» i kommunens relevante planer og i tilhørende handlingsprogrammer
 - b. Bidra til økt næringsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom lokalt næringsarbeid
 - c. Bidra til økt bostedsattraktivitet lokalt og regionalt gjennom tiltak i egen kommune
3. Rådmannen vil legge fram ny sak for kommunestyret når «Veikart for Haugalandet 2021-2025» er endelig ferdigstilt innen sommeren 2022.

Saksutredning

Sammendrag

«Veikart for Haugalandet 2021-2025», er en regional strategi for næringsutvikling. Med utgangspunkt i regionens fortrinn viser «Veikartet» hvilke næringer hvor det forventes størst verdi- og jobbskaping framtiden. Det er vekst i disse næringene som kan gi regionen økonomisk bærekraft til å gi flest mulig i et anstendig arbeid og skatteinngang til kommunene til å utvikle velferdstilbudet.

«Veikartet» viser hvilke næringer som kommunene bør tilrettelegge for, og hensynta i sine respektive samfunnsplaner, arealplaner, handlingsprogrammer og investeringer. Dette gjelder ikke bare i forhold til strategisk riktige innkjøp og anbudsprosesser tilrettelagt for lokale leverandører, men i aller høyeste grad eierstyringen av den betydelige kapitalen som kommunene har investert i felles regionale selskaper som Haugaland Kraft AS, Karmsund Havn IKS, Holding Haugaland Næringspark AS, Marin Energi Testsenter AS, Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS, Karmøy Næringsfond AS, med flere. God eierstyring av disse selskapene, og deres investeringsplaner gir betydelige ringvirkninger for verdi- og jobbskapingen i regionen.

«Veikartet» er fortsatt under arbeid, men gir allerede i sin nåværende form en klar retning for kommunenes planarbeid, aktiviteter og investeringer. Det endelige «veikartet» forventes å bli ferdigstilt før sommeren 2022. «Veikartet» er initiert av «Regionrådet». Haugaland Vekst IKS har prosjektledelsen og vil få et koordinerende ansvar for interkommunale tiltak. Med unntak av dette «sammendraget» og «rådmannens konklusjon» er saksframlegget tilnærmet likelydende for alle kommunene, og ført i pennen av Haugaland Vekst IKS. Det foretatt noen mindre oppdateringer som følge av ferske analysetall for Telemarksforskning.

Bakgrunn for saken (H-vekst)

«Veikart for Haugalandet 2021-2025», er en regional strategi for næringsutvikling. «Veikartet» skal vise retning på det regionale offentlige næringsarbeidet og si noe om hva regionen prioriterer å jobbe med de neste årene for å øke attraktiviteten og nå målene om «økt bærekraftig verdiskaping», «vekst i antall arbeidsplasser», og «økt nærings- og bostedsattraktivitet».

Regionrådet for Haugalandet behandlet «Veikartet» i møtet den 18. juni og gjorde følgende vedtak:

«Regionrådet for Haugalandet godkjenner forslag til «Veikart for Haugalandet 2021-2025» for oversendelse til politisk behandling og vedtak i eierkommunene i Haugaland Vekst og Rogaland fylkeskommune».

Forslaget til «Veikart», som ligger vedlagt, er en rullering av «Utviklingsplanen for Haugesundregionen 2017-2020». Arbeidet er koordinert av Haugaland Vekst (HV). «Veikartet» har blitt til i tett samarbeid med de næringsansvarlige i de ti eierkommunene (Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bokn, Utsira, Vindafjord, Etne, Sveio, Suldal og Sauda), og «Regionrådet for Haugalandet» (bestående av ordførerne og kommunedirektørene).

Programmet på «Agendakonferansen 2021» i januar tok utgangspunkt i «Veikartet». Ellers har pandemien det siste året satt begrensninger for fysiske arrangementer underveis i arbeidet, noe som er erstattet med digitale møter med utvalgte næringer og offentlige aktører og spørreundersøkelse til bedrifter i regionen.

Forankring og eierskap til «Veikartet» med tilhørende strategisk tiltaksplan, må sikres gjennom vedtak i hver enkelt kommune og Rogaland fylkeskommune. Det er viktig at «Veikartet» samvirker med kommunale og fylkeskommunale planer. Det er derfor av vesentlig betydning at «Veikartet» tas med som grunnlag når relevante planer rulleres i eierkommunene. Kommunene må ha spesielt fokus når det gjelder å arbeide for økt bostedsattraktivitet.

Regionrådet for Haugalandet er ansvarlig for gjennomføring av «Veikartet», mens Haugaland Vekst har ansvar for den praktiske koordineringen og oppfølgingen på vegne av regionen, i samarbeid med kommunene og andre sentrale aktører fra næringsliv, akademisk, fylkeskommuner, mfl. I det videre arbeidet vil det også være viktig å ha en avklaring av forventninger, roller, ressurser og arbeidsfordeling.

Med utgangspunkt i analyser er det i «Veikartet» valgt å fokusere på noen utvalgte strategiske mulighetsområder og strategiske tiltaksområder. De strategiske tiltaksområdene er valgt ut ifra at det er områder det offentlige kan påvirke. Det betyr ikke at alle andre næringer er glemt. De øvrige næringene vil nyte godt av arbeidet som legges ned for økt nærings- og bostedsattraktivitet i regionen.

Valgte strategiske mulighetsområder:

1. Grønn energi og industri
2. Havnæringene
3. Havbruk og landbruk
4. Reiseliv og opplevelse

Valgte strategiske tiltaksområder:

- Infrastruktur og areal
- Kompetanse
- Nyskaping og internasjonalisering
- Næringsaktiv offentlig sektor
- Samhandling og profilering

Nærings- og bostedsattraktivitet

Det er to måter et «sted» kan skape ekstra vekst på. For det første må stedet skape «bostedsattraktivitet» ved å utvikle kvaliteter som øker innflytting og reduserer utflytting. For det

andre må stedet skape «næringsattraktivitet» som fører «investeringslyst» og vekst i antall arbeidsplasser. «Næringsattraktivitet» og «bostedsattraktivitet» er gjensidig avhengige av hverandre. Arbeidsplasser får folk til å flytte til kommunen, mens trivsel og gode tjenester får folk til å bli boende. Forutsetning for å lykkes, er at en greier å mobilisere alle krefter i et tillitsfullt samarbeid om felles mål.

Lokal og regional vekst- og attraksjonskraft avgjøres både av forhold en kan påvirke, og forhold en ikke kan påvirke. Det er viktig å skille mellom disse. Ytre drivkrefter som konjunkturer, innvandring og strukturendringer i næringslivet, kan ikke påvirkes lokalt. I et felle bo- og arbeidsmarked må disse driverne identifisere og regionen må bli enige om de tiltak som kan gjøres lokalt for å øke attraktiviteten.

Næringsattraktivitet

Næringsattraktiviteten påvirkes av to strukturelle forhold; befolkningsveksten og bransjestruktur. Befolkningsvekst gir vekstimpulser til bedrifter som har et lokalt marked og bidrar dermed også til arbeidsplassvekst. Næringsattraktiviteten på Haugalandet var positiv fra 2003 til 2012. Deretter har utviklingen vært negativ med unntak av årene 2015 og 2017. Det er viktig å være oppmerksom på at det er til dels store variasjoner mellom kommunene i regionen. Karmøysamfunnet har hatt en flat utvikling på dette parameteret de siste årene.

Bransjestrukturen har betydning for hvor robust regionen er i forhold til konjunktursvingninger og omstillingsevne til nye næringer. Etter 2015 har bransjestrukturen vært ugunstig da den har vært dominert av næringer med lav vekst.

På grunn av bransjestrukturen har veksten i antall arbeidsplasser i næringslivet blitt redusert med 1105 de siste ti årene. Dette skyldes hovedsakelig at det er mange arbeidsplasser knyttet til produksjon av oljeplattformer. Haugalandet har ni ganger så stor andel av arbeidsplassene i denne bransjen som landet som helhet. Bransjestrukturen ellers på Haugalandet har også en stor andel av arbeidsplassene i basisnæringer som er de mest konkurranseintensive bransjene. Eksempler på andre som har hatt nedgang i antall arbeidsplasser er prosess, el-produksjon, øvrig verkstedindustri, og landbruk. Videre spår Telemarksforskning at bransjer som for eksempel Tele og IKT vil få sterk vekst. Innen Olje og gass regner de med en nedgang på 2 % per år. Med tanke på eldrebølgen som kommer tror Telemarksforskning at private helsetjenester vil øke med 1,7 % per år.

Bostedsattraktivitet

Bostedsattraktiviteten har stor betydning for om befolkningen øker eller minker på et sted. Norge har opplevd avtakende vekst generelt. Haugalandet hadde en svak tilflytning fra 2010 til 2012, og deretter regionen opplevd en fraflytting fram til de tre siste årene. I 2018 snudde trenden og regionen opplever nå en positiv trend som i 2021 har resultert i en svakt positiv befolkningsøkning. Flyttetallene er likevel overraskende dårlige og det skyldes dels svak arbeidsplassvekst og dels lav bostedsattraktivitet. Utfordringen er særlig i aldersgruppen 20-40 år.

At bostedsattraktiviteten i regionen trekker nedover, påvirker også næringsattraktiviteten negativt. Tiltak for å snu dette er nødvendig. Vi trenger flere innbyggere mellom 20 og 40 år. Dette er en målgruppe som det bør arbeids målrettet mot over tid. Dette målgruppen er kanskje den aller viktigste for utvikling av regionen.

Arbeidsplassutvikling

Haugalandet har hatt svakere arbeidsplassvekst enn resten av landet, både i offentlig sektor og i næringslivet. Arbeidsplassveksten i næringslivet har vært flat den siste tiårsperioden, og svakere enn forventet de siste årene. Haugalandet har dermed ikke vært tilstrekkelig attraktiv for næringslivet. Generelt sett bør man se på tiltak som stimulerer til vekst i arbeidsplasser i privat sektor. Spesifikt bør det tilrettelegges for eksportrettede «vekstnæringer» som bygger på de nærings- og kompetansefortrinnene som regionens næringsliv har.

Statlige arbeidsplasser

Offentlige arbeidsplasser har økt i hele siste tiårsperiode, men Haugalandet har hatt svakere vekst enn resten av landet. Det skyldes i hovedsak mindre andel statlige arbeidsplasser. Statlige arbeidsplasser er viktig for en region som Haugalandet. Både for å demme opp under et konjunkturutsatt arbeidsliv, for å kunne tilby flere kompetansearbeidsplasser og for å styrke distriktene med et mer allsidig næringsliv. Statlige arbeidsplasser komplementerer også det lokale arbeidsmarkedet, og gjør det mer attraktivt å bo. Det bør derfor arbeides langsiktig, strategisk og koordinert for å få en høyere andel statlige arbeidsplasser til regionen. Kommunene på Haugalandet må jobbe for å finne enighet i lokaliseringsspørsmål, slik at vi ikke mister mulige arbeidsplasser til andre regioner.

Verdiskaping

Den totale verdiskapingen i Haugalandsregionen var på 44,4 mrd kroner i 2019. Et resultat som er høyere enn rekordåret 2018. Fra 2015 har den totale verdiskapingen i privat sektor økt med 31 %. Ser vi på verdiskapingen uten olje- og gass fra 2015-2019 har den økt med 22 %.

Verdiskapingen i de fem største selskapene i regionen utgjør nær en femtedel av hele verdiskapingen i næringslivet. Ser vi på hvordan verdiskapingen fordeler seg på de ulike næringene, er den maritime næringen klart størst per 2019. Det er også den næringen som har hatt høyest vekst i verdiskaping i perioden 2015-2019.

Lokal tjenesteyting er den andre største næringen målt i verdiskaping på Haugalandet. Olje- og gass, som er den tredje største næringen, var nesten like stor som maritim næring i 2010, men i 2015 falt verdiskapingen dramatisk. Aktiviteten falt ikke så mye, det var spesielt lønnsomheten i de store selskapene som stupte. Så økte verdiskapingen betydelig fra 2015-2019.

IT, tele og media er en næring som er interessant å følge med på. Næringen har hatt en formidabel vekst, hvor verdiskapingen er blitt tredoblet fra 2015-2019. Andre næringer som har hatt betydelig vekst i verdiskaping fra 2015 er fornybar, sjømat, kunnskapstjenester og helse. Reiseliv og handel har hatt en moderat vekst, men er svært viktige for sysselsettingen i regionen.

Scenarier for Haugalandet

Telemarksforskning har i sin analyse skissert tre fremtids-scenarier for utviklingen på Haugalandet innen 2040. Attraktivitet for næring og bosetting vil være avgjørende for hvordan folketallet utvikler seg, og hvilken arbeidsplassvekst vi får fremover.

Attraktivitet: scenario 2040	Bosted	Næring	Befolkning	Arbeidsplasser
Scenario 1: Høy	+0,27 %	+0,89 %	137 607	45 000
Scenario 2: Nøytralt	0	0	124 739	36 393
Scenario 3: Lav	-0,19 %	-0,72 %	118 556	31 894
Dagens situasjon (2019)	-0,3 %	-0,6 %	118 647	37 596
Utvikling (2010-2019)	-1,4 %	+0,1 %		

Haugalandet har per i dag en befolkning på 118 647. Antall arbeidsplasser i 2019 var 37 596 i privat sektor. Målet for det regionale næringsutviklingsarbeidet er å tilrettelegge for at regionen oppnår Scenario 1, høy attraktivitet med en befolkning på 137 607 og 45 000 arbeidsplasser. Det vil si at regionen må skape 7404 nye arbeidsplasser innen 2040. Ifølge Telemarksforskning er dette et realistisk mål, da andre steder har oppnådd slike resultater tidligere. Med utgangspunkt i disse scenariene er regionen nødt til å oppnå høyere attraktivitet for å unngå at vi får en nedgang i antall

arbeidsplasser i privat sektor. Høyeste scenario er utgangspunktet for målsettingene i «Veikartet».

Generell vurdering (H-vekst)

Haugalandet er en region med relativt høy verdiskaping og lange tradisjoner for samarbeid og handel med resten av verden. Og verdens utfordringer er våre utfordringer. En av de mest presserende er klimautfordringene og hvordan vi skal redusere våre utslipp. Det vil kreve klare prioriteringer og tiltak på alle nivå for å nå de klimamålene vi har forpliktet oss til. Det vil også legge premisser for vekst og utviklingen fremover. Næringer som tilpasser seg disse gjennom grønn omstilling vil ha prioritet i det lange løp og her ligger det store muligheter for vår region. Reduksjon av inntekter fra tradisjonell olje- og gassvirksomhet vil gi kutt i velferdsnivået i Norge hvis vi ikke greier å skape nye bærekraftige sektorer basert på lønnsomme virksomheter. Skal Haugalandet som region ta en ledende posisjon i denne omstillingen, må vi gripe mulighetene våre fortrinn gir oss.

Oppsummert kan vi si at det som kjennetegner næringslivet på Haugalandet, er at det er havnæringsbasert. Maritim, olje- og gass og sjømat utgjør nesten halvparten av verdiskapingen. Næringslivet er også veldig konsentrert, da det er noen store lokomotivselskaper som drar lasset. I tillegg er næringslivet fleksibelt og omstillingsdyktig. Olje- og gassavhengigheten har falt de siste årene og nye næringer, bedrifter og konsepter vokser frem, særlig knyttet til havteknologi og fornybar energi.

Forskning viser at det er mer sannsynlig at en region kan utvikle konkurranseevne i næringer som er i slekt med eksisterende spesialiseringer. Et eksempel er industrikompetansen og -kulturen vi har i regionen. Et annet er spesialiseringen vi har innen olje- og gass, samt maritim. Vi vet at olje- og gassnæringen ikke vil vare evig. Som nasjon og region har vi i denne næringen vår spisskompetanse, dette gjør oss også noe sårbare. For å redusere denne må vi bygge opp og overføre kompetansen til nye næringer. Noe som krever stor grad av samhandling mellom kompetanseaktørene. Flytende havvind er en slik næring, hvor så mye som over 40 % av kompetansen fra olje og gass er overførbart. Til slutt er det viktig å være oppmerksom på at alt kan ikke planlegges. Det må derfor også være rom for ad-hoc mobilisering dersom omstendighetene tilsier det, eksempler er hurtig mobilisering i forbindelse med større etableringer, infrastruktur, flytting av statlige arbeidsplasser, mm. Systemer for «Fast-track» må etableres.

Rådmannens konklusjon

«Veikartet» er fortsatt under utvikling. Haugaland Vekst vil fortsette arbeidet utover i 2022. «Veikartet» viser likevel en overordnet strategi for verdiskaping og jobbskaping som kommunen og regionen er avhengig av for å opprettholde det kommunale tjenestetilbudet. Det er avgjørende for utvikling av kommunen og regionen om å minst oppnå samme vekst som resten av landet, og særlig storbyregionene i Stavanger og Bergen.

Karmøy kommune har tatt viktige deler av utfordringsbildet og ambisjonene som «Veikartet» peker på, inn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Særlig det som bygger på FNs bærekraftsmål nr. 8, om Anstendig arbeid og økonomisk vekst, men også om FNs bærekraftsmål om likestilling mellom kjønnene, livet i havet, med flere.

Strategien i «Veikartet» har pekt ut tre vekstnæringer som samsvarer med de vekstnæringene som Innovasjon Norge vurderer vil bli de næringene som Norge skal «leve av» i framtiden. Disse næringene vil gi høy verdiskaping pr sysselsatt og trekke med seg verdiskapingen i de øvrige næringene. Samlet forventes dette å gi økt skatteinngang og bidra til å hente inn forspranget resten av landet har i forhold til «velferdsindikatoren» som viser verdiskapning pr innbygger.

Den fjerde næringen som «Veikartet» peker på er «Reiseliv og turisme». Dette er også en næring som Innovasjon Norge vurderer vil bli en næring Norge skal «leve av» i framtiden. Denne næringen har lav verdiskapning pr sysselsatt, men har høy arbeidsplassintensitet. Det vil si at næringen sysselsetter mange mennesker. Næringen utmerker seg ved å sysselsette kvinner, personer med

lavere utdanning, ungdom og flerspråklige. I forhold til de kjennetegn som gjelder for arbeidsstyrken i Karmøysamfunnet vil vekst i arbeidsplasser innen reiseliv være svært gunstig. Arbeidsplassvekst i denne næringen kan bidra til at Karmøysamfunnet nærmer seg samme sysselsetningsandel som resten av landet både totalt, men kanskje særlig for kvinner.

Implementering av «Veikartet» inn i kommuneplanens samfunnsdel er under arbeid. Det mest krevende blir likevel å implementere «Veikartet» inn i kommunens øvrige planer og handlingsprogram. Dette er et tverrorganisatorisk arbeid. Det området som «Veikartet» får mest betydning for vil være eierstyring av de store infrastrukturselskapene som kommunen har eierskap i. Dette er et område som administrasjonen vil arbeide videre med framover. Det vil fremmes en ny sak for kommunestyret når «Veikartet» blir ferdigstilt i 2022.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Forslag til «Veikart for Haugalandet 2021-2025», pr. juni 2021

Vedlegg 2: Bakgrunnsnotat for «Veikartet»

Vedlegg:

Forslag til Veikart for Haugalandet 2021-2025 per juni 2021

Veikart for Haugalandet bakgrunnsdokument per juni 2021

Saksbehandler: Elin Davidsen

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Uvalg	Møtedato
140/21	Kommunestyret	13.12.2021

Samlesak for referatsaker

Underliggende saker:

038/21, Kommunens systematiske folkehelsearbeid - løpende oversikt høsten 2021

039/21, Revidering av retningslinjer for startlån og tilskudd 2022

040/21, Avgjørelse av lovlighetskontroll- Karmøy kommunes vedtak av 10.05.2021 - Fjord motorpark AS (FMP)

Vedlegg:

Protokoll - Kommunestyret - 15.11.2021

KARMØY KOMMUNE

Dato: 01.12.2021

Arkivsak-ID.: 21/11287

JournalpostID: 21/60125

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
141/21	Kommunestyret	13.12.2021

Samlesak for spørsmål